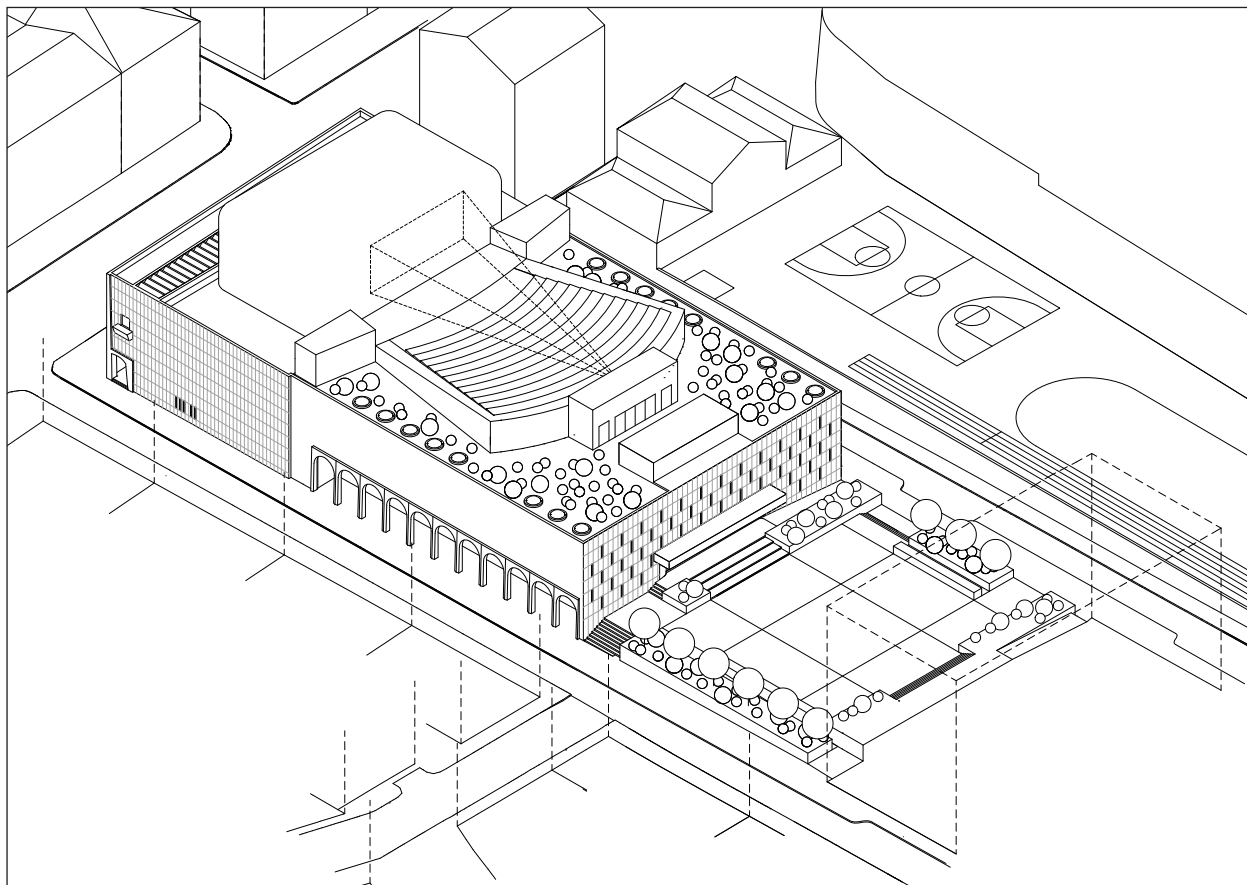

**ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟΥ ΒΑΥΗΑΥΣ
ΣΤΟ ΕΡΓΟ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΚΕΡΚΥΡΑΣ**

ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ 4-5

Γιάννης Α. Αίσωπος, Αρχιτέκτων,
Καθηγητής Αρχιτεκτονικού & Αστικού Σχεδιασμού Πανεπιστημίου Πατρών

Συνεργάτης:
Θοδωρής Κανταρέλης, Αρχιτέκτων,
Υποψήφιος Διδάκτωρ Πανεπιστημίου Πατρών

10 Φεβρουαρίου 2025

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΣΗΜΕΙΟ 4: ΤΟ «ΑΝΟΙΓΜΑ» ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ ΤΗΣ

4.1. Ο ρόλος του Δημοτικού Θεάτρου Κέρκυρας στα πλαίσια του NEB	4
4.2. Νέες περιμετρικές χρήσεις και ανάπλαση του περιβάλλοντα δημόσιου χώρου	5
4.2.1. Η πτέρυγα της οδού Γ. Θεοτόκη	5
4.2.2. Οι πλευρικές παρόδιες εσοχές των οδών Σ. Δεσύλλα και Ν. Μαντζάρου	7
4.2.3. Η οδός Σ. Σαμάρα και το όραμα μιας νέας Πλατείας	10
Πίνακες 1–2	12
4.2.4. Νέες χρήσεις στο εσωτερικό του Θεάτρου	13
4.3. Το όραμα για έναν νέο υπερυψωμένο δημόσιο χώρο – φυτεμένο δώμα και υπαίθριος κινηματογράφος	16
Πίνακες 3–8	19

ΣΗΜΕΙΟ 5: ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΤΗΣ ΣΧΕΔΙΑΖΟΜΕΝΗΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΚΕΡΚΥΡΑΣ ΣΤΙΣ ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΤΟΥ NEB

5.1. Τεκμηρίωση σκοπιμότητας: Ο ρόλος του Δημοτικού Θεάτρου Κέρκυρας στα πλαίσια του NEB	26
5.2. Περιγραφή αντικειμένου και γενικότερων στόχων της μελέτης	28
5.2.1. Ιστορική αναφορά	28
5.2.2. Ο αρχιτέκτων του Δημοτικού Θεάτρου Περικλής Α. Σακελλάριος	30
5.2.3. Η αρχιτεκτονική πρόταση για το Δημοτικό Θέατρο Κερκύρας	34
5.2.4. Η υφιστάμενη κατάσταση του Δημοτικού Θεάτρου	35
5.2.5. Συμπεράσματα Εργαστηρίων Διαβούλευσης	44
5.2.6. Προτάσεις για την αποκατάσταση του Δημοτικού Θεάτρου και του περιβάλλοντος δημόσιου χώρου	48
5.2.7. Επίλογος	54
Πίνακες 1–8	54

ΠΗΓΕΣ ΕΙΚΟΝΩΝ	62
---------------	----

4

ΤΟ «ΑΝΟΙΓΜΑ» ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ
ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ ΤΗΣ

4.1. Ο ρόλος του Δημοτικού Θεάτρου Κέρκυρας στα πλαίσια του NEB

Το Δημοτικό Θέατρο Κέρκυρας (ΔΘΚ) σχεδιάζεται από τον αρχιτέκτονα Περικλή Α. Σακελλάριο ως ένα νέο κτίριο θεάτρου υψηλών προδιαγραφών με τη δυνατότητα φιλοξενίας μεγάλης κλίμακας εκδηλώσεων διαφορετικών τύπων. Χαρακτηριστικό στοιχείο του αρχικού σχεδιασμού ήταν επίσης η αλληλεπίδραση του κτιρίου με την πόλη, κυρίως μέσω των ισογείων χώρων που αναπτύσσονται κατά μήκος των πλευρικών εσοχών των οδών Σ. Δεσύλλα και Ν. Μαντζάρου και της παρόδιας στοάς κατά μήκος της οδού Γ. Θεοτόκη, αλλά και μέσω της χωροθέτησης της κεντρικής εισόδου του κτιρίου επί της οδού Σ. Σαμάρα (και όχι επί της πολυσύχναστης οδού Γ. Θεοτόκη) με στόχο τη δυνατότητα δημιουργίας ενός ευμεγέθους δημόσιου χώρου-πλατείας έμπροσθεν του Θεάτρου (κάτι που, μέχρι σήμερα, δεν έχει πραγματοποιηθεί).

Παρά τις αλλοιώσεις και τις διάφορες πρόχειρες αλλαγές που υπέστη κατά το διάστημα των πενήντα περίπου ετών που έχουν μεσολαβήσει από την ολοκλήρωση της κατασκευής του, το Δημοτικό Θέατρο Κέρκυρας αποτελεί τον σημαντικότερο πυλώνα της πολιτιστικής ζωής της πόλης και πόλο υπερτοπικής εμβέλειας για τη νήσο στο σύνολό της, φιλοξενώντας έναν πολύ μεγάλο αριθμό εκδηλώσεων καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου. Για να είναι όμως σε θέση να συνεχίσει να εξυπηρετεί τον ρόλο του αυτόν και στο μέλλον, κρίνεται αναγκαία η εκτεταμένη αναβάθμισή του και η επικαιροποίηση των ιδιοτήτων του.

Θεμελιωμένο στην αναγνώριση της αξίας του σχεδιασμού υψηλής ποιότητας, το Νέο Ευρωπαϊκό Bauhaus (NEB), μέσω των τριών αρχών του –βιωσιμότητα, αισθητική/κάλλος και συμπερίληψη–, θέτει το πλαίσιο της προσέγγισης των διαδικασιών για τον μετασχηματισμό και την αναβάθμιση του δομημένου περιβάλλοντος στο σύνολό του. Ειδικότερα, στα πλαίσια του NEB, ο εκσυγχρονισμός των υποδομών για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης, η ελαχιστοποίηση των ορυκτών καυσίμων και η χρήση ΑΠΕ, η διαχείριση των ομβρίων, ο μετασχηματισμός των αποβλήτων, η ενσωμάτωση στοιχείων πρασίνου, η βιώσιμη χρήση κατασκευαστικών υλικών, η ενσωμάτωση ανερχόμενων τεχνολογιών και η υψηλής ποιότητας κατασκευή, η υγιεινή και η ευεξία, η προσβασιμότητα για όλους ανεξαιρέτως σε όλους χώρους, η ανθεκτικότητα και η μεγιστοποίηση της αντοχής και της διάρκειας χρήσης, είναι μεταξύ των βασικών στοιχείων που μια μελέτη για την αποκατάσταση ενός κτιρίου με τη σημασία του ΔΘΚ καλείται να λάβει υπόψη της.

Ταυτόχρονα, ιδιαίτερη βαρύτητα αποκτά επίσης η ισχυροποίηση της σχέσης του κτιρίου με την πόλη. Σε πρώτο επίπεδο, η σχέση αυτή αφορά σε στοιχεία όπως η επιλογή των κατάλληλων δημόσιων χρήσεων στην περίμετρο του κτιρίου, η κατάλληλη διαμόρφωση του περιβάλλοντα δημόσιου χώρου και οι συνδέσεις με τον περιμετρικό αστικό ιστό, καθώς και η σχέση με τα δίκτυα των ΜΜΜ και τους χώρους στάθμευσης για την εξυπηρέτηση υπερτοπικών επισκεπτών. Σε δεύτερο επίπεδο, η σχέση του κτιρίου με την πόλη μετατρέπεται, μέσω της συμπεριληπτικής του διάστασης, σε στοιχείο ενίσχυσης ζητημάτων όπως, μεταξύ άλλων, η κοινωνική συνοχή και η βελτίωση της «αίσθησης του ανήκειν», η ισότητα και η κοινωνική προσβασιμότητα, οι ανάγκες των ευάλωτων και περιθωριοποιημένων ομάδων, και η συμμετοχή των ενδιαφερόμενων φορέων μέσω διαβουλεύσεων στη λήψη αποφάσεων για το μέλλον του. Επιπλέον, καθώς, μέσω της μορφής και της παρουσίας του στην πόλη, κάθε σημαντικό δημόσιο κτίριο προβολής συμβάλλει στη συνοχή του αστικού χώρου και, δυνητικά, στη δημιουργία της «αίσθησης του ανήκειν» και στη διατήρηση του «πνεύματος του τόπου», η διασφάλιση της αποδοχής της αισθητικής του είναι πολύ σημαντική. Στην περίπτωση του ΔΘΚ αυτό είναι κάτι που θα μπορούσε να επιτευχθεί μέσω της ανάδειξης της αρχιτεκτονικής του αξίας ως αξιόλογου τμήματος της πρόσφατης μοντέρνας πολιτιστικής κληρονομιάς της Κέρκυρας.

Συνεπώς, η ευθυγράμμιση της διαδικασίας αναβάθμισης του ΔΘΚ, με τις κατευθύνσεις που θέτει το NEB, όχι μόνο θα επέτρεπε στο κτίριο να συνεχίσει να εξυπηρετεί τις χρήσεις πολιτισμού της Κέρκυρας, αλλά θα του απέδιδε έναν ακόμα πιο αναβαθμισμένο, διπλό ρόλο, εκείνο της «θερμοκοιτίδας πολιτισμού», μέσω ενός πιο διευρυμένου φάσματος πολιτιστικών χρήσεων, και, παράλληλα, εκείνο του «τοποσήμου», ως αποτέλεσμα της ισχυροποιημένης σχέσης του με την πόλη και της μετατροπής του σε σημείο αναφοράς για κατοίκους και επισκέπτες.

4.2. Νέες περιμετρικές χρήσεις και ανάπλαση του περιβάλλοντα δημόσιου χώρου

Η αλληλεπίδραση με την πόλη, κυρίως μέσω των ισόγειων χώρων που αναπτύσσονται κατά μήκος των πλευρικών εσοχών που ορίζονται από τοξοστοιχίες των οδών Σ. Δεσύλλα και Ν. Μαντζάρου και της στοάς της οδού Γ. Θεοτόκη, αποτέλεσε χαρακτηριστικό στοιχείο του αρχικού σχεδιασμού του Δημοτικού Θεάτρου Κέρκυρας από τον αρχιτέκτονα Περικλή Σακελλάριο.

Παρουσιάζεται στη συνέχεια η υφιστάμενη συνθήκη και αναλύονται προτάσεις, που έλαβαν υπόψη τους τα αποτελέσματα της δημόσιας διαβούλευσης, για τον επαναπροσδιορισμό των χρήσεων και τη διαμόρφωση του δημόσιου χώρου στην περίμετρο του κτιρίου που στοχεύουν στην αύξηση της αλληλεπίδρασης του κτιρίου με την πόλη και την ενδυνάμωση του εξωστρεφούς χαρακτήρα του εν γένει. Οι προτάσεις οργανώνονται σύμφωνα με τη διαφορετική λειτουργική διαχείριση, αστική υπόσταση και συνολική σημασία των όψεων, κατηγοριοποίηση που απορρέει από την ανάγνωση και τον εντοπισμό των κύριων σχεδιαστικών αρχών του Δημοτικού Θεάτρου.

4.2.1. Η πτέρυγα της οδού Γ. Θεοτόκη

Η πτέρυγα της οδού Γ. Θεοτόκη αναπτύσσεται σε τέσσερις (4) υπέργειες στάθμες, με τις χρήσεις που φιλοξενούνται σήμερα να παρουσιάζονται εν μέρει διαφοροποιημένες σε σχέση με τη μελέτη του Περικλή Σακελλάριου.

Οι χώροι του υπογείου προορίζονταν για τη φιλοξενία Η/Μ εγκαταστάσεων. Η σε μικρότερο ή μεγαλύτερο βαθμό ακρίβεια των αρχικών εγκαταστάσεων με το πέρασμα των δεκαετιών, πέραν του ότι οδήγησε στη δέσμευση άλλων χρηστικών χώρων του κτιρίου για την τοποθέτηση νέων εγκαταστάσεων, σήμανε ταυτόχρονα την αδρανοποίηση του υπογείου της πτέρυγας.

Στο επίπεδο της πόλης, κατά μήκος της διαμπερούς παρόδιας στοάς κατά μήκος της οδού Γ. Θεοτόκη, μεταξύ του γωνιακού κλιμακοστασίου, κωροθετημένου στη γωνία με την οδό Μαντζάρου, και της αντιδιαμετρικής εισόδου γκαράζ, για πρόσβαση στο υπόγειο, στη γωνία με την οδό Δεσύλλα, αναπτύσσονται οκτώ (8) ισόγειοι χώροι καταστημάτων ίσου πλάτους. Η χρήση αυτή έχει διατηρηθεί, αποτελώντας χαρακτηριστικό γνώρισμα του κτιρίου.

1. Όψη του Δημοτικού Θεάτρου επί της οδού Γ. Θεοτόκη

Οι χώροι των ορόφων αρχικά προορίζονταν αποκλειστικά για τη φιλοξενία χρήσεων εξυπηρέτησης του Δημοτικού Θεάτρου, αποτελώντας άμεση λειτουργική προέκτασή του. Πιο συγκεκριμένα, ο ημιώροφος προοριζόταν για χρήση από ηθοποιούς, περιλαμβάνοντας, μεταξύ άλλων, χώρους καμαρινιών, ο πρώτος όροφος για τη διοίκηση του Θεάτρου, περιλαμβάνοντας, μεταξύ άλλων, χώρους γραφείων, και ο δεύτερος όροφος για τα αποδυτήρια του μπαλέτου.

Σήμερα, οι χώροι των ηθοποιών στον ημιώροφο παραμένουν. Αντίθετα, οι χώροι των δύο ορόφων έχουν πάψει να απευθύνονται στο Θέατρο, με τον πρώτο όροφο να φιλοξενεί «φορείς πολιτισμού», και τον δεύτερο όροφο να φιλοξενεί τη Δημοτική Χορωδία (στην πραγματικότητα ο χώρος παραμένει μη χρηστικός λόγω της κακής κατάστασης της πριονωτής στέγης του με τους κεκλιμένους φεγγίτες). Η πρόσβαση στις δύο ανώτερες στάθμες γίνεται αποκλειστικά μέσω του γωνιακού κλιμακοστασίου στη γωνία με την οδό Μαντζάρου.

2. Στοά και καταστήματα της οδού Γ. Θεοτόκη, 3, 4. Είσοδος και φεγγίτες οροφής κλιμακοστασίου στη γωνία με την οδό Ν. Μαντζάρου, 5. Είσοδος γκαράζ για πρόσβαση στο υπόγειο στη γωνία με την οδό Σ. Δεσσύλλα

Προτάσεις:

Με βάση και τα συμπεράσματα που προέκυψαν από τις δημόσιες διαβουλεύσεις που πραγματοποιήθηκαν στα πλαίσια του τρέχοντος έργου και τη συμπλήρωση των ερωτηματολογίων που μοιράστηκαν στους φορείς της διοίκησης και του πολιτισμού, προέκυψε η πρόθεση για τη διατήρηση του εξωστρεφούς χαρακτήρα της «πτέρυγας πολιτισμού» που απευθύνεται στην πόλη και δημιουργήθηκε στη διάρκεια των χρόνων. Επομένως, οι προτάσεις για τον εντοπισμό των κατάλληλων χρήσεων για την επιτυχημένη επικαιροποίηση της πτέρυγας της πολυσύχναστης οδού Γ. Θεοτόκη κινούνται προς αυτήν την κατεύθυνση.

Συγκεκριμένα, στο ισόγειο, προτείνεται η μετατροπή των οκτώ (8) εν σειρά καταστημάτων σε δύο έως τρεις (2-3) χώρους για τη φιλοξενία εκθέσεων εικαστικών τεχνών και αρχιτεκτονικής. Στους χώρους του πρώτου ορόφου προτείνεται η παραμονή των διαφόρων φορέων πολιτισμού, οι οποίοι, με την κατάλληλη νέα διαμερισματοποίηση του ορόφου, μπορούν να αυξηθούν. Στη στάθμη του δεύτερου ορόφου, προτεραιότητα έχει η ανάγκη επισκευής της πριονωτής στέγης με τους κεκλιμένους φεγγίτες ώστε να ξαναγίνει ο όροφος χρηστικός. Σε συνδυασμό με την προτεινόμενη κατάργηση (κλείσιμο) των επτά (7) αυθαίρετων μεταγενέστερων ανοιγμάτων της όψης στον όροφο αυτόν, και, αντίστοιχα, με την υφιστάμενη ή την κατάλληλη νέα διαμερισματοποίηση, προκύπτουν χώροι φωτιζόμενοι αποκλειστικά από πάνω μέσω φεγγιτών, μια χωρική ποιότητα που τους καθιστά ιδανικούς για χρήσεις εργαστηρίων εικαστικών τεχνών (ζωγραφική, γλυπτική, χαρακτική, κεραμική κ.ά.) που θέλουν διάχυτο βόρειο φως, οι οποίοι δύνανται να πλαισιώσουν μια, μικρότερη πλέον, αίθουσα χορωδίας. Συμπληρωματικά, θα μπορούσε να προβλεφθεί μια αίθουσα χορού καθώς και μια ακόμα λογοτεχνίας και ποίησης. Σημειώνεται πως η πρόσβαση στους δύο ανώτερους ορόφους θα εξακολουθήσει να πραγματοποιείται μέσω του κλιμακοστασίου στη γωνία με την οδό Μαντζάρου.

Στον αντίποδα, ο ημιώροφος κρίνεται σκόπιμο να παραμένει λειτουργική προέκταση του Θεάτρου (καμαρίνια, γραφεία, κλπ.) μαζί με το υπόγειο, το οποίο, εφόσον χωροθετηθούν σε άλλο σημείο οι Η/Μ εγκαταστάσεις, μπορεί, με τις κατάλληλες υποδομές, να αναλάβει βοηθητικές χρήσεις του Θεάτρου, όπως αρχείο, βοηθητικοί χώροι των εκθεσιακών χώρων και των εργαστηρίων, κ.ά.

4.2.2. Οι πλευρικές παρόδιες εσοχές των οδών Σ. Δεσύλλα και Ν. Μαντζάρου

Σε αντίθεση με την κύρια όψη του Θεάτρου επί της οδού Σ. Σαμάρα και την πίσω όψη επί της οδού Γ. Θεοτόκη, οι πλαϊνές/πλευρικές όψεις επί των οδών Σ. Δεσύλλα και Ν. Μαντζάρου αναφέρονται σε δρόμους σχετικά μικρού πλάτους και η απόστασή τους από τα απέναντι μέτωπα είναι μικρή, γεγονός που, σε συνδυασμό με το μεγάλο μήκος τους, καθιστά τη συνολική αντίληψή τους από το επίπεδο της πόλης περιορισμένη. Οι δύο αυτές, όμοια διαμορφωμένες, όψεις είναι, σε μεγάλο βαθμό, τυφλές, και ξεχωρίζουν για τις παρόδιες τοξοστοιχίες τους που ορίζουν εσοχές και αποτελούν χαρακτηριστικά μορφολογικά στοιχεία της αρχιτεκτονικής του κτιρίου και στοιχεία που αναφέρονται στην παραδοσιακή αρχιτεκτονική της Κέρκυρας με τις χαρακτηριστικές παρόδιες στοές.

6, 7. Τμήματα των όψεων του Δημοτικού Θεάτρου επί των πλευρικών οδών Σ. Δεσύλλα (αριστερά) και Ν. Μαντζάρου (δεξιά).

Οι παρόδιες εσοχές που σχηματίζονται ως χώροι στάσης πίσω από τις τοξοστοιχίες, είναι κομβικές για την αλληλεπίδραση του κτιρίου με την πόλη. Στο ένα τους άκρο, προς την οδό Γ. Θεοτόκη, όπου καταλήγουν τα δύο πλευρικά κλιμακοστάσια (και αντιστοιχούν στο κατώτερο επίπεδο της πλατείας του Θεάτρου), βρίσκονται έξοδοι του κτιρίου. Στο μέσον τους εμφανίζονται επιφάνειες κλωστρά που λειτουργούν ως φίλτρο μεταξύ βοηθητικών χώρων του Θεάτρου και του δημόσιου χώρου, ενώ, στο άλλο άκρο τους (εκεί όπου το κτίριο συναντά την οδό Σ. Σαμάρα) υπάρχουν χώροι με χρήσεις που απευθύνονται στην πόλη. Και σε αυτή την περίπτωση, οι χρήσεις στα δύο άκρα προς την οδό Σ. Σαμάρα εμφανίζονται εν μέρει διαφοροποιημένες σε σχέση με την αρχική μελέτη του Π. Α. Σακελλάριου.

8, 9. Πλευρικές στοές στεγάζουν υποβαθμισμένα καταστήματα και χώρους του Δήμου. Αριστερά η εσοχή επί της οδού Σ. Δεσύλλα και δεξιά η εσοχή επί της Ν. Μαντζάρου

Προτάσεις:

Με βάση και τα συμπεράσματα που προέκυψαν από τις δημόσιες διαβουλεύσεις και τη συμπλήρωση των ερωτηματολογίων, κρίνεται αναγκαίος ο επαναπροσδιορισμός των πλευρικών χρήσεων για την περαιτέρω τόνωση της εξωστρέφειας του κτιρίου και την ενδυνάμωση του πολιτιστικού του ρόλου.

Στη γωνία της οδού Ν. Μαντζάρου αναπτύσσονται τέσσερα (4) καταστήματα, ανάλογα εκείνων της οδού Γ. Θεοτόκη, τα οποία σήμερα φιλοξενούν διάφορες ετερόκλητες και αλληλοσυγκρουόμενες χρήσεις (εμπορικό κατάστημα, καφέ, κέντρο υγείας, πολιτιστικός οργανισμός).

Το γωνιακό κατάστημα προτείνεται να επανέλθει στη χρήση του εκδοτηρίου εισιτηρίων για πολιτιστικές εκδηλώσεις, όχι μόνο του Δημοτικού Θεάτρου αλλά και της πόλης ευρύτερα, εκμεταλλευόμενο και την άμεση εσωτερική σύνδεσή του με το γκισέ του lobby του Θεάτρου.

Τα δύο κεντρικά καταστήματα προτείνεται να συνενωθούν για τη φιλοξενία ενός σύγχρονου κέντρου ενημέρωσης επισκεπτών (visitors info center) για την πόλη της Κέρκυρας, και, ευρύτερα, της νήσου, που θα περιλαμβάνει βιβλιοπωλείο με εκδόσεις, σε διάφορες γλώσσες, για την τοπική ιστορία και τον πολιτισμό.

Τέλος, λειτουργώντας συμπληρωματικά ως προς τις άλλες δύο χρήσεις, το τέταρτο κατάστημα προτείνεται να αναλάβει τη χρήση ενός μικρού καφέ χωρίς τραπεζοκαθίσματα στον χώρο της εσοχής (το μεσοπάτωμά του θα λειτουργεί ως αποθηκευτικός χώρος). Στο σύνολό τους, οι τρεις αυτές χρήσεις καλούνται να λειτουργήσουν ως στοιχεία «σήμανσης» της εισόδου προς την παλιά πόλη της Κέρκυρας.

Αντιδιαμετρικά, για τον γωνιακό ενιαίο χώρο με μεσοπάτωμα στην εσοχή επί της οδού Σ. Δεσύλλα, ο οποίος αρχικά φιλοξενούσε εστιατόριο και σήμερα δημοτική υπηρεσία, προτείνεται η χρήση ενός Μουσείου αφιερωμένου στην ιστορία της αρχιτεκτονικής της πόλης της Κέρκυρας και την ιστορία του κτιρίου του νέου Δημοτικού Θεάτρου. Στόχος του Μουσείου, που προσεγγίζει το Θέατρο ως σύγχρονο μνημείο (αρχιτεκτονικό μνημείο της «μοντέρνας» περιόδου της πόλης), θα είναι η ανάδειξη της αρχιτεκτονικής του αξίας ως τμήματος της πρόσφατης μοντέρνας πολιτιστικής κληρονομιάς της Κέρκυρας. Επιπρόσθετα, με την κατάλληλη διαμόρφωση του χώρου, προτείνεται ένα τμήμα του Μουσείου να αφιερωθεί στον δημιουργό του Δημοτικού Θεάτρου αρχιτέκτονα Π. Α. Σακελλάριο, περιλαμβάνοντας μόνιμη έκθεση με επιλεγμένα έργα του. Η έκθεση αυτή θα εστιάζει, αφενός, στην ανάδειξη του Σακελλάριου ως ενός εκ των σημαντικότερων Ελλήνων αρχιτεκτόνων του δεύτερου μισού του 20ού αιώνα, και, αφετέρου, σε σημαντικά έργα του στην Κέρκυρα, τόπο καταγωγής του, παρουσιάζοντας δημόσια κτίρια, μεγάλης κλίμακας έργα υποδομής, ιδιωτικά τουριστικά συγκροτήματα και εξοχικές κατοικίες, εντάσσοντας με τον τρόπο αυτό το Θέατρο σε μια γενεαλογία εμβληματικών έργων (όπως το Κτιριακό Συγκρότημα Λιμένα Κερκύρας, 1967-69, ο Διεθνής Αεροσταθμός Κερκύρας, 1966-70, το Κεντρικό Υποκατάστημα Κερκύρας της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος, 1968-69, το Ξενοδοχείο Corfu Palace, 1953-58 και 1961, κ.ά.) που, στο σύνολό τους, έχουν συμβάλλει καταλυτικά στη συγκρότηση της σύγχρονης ταυτότητας της πόλης. Παρά το γεγονός ότι το Μουσείο θα είναι επισκέψιμο κυρίως από την πλευρά της πόλης, κρίνεται επίσης σημαντική η δυνατότητα πρόσβασης σε αυτό μέσω του lobby εισόδου του Θεάτρου.

Πέρα από τις προβλεπόμενες εργασίες συντήρησης και αποκατάστασης, που θα αναιρούσαν την εικόνα φθοράς και παρακμής που σήμερα χαρακτηρίζουν το κτίριο του Δημοτικού Θεάτρου, εκτιμάται πως η δημιουργία του Μουσείου θα είναι επίσης καθοριστική. Η αναγνώριση της αρχιτεκτονικής αξίας του κτιρίου, σε συνδυασμό με τη γνωριμία με τον δημιουργό του, αναμένεται να συμβάλλουν στην αποκατάσταση της εικόνας του στη συλλογική συνείδηση των κατοίκων και την μεταβολή της στάσης της κερκυραϊκής κοινωνίας απέναντί του.

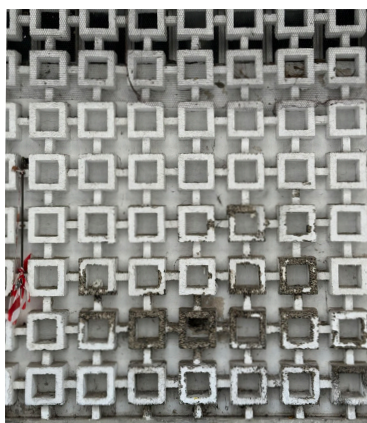
Για την πιο ολοκληρωμένη αναβάθμιση των οδών Μαντζάρου και Δεσύλλα, προτείνεται η αλλαγή χρήσεων στους ισόγειους χώρους κατά μήκος των παρόδιων εσοχών να συνοδευθεί από την αντίστοιχη βελτίωση της εικόνας του δημόσιου χώρου. Σήμερα, ο δημόσιος χώρος που περιβάλλει το Θέατρο χαρακτηρίζεται από τις γνωστές παθογένειες του δημόσιου χώρου της σύγχρονης ελληνικής πόλης: μικρού πλάτους πεζοδρόμια (απόρροια των εκτεταμένων ζωνών στάθμευσης), κατάληψη των πεζοδρομίων από δίκυκλα, απουσία επιμέλειας και ελλιπής συντήρηση. Σημαντικό στοιχείο είναι επίσης οι προβληματικές συνθήκες υγιεινής που έχουν δημιουργηθεί με την παραμονή πτηνών στις οπές των κλωστρά και τα περιπτώματα που αφήνουν πίσω τους. Πρόκειται για στοιχεία που περιγράφουν έναν δημόσιο χώρο σε παρακμή, με την εμπειρία για διερχόμενους πεζούς και επισκέπτες του κτιρίου να είναι δυσάρεστη.

10, 11, 12. Εκτεταμένες ζώνες στάθμευσης κατά μήκος των πλευρικών οδών Ν. Μαντζάρου (αριστερά) και Σ. Δεσύλλα (μέση και δεξιά) περιορίζουν δραστικά τον χώρο κίνησης πεζών

Για τη βελτίωση της συνθήκης αυτής, προτείνεται καταρχήν η διαπλάτυνση των πεζοδρομίων των δύο πλευρικών οδών του Θεάτρου Ν. Μαντζάρου και Σ. Δεσύλλα εις βάρος των ζωνών στάθμευσης οχημάτων, σε συνδυασμό με την απαγόρευση στάθμευσης δίκυκλων. Συγκεκριμένα, προτείνεται η αφαίρεση και των δύο λωρίδων στάθμευσης σε κάθε μία από τις δύο πλευρικές οδούς και η απόδοση της ανακτημένης επιφάνειάς τους κατά τα 2/3 στο νέο πλατύτερο πεζοδρόμιο που δημιουργείται εφ'απτόμενο του Θεάτρου και κατά το 1/3 στο νέο πλατύτερο πεζοδρόμιο που δημιουργείται στο απέναντι άκρο της οδού. Με τον τρόπο αυτό, θα δημιουργηθούν οι συνθήκες για την ανεμπόδιστη κίνηση των πεζών πλευρικά του κτιρίου, διευκολύνοντας και την πρόσβασή τους στην είσοδο του Δημοτικού Θεάτρου.

Προτείνεται τέλος ο ανασχεδιασμός των υποβαθμισμένων κλωστρά με την αντικατάστασή τους από μια νέα επιφάνεια αντίστοιχου χρώματος και υφής με την υφιστάμενη που αναπαράγει διςδιάστατα τις γεωμετρικές χαράξεις της υφιστάμενης δομής.

13, 14. Φθορά στα τσιμεντένια προκατασκευασμένα κλωστρά και κατάληψη από πτηνά στις εσοχές της οδού Ν. Μαντζάρου

4.2.3. Η οδός Σ. Σαμάρα και το όραμα μιας νέας Πλατείας

Σε αντίθεση με το παλαιό Θέατρο που αναφερόταν στην οδό Γ. Θεοτόκη, η κύρια όψη του νέου Δημοτικού Θεάτρου είναι στραμμένη νοτιοανατολικά και αναφέρεται στην οδό Σ. Σαμάρα, και, κατ' επέκταση, στην κύρια όψη του κτιρίου της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων με την οποία και μοιράζεται τον ίδιο άξονα.

Όπως και στις πλευρικές οδούς Μαντζάρου και Δεσύλλα, και στον χώρο ανάμεσα στο Θέατρο και το κτίριο της Περιφέρειας παρατηρούνται πολλές από τις χαρακτηριστικές παθογένειες του δημόσιου χώρου της σύγχρονης ελληνικής πόλης: η κυριαρχία των σταθμευμένων οχημάτων, η απουσία επιμέλειας και η ελλιπής συντήρηση.

Άλλο ένα χαρακτηριστικό του τμήματος αυτού της πόλης είναι το έντονο ανάγλυφό του που κατέστησε σχεδιαστικό πρόβλημα την πρόσβαση στο κτίριο και την κεντρική είσοδό του. Ο Σακελλάριος απάντησε διαμορφώνοντας κατάλληλα επίπεδα στη ζώνη μεταξύ του κτιρίου και της οδού Σαμάρα για την επίλυση των υψομετρικών διαφορών. Η σημερινή όμως κατάσταση δεν είναι παρά το αποτέλεσμα μιας πρόχειρης υλοποίησης της αρχικής μελέτης, που, σε συνδυασμό με τη φθορά των υλικών και την εκτεταμένη και μόνιμη παρουσία σταθμευμένων οχημάτων στο σημείο, συγκροτούν ένα αποθαρρυντικό περιβάλλον για τον κάτοικο και τον επισκέπτη. Για τους παραπάνω λόγους, ο χώρος μεταξύ του κτιρίου της Περιφέρειας και του Δημοτικού Θεάτρου έχει τα χαρακτηριστικά ενός υποβαθμισμένου αστικού κενού, ενός ενδιάμεσου δημόσιου χώρου που αναζητεί ταυτότητα και χρήζει ανάπλασης.

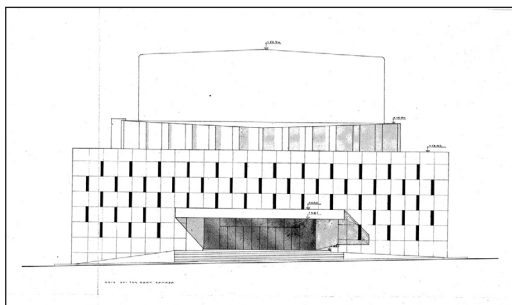

15, 16. Ο εγκάρσιος δρόμος Σ. Σαμάρα μεταξύ του Δημοτικού Θεάτρου και του κτιρίου Περιφέρειας Ιονίων Νήσων λειτουργεί ως χώρος στάθμευσης και διακόπτει τη συνέχεια του χώρου

Πρόταση:

Λαμβάνοντας υπόψη τα συμπεράσματα των εργαστηρίων διαβούλευσης για την αποκατάσταση της αρνητικής εικόνας του συγκεκριμένου τμήματος της πόλης, προτείνεται η πεζοδρόμηση της οδού Σ. Σαμάρα και η ενοποίηση του χώρου που μεσολαβεί μεταξύ του Δημοτικού Θεάτρου και του κτιρίου της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων για τη δημιουργία μιας νέας πλατείας, της «Πλατείας Θεάτρου». Με αναφορά και στον δημόσιο χώρο-πλατεία που μεσολαβεί άμεσα στο Μουσείο Σύγχρονου Design & Εφαρμοσμένων Τεχνών και το Μουσείο Φωτογραφίας στη Λωζάνη (που παρουσιάστηκε ως ένα από τα έργα αναφοράς σε προηγούμενο στάδιο της μελέτης αυτής), τίθεται η πρόκληση για τη διαμόρφωση ενός ανοικτού δημόσιου χώρου με τα τυπολογικά χαρακτηριστικά της πλατείας. Αυτή θα πρέπει να ενεργοποιεί τη σχέση των δύο αντικριστών δημοσίων κτιρίων με την πόλη, συνδέοντάς τα με αυτήν, και, την ίδια στιγμή, λειτουργώντας ως χώρος εκτόνωσης και αναφοράς τους. Στο πλαίσιο της σύγχρονης ελληνικής αστικής συνθήκης, όπου ο δημόσιος χώρος συνήθως προκύπτει ως υπόλειμμα του δομημένου χώρου, η πρόταση διαμόρφωσης της νέας πλατείας αποκτά ακόμα μεγαλύτερη αξία δεδομένου του θεσμικού χαρακτήρα των δύο κτιρίων προβολής που αναφέρονται σε αυτήν, και της εν δυνάμει αναγωγής της σε χώρο με πολιτειακή διάσταση, χώρο αναφοράς για την πόλη και τους πολίτες της, με σχεδιασμό εφάμιλλο της σημασίας της.

Πριν το σχεδιασμό της πλατείας και των επιπέδων της, προτείνονται συγκεκριμένες επεμβάσεις στις προσόψεις των δύο κτιρίων που την ορίζουν και συνομιλούν μέσω αυτής. Έτσι προτείνεται η αποκατάσταση της οπτικής ισορροπίας της όψης του Δημοτικού Θεάτρου μέσω της επαναφοράς/ανακατασκευής του αρχικού, μεγαλύτερου σε πλάτος, προστεγάσματος/προβόλου της κύριας εισόδου του κτιρίου, σύμφωνα με τη μελέτη του Περικλή Σακελλάριου. Κατ' επέκταση, κρίνεται αντίστοιχα σημαντική η επιμέλεια της όψης του κτιρίου της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων με την αφαίρεση όλων ανεξαιρέτως των κλιματιστικών μηχανημάτων που έχουν αναρτηθεί στην όψη του και την αντικατάσταση των κουφωμάτων αλουμινίου με νέα, σύγχρονα, κατάλληλης ενεργειακής κλάσης που διατηρούν την ίδια βαφή ανοδίωσης με τα υφιστάμενα. Προτείνεται ακόμη η αποξήλωση του τετράρριχτου στεγαστρου στο δώμα με επικάλυψη από κεραμίδια και η αντικατάστασή του από νέο, σύγχρονο, λιτού σχεδιασμού με κάλυψη από υαλοπίνακες που αισθητικά συνάδει με την αφαιρετική μοντέρνα αρχιτεκτονική του κτιρίου.

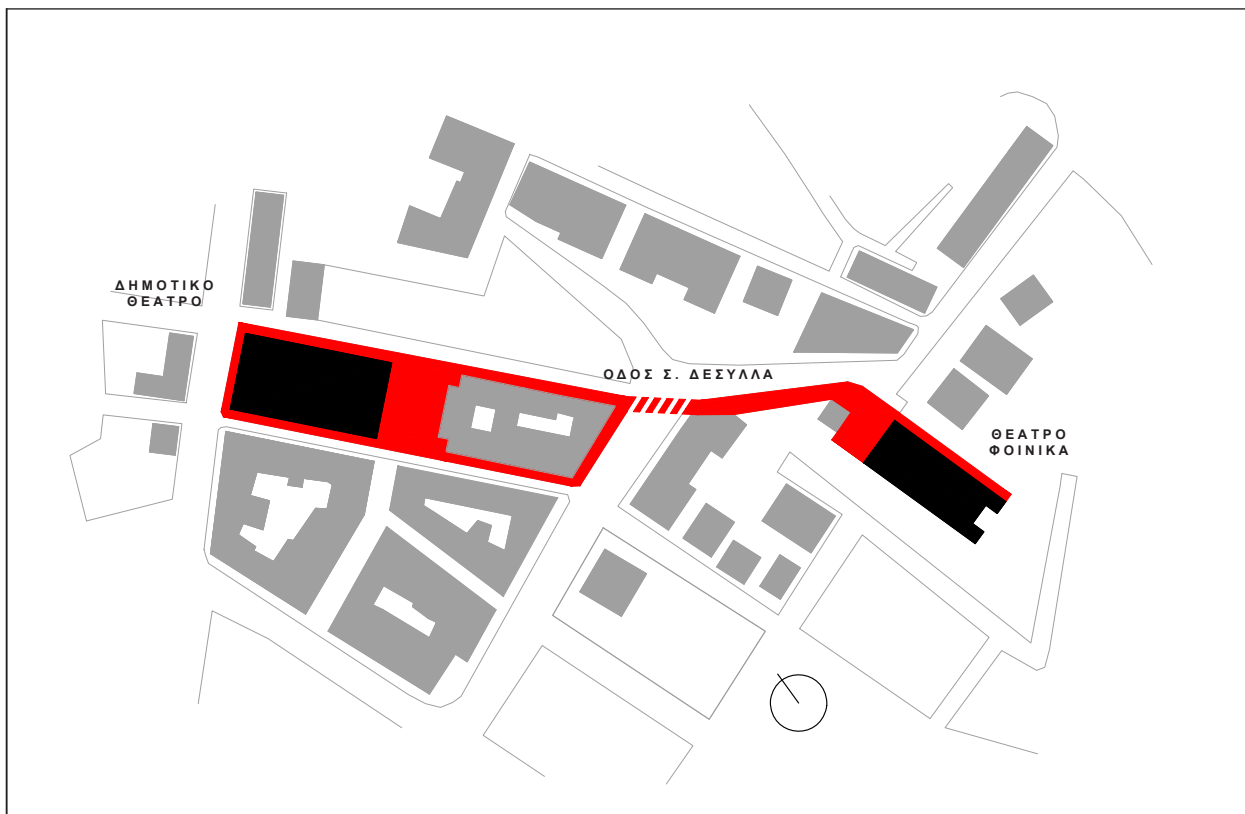
17. Π. Α. Σακελλάριος, Μελέτη Δημοτικού Θεάτρου Κερκύρας, 1965, πρόσοψη, 18. Άποψη πρόσοψης κτιρίου Περιφέρειας Ιονίων Νήσων από το δώμα του Δημοτικού Θεάτρου, όπου διακρίνεται το στέγαστρο με επικάλυψη από κεραμίδια

Ως γενική σχεδιαστική στρατηγική προκρίνεται η αντιμετώπιση της πλατείας ως «βάθρου», για τη δημιουργία ενός σαφούς, λιτού, αφαιρετικού, συνεκτικού, μη κατακερματισμένου δημόσιου χώρου. Η επιλογή της κατάλληλης κύριας στάθμης στο +11,50 προκύπτει μετά τη συνεκτίμηση των σταθμών των εισόδων των δύο κτιρίων (Δημοτικού Θεάτρου και Περιφέρειας) και των προσβάσεων από τις δύο πλευρικές οδούς Δεσύλλα και Μαντζάρου. Θα πρέπει να προβλεφθούν όλες οι απαραίτητες επιμέρους διαμορφώσεις (κλίμακες και ράμπες) για την εύκολη πρόσβαση πεζών και ατόμων με κινητικά προβλήματα τόσο στην πλατεία, όσο και στα δύο δημόσια κτίρια, με γνώμονα τον σαφή διαχωρισμό των χώρων στάσης από τις διάφορες κινήσεις, αλλά και τη μη ανταγωνιστική σχέση των στοιχείων κίνησης με τις όψεις των δύο κτιρίων.

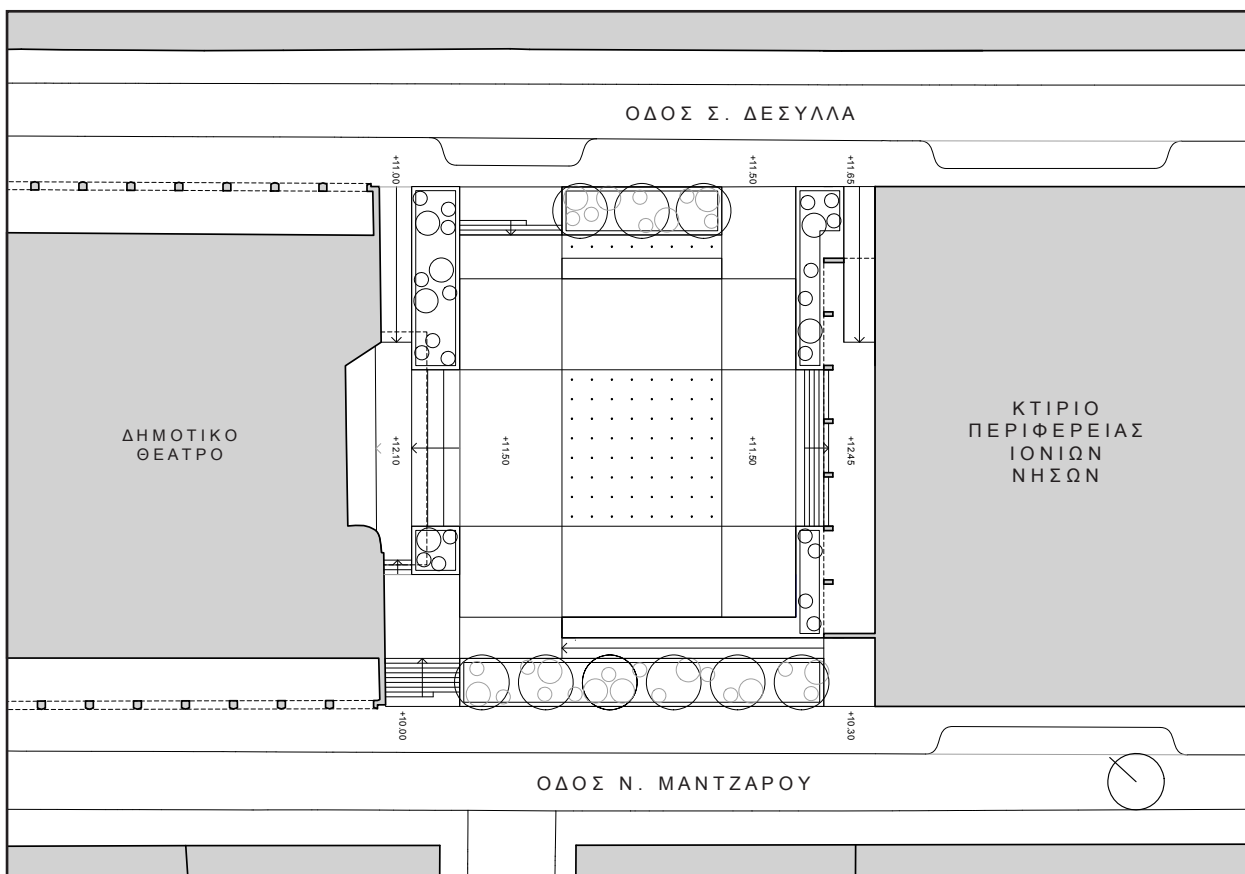
Η ανταπόκριση στα ζητούμενα βιοκλιματικής συμπεριφοράς επιχειρείται κυρίως μέσω της χρήσης των κατάλληλων υλικών δαπέδου και της διακριτικής ενσωμάτωσης στοιχείων πρασίνου, ψηλού, με φυλλοβόλα δέντρα, και χαμηλού, με θάμνους, όλα τοπικής κλωρίδας, φυτεμένα σε ζαρντινιέρες, στοιχεία που συμβάλουν στη δημιουργία ευχάριστου μικροκλίματος και καθιστούν την πλατεία βιώσιμη καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου. Στην περαιτέρω επεξεργασία της σχεδιαστικής πρότασης της πλατείας, μπορούν να αναζητηθούν επιπρόσθετα, διαφορετικών μορφών, στοιχεία νερού.

Στα νέα διευρυμένα πεζοδρόμια των οδών Σ. Δεσύλλα και Ν. Μαντζάρου προβλέπεται η δημιουργία εσοχής επί της οδού Σ. Δεσύλλα, στη μέση της πλατείας, για την αποβίβαση ή την επιβίβαση ατόμων που επισκέπτονται το Θέατρο ή την Περιφέρεια (drop-off) και δύο (2) ακόμη εσοχές, μία επί της Δεσύλλα και μία επί της Μαντζάρου, που δημιουργούνται στο πλάι του κτιρίου της Περιφέρειας (και όχι στο τμήμα της πλατείας) για την παρόδια στάθμευση τριών σε κάθε δρόμο, έξι (6) συνολικά, υπηρεσιακών οχημάτων της Περιφέρειας.

Τέλος, ως επέκταση των συγκεκριμένων διαμορφώσεων, προτείνεται και η σύνδεση, μέσω του διευρυμένου πεζοδρομίου της οδού Σ. Δεσύλλα, με το υπό αποκατάσταση Θέατρο Φοίνικα – πρόκειται για μια από τις πιο ενδιαφέρουσες προτάσεις που διατυπώθηκαν κατά τη διάρκεια των εργαστηρίων διαβούλευσης. Η σύνδεση αυτή θα οδηγούσε στη δημιουργία ενός πολιτιστικού «δίπολου», με το θέατρο του Φοίνικα να λειτουργεί συμπληρωματικά σε σχέση το Δημοτικό Θέατρο, τόσο προγραμματικά όσο και μορφολογικά και τυπολογικά, ως νοτική αντιπαραβολή του νέου έναντι του παλιού.

Πίνακας 1: Επέκταση διαμορφώσεων και σύνδεση του Δημοτικού Θεάτρου με το υπό αποκατάσταση Θέατρο Φοίνικα, μέσω της προέκτασης του άξονα της οδού Σ. Δεσύλλα

Πίνακας 2: Πρόταση για τη διαμόρφωση της νέας «Πλατείας Θεάτρου», γενική κάτοψη

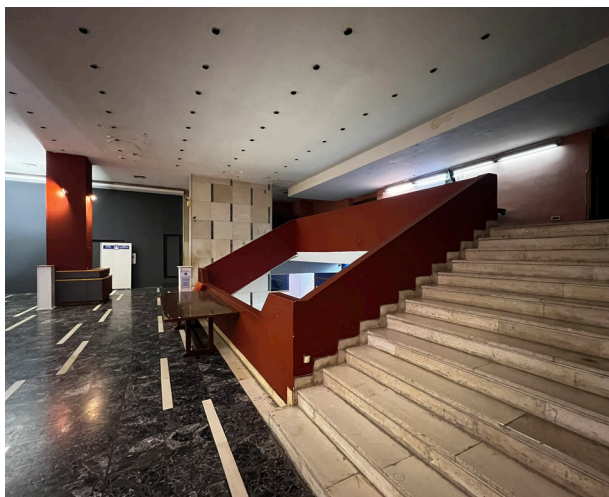
4.2.4. Νέες χρήσεις στο εσωτερικό του Θεάτρου

Στο εσωτερικό του Θεάτρου προτείνεται η επανενεργοποίηση των ακρηστευμένων αδρανών σήμερα χώρων του βεστιάριου και του μπαρ-αναψυκτήριου που βρίσκονται σε επίπεδο κατώτερο από το lobby εισόδου και έχουν πρόσβαση από αυτό. Οι δύο αυτοί χώροι κρίνονται απαραίτητοι για την προσωρινή αποθήκευση των πανωφοριών των επισκεπτών πριν τις διάφορες εκδηλώσεις αλλά και για την αγορά αναψυκτικών, ποτών, καφέ ή μικρών σνακ από τους θεατές στα διαλείμματα των παραστάσεων.

19. Μεταγενέστερες επεμβάσεις στην οροφή και τον χρωματισμό του lobby εισόδου έχουν αλλοιώσει τη φυσιογνωμία της

Στις δύο άκρες του φουαγιέ του ορόφου κατασκευάστηκαν, στη διάρκεια των περασμένων ετών, δύο μικρές αίθουσες εκδηλώσεων μικρής κλίμακας. Προς την οδό Δεσύλλα έχει κατασκευαστεί λυόμενη μεταλλική κατασκευή αμφιθεατρικής δομής με δυνατότητα φιλοξενίας πολλαπλών εκδηλώσεων ενώ προς την οδό Μαντζάρου έχει οριοθετηθεί επίπεδη αίθουσα για διαλέξεις, ομιλίες αλλά και μικρά θεατρικά έργα. Τα χωρίσματα που διαχωρίζουν τις δύο αυτές αίθουσες από τον χώρο του φουαγιέ στον όροφο είναι πρόχειρα, ο χρωματισμός τους λανθασμένος και το αισθητικό αποτέλεσμα χαμηλής ποιότητας.

20, 21. Απόψεις του φουαγιέ όπου διακρίνονται το πρόχειρο χωρίσμα της νότιας νέας μικρής αίθουσας (αριστερά) και η επιχρωματισμένη εσωτερική επιφάνεια του τοίχου της πρόσοψης με ορθομαρμάρωση (δεξιά)

Προτείνεται η διατήρηση των δύο αυτών μικρότερων χώρων εκδηλώσεων στον όροφο του κτιρίου καθώς συμβάλουν καταλυτικά στην ποικιλία εκδηλώσεων που το Δημοτικό Θέατρο υποστηρίζει με την προϋπόθεση του επανασχεδιασμού των κατακόρυφων χωρισμάτων τους και του συνολικού επανασχεδιασμού και εξοπλισμού του εσωτερικού τους ώστε να αποτελέσουν πλήρως λειτουργικούς χώρους εκδηλώσεων. Η αίθουσα προς την οδό Δεσύλλα θα πρέπει να έχει πρόβλεψη μηχανισμού προβολών ώστε να μπορεί να λειτουργήσει και ως μικρής κλίμακας κινηματογράφος για την προβολή ποιοτικών ταινιών.

22. Φουαγιέ του Θεάτρου: στο βάθος διακρίνεται το διαχωριστικό της βόρειας νεότερης μικρής αίθουσας

Σήμερα, στο Δημοτικό Θέατρο δεν υπάρχει η δυνατότητα πρόσβασης στα διαφορετικά επίπεδα του κτιρίου μέσω ανελκυστήρα για τα ΑΜΕΑ και τα άτομα με δυσκολίες κίνησης. Η μόνη δυνατότητα ανόδου και καθόδου στα διαφορετικά επίπεδα είναι με τη χρήση αναβατορίου σκάλας για αμαξίδια που έχει τοποθετηθεί κατά μήκος της κεντρικής σκάλας του κτιρίου. Επίσης δεν υπάρχει η δυνατότητα πρόσβασης στο δώμα του κτιρίου μέσω ανελκυστήρα. Στην αποκατάσταση του Θεάτρου θα πρέπει να προβλεφθεί η πρόσβαση μέσω ανελκυστήρα σε όλα ανεξαιρέτως τα επίπεδα του κτιρίου.

Για την επίλυση του προβλήματος της μη προσβασιμότητας στα διαφορετικά επίπεδα του Θεάτρου προτείνεται η δημιουργία δύο νέων ανελκυστήρων στην κεντρική ζώνη κυκλοφορίας του κτιρίου, στις δύο άκρες της κεντρικής σκάλας που οδηγεί από το lobby εισόδου στην πλατεία. Προτείνεται κάθε ένας από τους δύο νέους ανελκυστήρες να τοποθετηθεί σε νέο φρέαρ που θα κατασκευαστεί, βλέπε πίνακες 7 και 8 (υφιστάμενη κατάσταση και πρόταση). Τα φρεατία των δύο νέων ανελκυστήρων θα χρησιμοποιήσουν τους δύο υφιστάμενους επενδυμένους με μάρμαρο τοίχους στις δύο άκρες της κεντρικής σκάλας και θα συμπληρωθούν με δύο νέα, παράλληλα στους τοίχους, τοιχεία, επενδυμένα και αυτά με το ίδιο μάρμαρο. Οι δύο μικρές πλευρές των φρεατίων δεν θα είναι συμπαγείς αλλά διάφανες και θα πληρωθούν με τη γυάλινη κατασκευή των θυρών της καμπίνας των ανελκυστήρων.

Η προσθήκη αυτή θα επιτρέψει την πρόσβαση των ΑΜΕΑ και των ατόμων με δυσκολίες κίνησης σε όλα τα επίπεδα του Θεάτρου: επίπεδο αναψυκτηρίου/βεστιαρίου, επίπεδο lobby εισόδου, επίπεδο πλατείας, επίπεδο φουαγιέ, επίπεδο εξώστη και επίπεδο δώματος.

Σε ότι αφορά στην πρόσβαση από τον εξωτερικό χώρο προς το lobby εισόδου του Θεάτρου, αυτή θα γίνεται μέσω ράμπας που θα ξεκινά από το πεζοδρόμιο της οδού Σ. Δεσύλλα.

23, 24. Πρώην χώροι κοστούμιών με κατακόρυφους φεγγίτες έχουν καταληφθεί από εγκαταστάσεις Η/Μ

Τέλος, μετά την απομάκρυνση των υφιστάμενων μηχανημάτων και αεραγωγών Η/Μ εγκαταστάσεων που θα καταστούν άχρηστα από τη νέα ΗΜ μελέτη, προτείνεται η απόδοση των πρώην χώρων κοστούμιών, πλευρικά της κεντρικής αίθουσας του Θεάτρου, που φωτίζονται με ιδιαίτερα καινοτόμους γλυπτικής διάστασης και κυλινδρικής διατομής μπετονένιους φωταγωγούς (skylights) ώστε να στεγάσουν μικρούς εκθεσιακούς χώρους με πρόσβαση από τα πλευρικά κλιμακοστάσια.

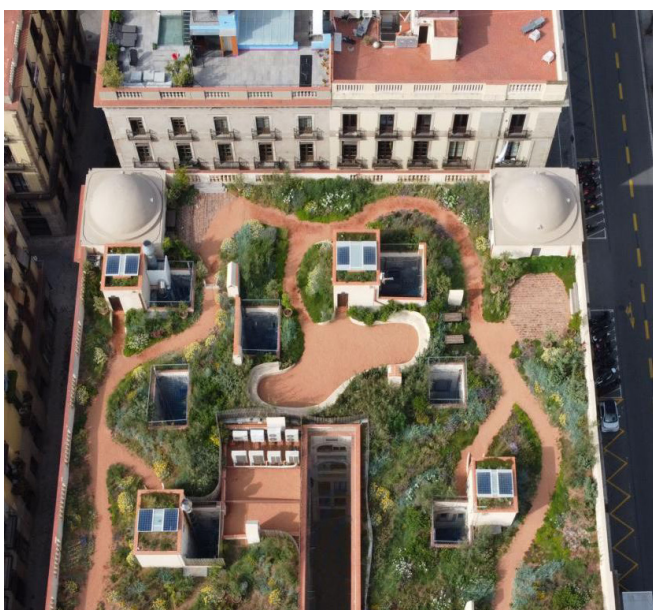
4.3. Το όραμα για έναν νέο υπερωσμένο δημόσιο χώρο – φυτεμένο δώμα και υπαίθριος κινηματογράφος

Μεταξύ των προτάσεων που διατυπώθηκαν κατά τη διάρκεια των εργαστηρίων διαβούλευσης ήταν και η ενεργοποίηση του δώματος του κτιρίου του Δημοτικού Θεάτρου. Η μετατροπή ενός αδρανούς χώρου, όπως είναι το υφιστάμενο δώμα, σε ενεργό κοινόχρηστο χώρο, θα αποτελέσει μια ενέργεια με πολλαπλά οφέλη κοινωνικής, αισθητικής και περιβαλλοντικής διάστασης.

25, 26. Η απόληξη του όγκου της σκηνής και του της κεντρικής αίθουσας του Θεάτρου καθώς και η οριζόντια επιφάνεια του δώματος χρήζουν καθολικής επισκευής

Ως έργο αναφοράς (που παρουσιάστηκε σε προηγούμενο στάδιο της μελέτης αυτής) μπορούμε να αναφέρουμε το «Xifré's Rooftop: 'Floating' Wild Garden» στη Βαρκελώνη, 2021, που απέσπασε βραβείο έργου NEB στην κατηγορία «Preserved and Transformed Cultural Heritage». Πρόκειται για διατηρητέο κτίριο του 19ου αιώνα, που, παράλληλα με τις διαμορφώσεις και τις νέες υποδομές για τη μείωση του ενεργειακού του αποτυπώματος, και την επίτευξη του στόχου της αυτάρκειας (μεταξύ άλλων με τη χρήση ΑΠΕ και τη διαχείριση των ομβρίων), η ενεργοποίηση του εγκαταλελειμμένου δώματός του προσέφερε έναν νέο συλλογικό χώρο για όλους τους ενοίκους και, ταυτόχρονα, ανέδειξε το κτίριο σε σημείο αναφοράς για την ευρύτερη περιοχή.

27, 28. Xifré's Rooftop, Βαρκελώνη, 2021, Αεροφωτογραφία δώματος (αριστερά) και άποψη του υπερωσμένου κήπου (δεξιά)

Ακολουθώντας το παράδειγμα αυτό, αντίστοιχοι στόχοι μπορούν να τεθούν και στην περίπτωση του Δημοτικού Θεάτρου Κέρκυρας για τη δημιουργία ενός νέου «υπερυψωμένου πράσινου κήπου» με πολλούς διαφορετικούς θάμνους και δέντρα τοπικής χλωρίδας, ένα πεδίο αναφοράς για την πόλη. Αποτέλεσμα θα είναι ένας νέος δημόσιος χώρος, συμπληρωματικός της νέας «Πλατείας Θεάτρου» και σε οπτική συνομιλία με το υπερυψωμένο πλατώ του Γυμναστικού Συλλόγου Κερκύρας και άλλα τμήματα της πόλης, που θα αποτελέσει πόλο έλξης για τους κατοίκους και τους επισκέπτες.

Για την πρόσβαση στο δώμα του Δημοτικού Θεάτρου έχει ήδη προταθεί (βλέπε 4.2.4) η δημιουργία δύο νέων ανελκυστήρων στην κεντρική ζώνη κυκλοφορίας του κτιρίου που θα απολήγουν στο δώμα. Ο χώρος ανάμεσα στους όγκους απόληξης των δύο ανελκυστήρων στο δώμα μπορεί να αποτελέσει τον κλειστό χώρο του αναψυκτηρίου/καφέ του δώματος (βλέπε Πίνακες 5 και 6).

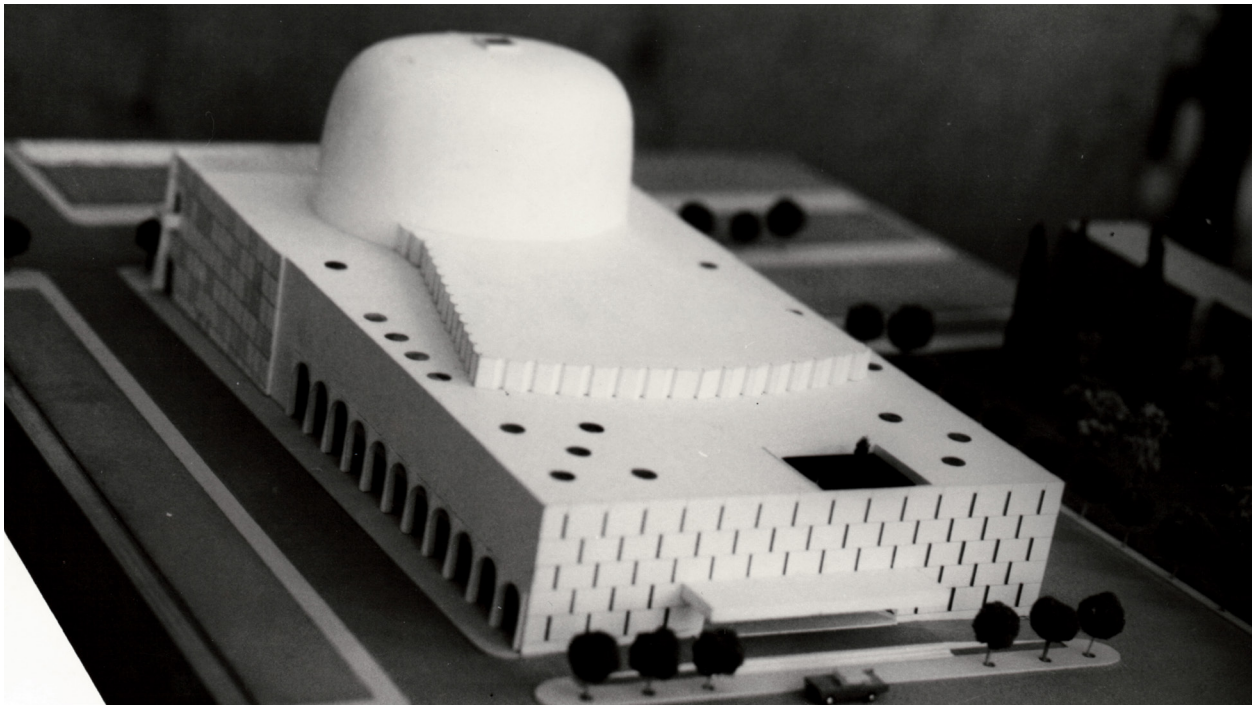
Επί πλέον της πρόσβασης στο δώμα μέσω των δύο νέων ανελκυστήρων, προτείνεται η διάνοιξη του προβλεφθέντος από τη μελέτη του Π. Α. Σακελλάριου οριζόντιου φεγγίτη στην περιοχή του φουαγιέ του ορόφου και η προσθήκη μιας νέας, μεγάλης, ιδιαίτερης μορφής, κλίμακας ανόδου στο δώμα. Πρόκειται για μια σημαντική χειρονομία, γεγονός που καθιστά τη μορφή της νέας κλίμακας και του όγκου απόληξης της στο δώμα καθοριστική. Ενδεικτική αναφορά στην ιδιαίτερη μορφή κλίμακα μπορεί να αποτελέσει η κυκλική κλίμακα ανόδου από το ισόγειο στον όροφο στο κατάστημα της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος στην Πλατεία Τριών Συμμάχων στην Πάτρα της αρχιτέκτονος Αναστασίας Τζάκου (1966), εξαιρετικό δείγμα μοντέρνας αρχιτεκτονικής της ίδιας περιόδου με το Δημοτικό Θέατρο. Η νέα μεγάλη κλίμακα προτείνεται να απολήγει σε γυάλινο παραλληλεπίπεδο πρισματικό όγκο με μεταλλικό σκελετό, ίσου πλάτους με τον απέναντί του όγκο που θα περιλαμβάνει τις απολήξεις των δύο νέων ανελκυστήρων και τον μεταξύ τους χώρο αναψυκτηρίου/καφέ. Το δάπεδο του γυάλινου με μεταλλικό σκελετό παραλληλεπίπεδου πρισματικού όγκου μπορεί να είναι και αυτό γυάλινο ώστε να φωτίζει τον υποκείμενο χώρο του φουαγιέ, όπου προτείνεται να χωροθετηθεί το μπαρ (βλέπε Πίνακα 8).

29, 30. Αναστασία Τζάκου, Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, Πάτρα, 1966, εσωτερικό, κλίμακα προς όροφο

Συμπληρωματικά, για την πρόσβαση στο δώμα προτείνεται η επέκταση των δύο πλευρικών κλιμακοστασίων του κτιρίου, που ενώνουν το επίπεδο του δρόμου με το δώμα. Αυτά θα προσφέρουν και εξόδους διαφυγής από το δώμα.

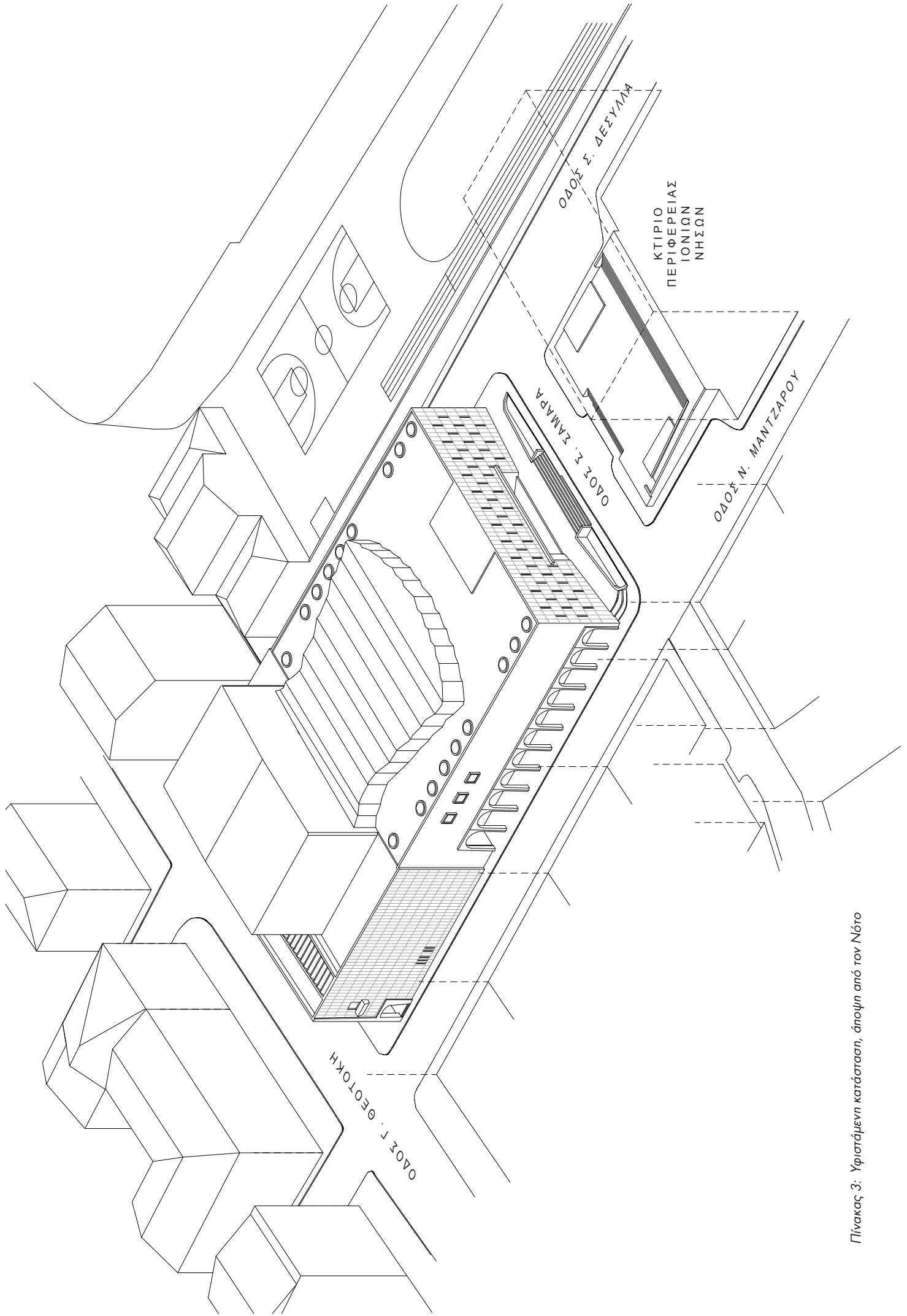
Λαμβάνοντας υπόψη τα συμπεράσματα των εργαστηρίων διαβούλευσης, η χρήση υπαίθριου κινηματογράφου που προτείνεται, μπορεί να υλοποιηθεί μέσω της κατάλληλης τροποποίησης της ογκοπλασίας των δύο υφιστάμενων όγκων του δώματος: εκείνον που φιλοξενεί τον μηχανισμό της σκηνής και εκείνον της κεντρικής αίθουσας. Έτσι, προτείνεται η μετατροπή της απόληξης του όγκου της κεντρικής αίθουσας σε «κερκίδα», με τον όγκο της απόληξης της σκηνής να αποτελεί την επιφάνεια/οθόνη των προβολών. Συγκεκριμένα, με στόχο τη βελτίωση της εικόνας του κτιρίου, κρίνεται απαραίτητος ο επανασχεδιασμός του όγκου της σκηνής με γλυπτική μορφή που προσεγγίζει (χωρίς απαραίτητα να ταυτίζεται) αυτή της μελέτης του Π. Α. Σακελλάριου και αποτυπώνεται στην αρχική μακέτα του κτιρίου.

31. Πρόπλασμα της πρότασης του Π. Α. Σακελλάριου για το νέο Δημοτικό Θέατρο Κερκύρας, όπου διακρίνεται με σαφήνεια η αρχική πρόταση για τη γλυπτική επεξεργασία της απόληξης του όγκου της σκηνής και ο φεγγίτης πρόσβασης στο δώμα από το φουαγιέ

Επιπλέον, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη η ανάγκη εκσυγχρονισμού των λειτουργικών ιδιοτήτων του μηχανισμού της σκηνής, καθώς και η ενδεχόμενη ενσωμάτωση στον όγκο της σκηνής νέων Η/Μ εγκαταστάσεων (μονάδων ψύξης και θέρμανσης). Στην επιμέλεια και τον τελικό σχεδιασμό της νέας ογκοπλασίας των δύο κύριων υφιστάμενων όγκων ενσωματώνονται και οι προσβάσεις μέσω ραμπών στην κερκίδα, καθώς και οι απολήξεις των δύο πλευρικών πυρήνων κατακόρυφων κινήσεων. Οι δύο αυτές απολήξεις οριοθετούν το προσβάσιμο δώμα και τον κήπο, καθώς τα τμήματα του δώματος παραπλεύρως του όγκου της σκηνής αλλά και εκείνο πάνω από την πτέρυγα της οδού Γ. Θεοτόκη κρίνεται σκόπιμο να μην είναι επισκέψιμα από το κοινό.

Σημειώνεται τέλος πως προϋπόθεση για την υλοποίηση όλων των παραπάνω προτάσεων για το δώμα, είναι να προηγηθούν όλες οι απαραίτητες στατικές μελέτες για την κατάλληλη ενίσχυση του φορέα και την ανάληψη των νέων φορτίων.

Πίνακας 3: Υφιστάμενη κατάσταση, άποψη από τον Νότο

ΚΤΙΡΙΟ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ
ΙΟΝΙΩΝ
ΝΗΣΩΝ

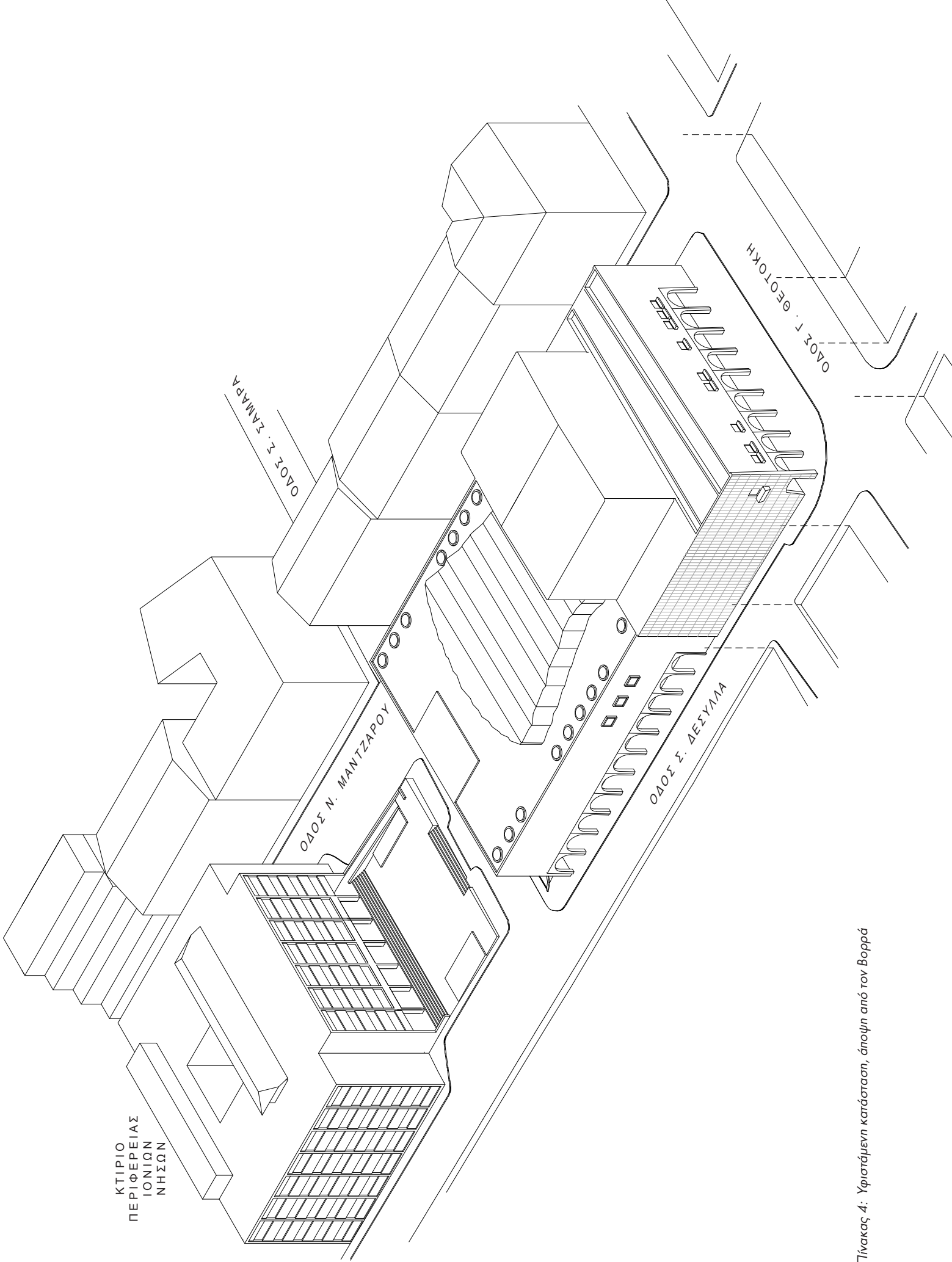
ΟΔΟΣ Σ. ΖΑΜΠΑ

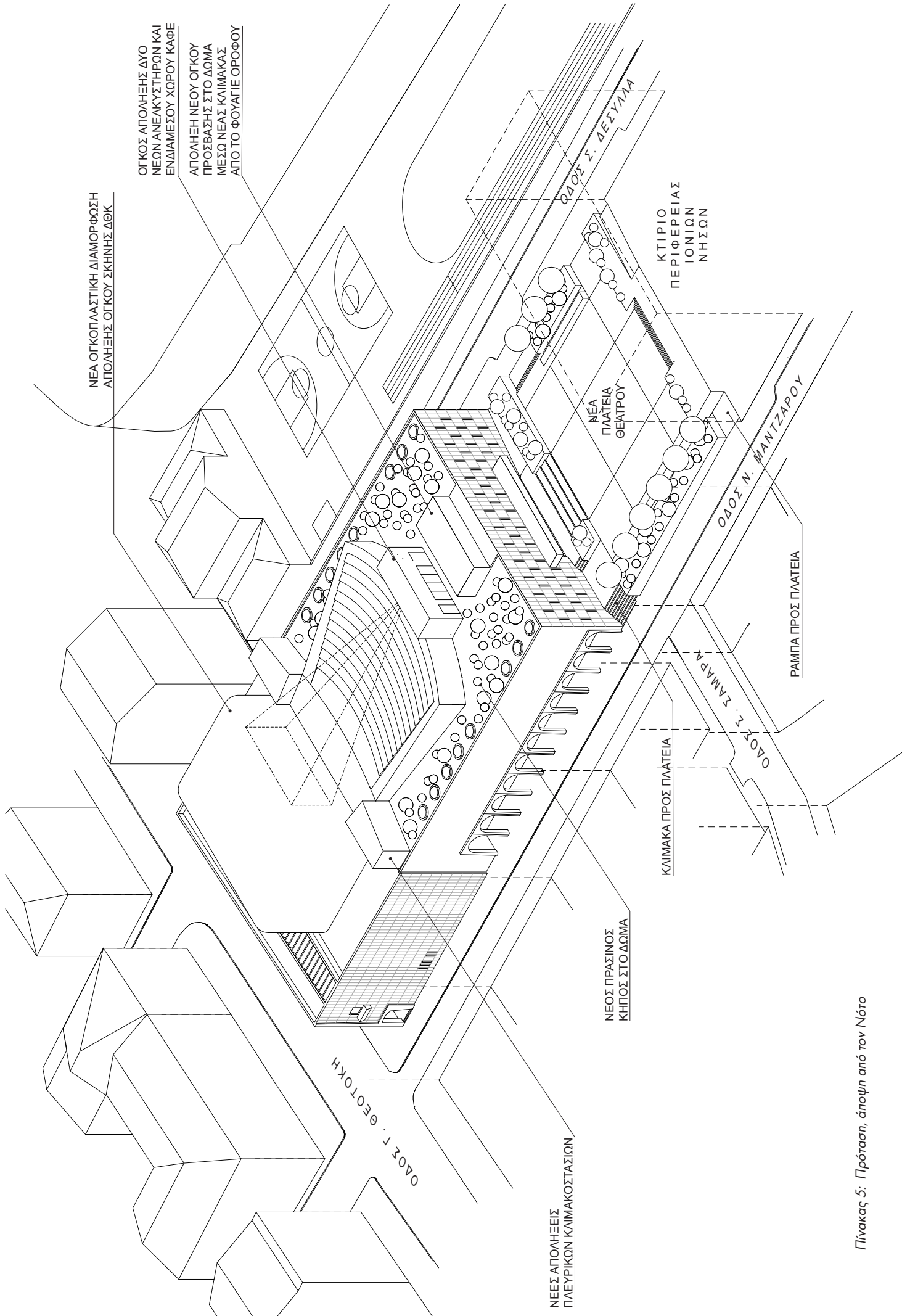
ΟΔΟΣ Ν. ΜΑΝΤΖΑΡΟΥ

ΟΔΟΣ Σ. ΔΕΣΥΛΛΑ

ΟΔΟΣ Γ. ΓΕΩΤΟΚΗ

Πίνακας 4: Υφιστάμενη κατάσταση, άποψη από τον Βορρά

ΝΕΑ ΟΓΚΟΠΛΑΣΤΙΚΗ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ
ΑΠΟΛΗΞΗΣ ΟΓΚΟΥ ΣΚΗΝΗΣ ΔΟΚ

ΟΓΚΟΣ ΑΠΟΛΗΞΗΣ ΔΥΟ
ΝΕΩΝ ΑΝΕΛΚΥΣΤΗΡΩΝ ΚΑΙ
ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΥ ΧΩΡΟΥ ΚΑΦΕ
ΑΠΟΛΗΞΗ ΝΕΟΥ ΟΓΚΟΥ
ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΤΟ ΔΩΜΑ
ΜΕΣΩ ΝΕΑΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ
ΑΠΟ ΤΟ ΦΟΥΑΓΙΕ ΟΡΟΦΟΥ

ΟΔΟΣ Γ. ΓΕΩΡΓΗ

ΝΕΕΣ ΑΠΟΛΗΞΕΙΣ
ΠΛΕΥΡΙΚΩΝ ΚΛΙΜΑΚΟΣΤΑΣΙΩΝ

ΝΕΟΣ ΠΡΑΣΙΝΟΣ
ΚΗΠΟΣ ΣΤΟ ΔΩΜΑ

ΚΛΙΜΑΚΑ ΠΡΟΣ ΠΛΑΤΕΙΑ

ΟΔΟΣ Σ. ΖΑΜΠΑ

ΡΑΜΠΑ ΠΡΟΣ ΠΛΑΤΕΙΑ

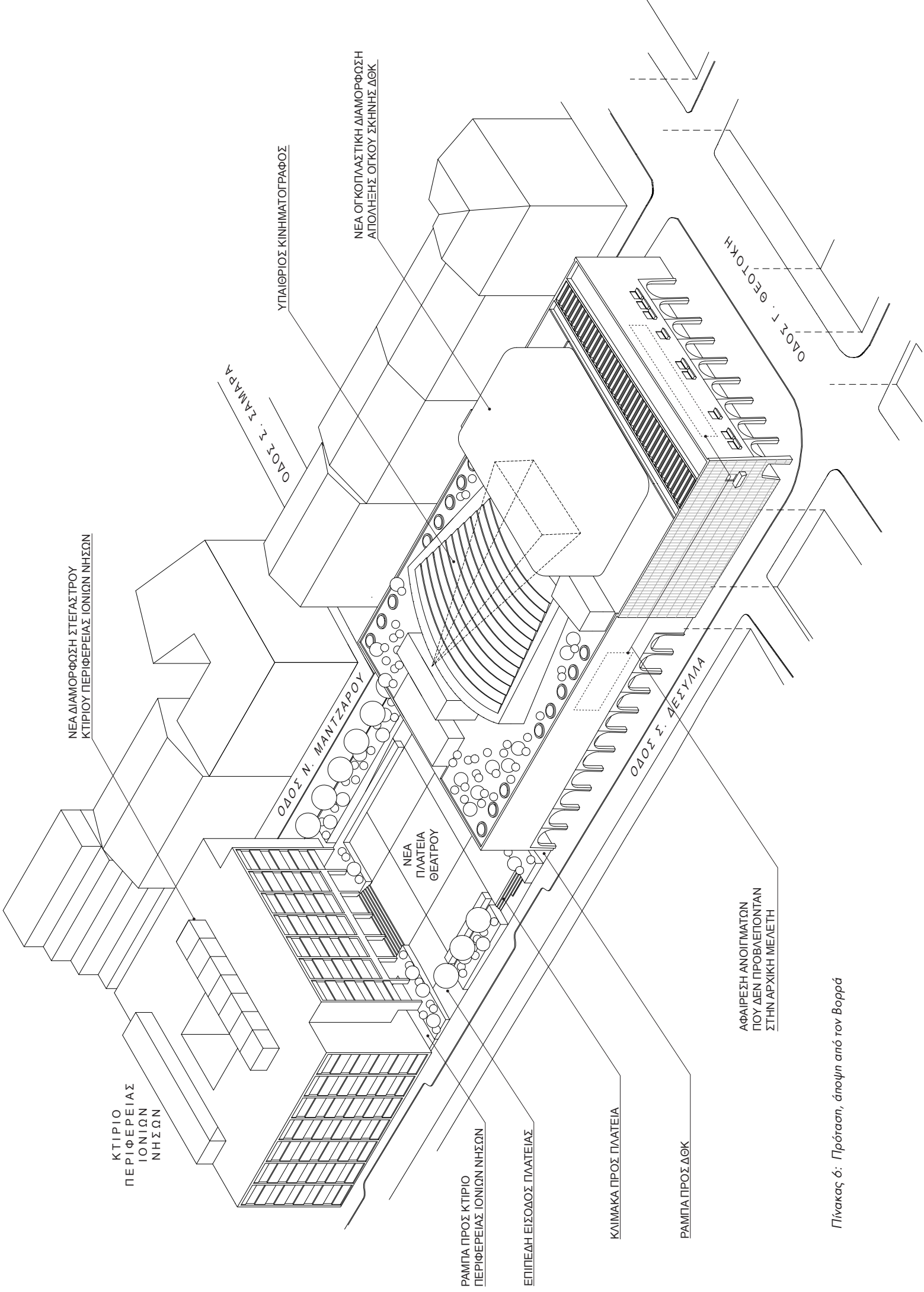
ΟΔΟΣ Ν. ΜΑΝΤΖΑΡΟΥ

ΝΕΑ
ΠΛΑΤΕΙΑ
ΘΕΑΤΡΟΥ

ΚΤΙΡΙΟ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ
ΙΟΝΙΩΝ
ΝΗΣΩΝ

ΟΔΟΣ Σ. ΔΕΣΥΛΛΑ

Πίνακας 5: Πρόταση, άποψη από τον Νότο

ΝΕΑ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΣΤΕΓΑΣΤΡΟΥ
ΚΤΙΡΙΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ

ΚΤΙΡΙΟ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ
ΙΟΝΙΩΝ
ΝΗΣΩΝ

ΟΔΟΣ Σ. ΖΑΜΠΑ

ΥΠΑΙΘΡΙΟΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

ΝΕΑ ΟΓΚΟΠΛΑΣΤΙΚΗ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ
ΑΠΟΛΗΞΗΣ ΟΓΚΟΥ ΣΚΗΝΗΣ ΔΟΚ

ΟΔΟΣ Ν. ΜΑΝΤΖΑΡΟΥ

ΝΕΑ
ΠΛΑΤΕΙΑ
ΘΕΑΤΡΟΥ

ΟΔΟΣ Σ. ΔΕΣΥΛΛΑ

ΟΔΟΣ Γ. ΘΕΟΤΟΚΗ

ΡΑΜΠΑ ΠΡΟΣ ΚΤΙΡΙΟ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ

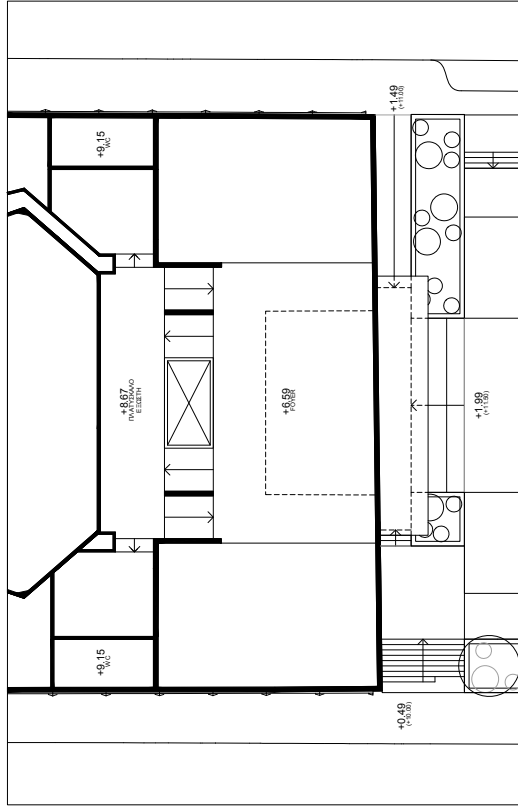
ΕΠΙΠΕΔΗ ΕΙΣΟΔΟΣ ΠΛΑΤΕΙΑΣ

ΚΛΙΜΑΚΑ ΠΡΟΣ ΠΛΑΤΕΙΑ

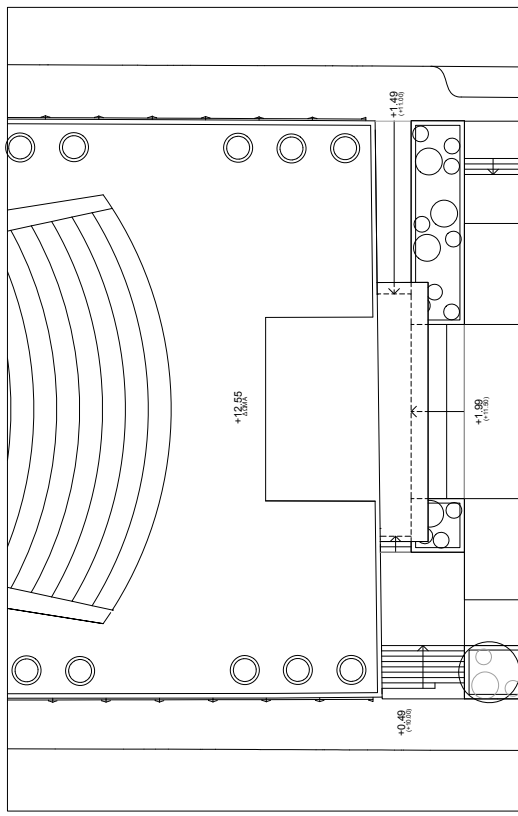
ΡΑΜΠΑ ΠΡΟΣ ΔΟΚ

ΦΑΙΡΕΣΗ ΑΝΟΙΓΜΑΤΩΝ
ΠΟΥ ΔΕΝ ΠΡΟΒΛΕΠΟΝΤΑΝ
ΣΤΗΝ ΑΡΧΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ

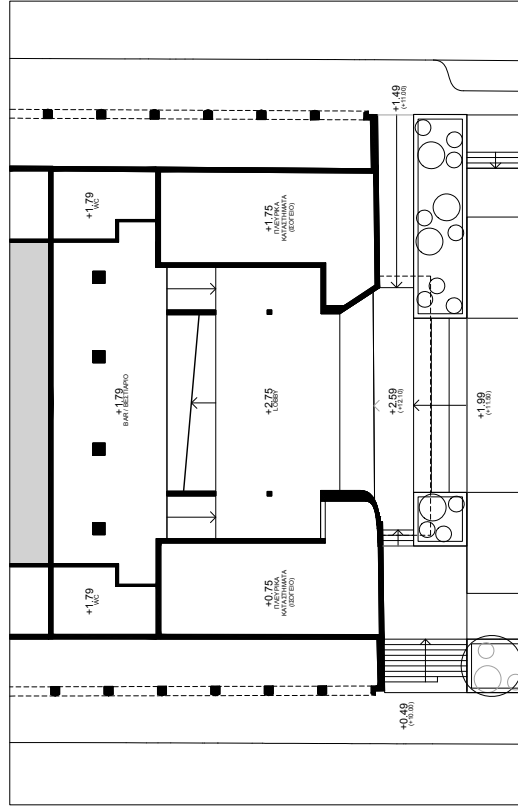
Πίνακας 6: Πρόταση, άποψη από τον Βορρά

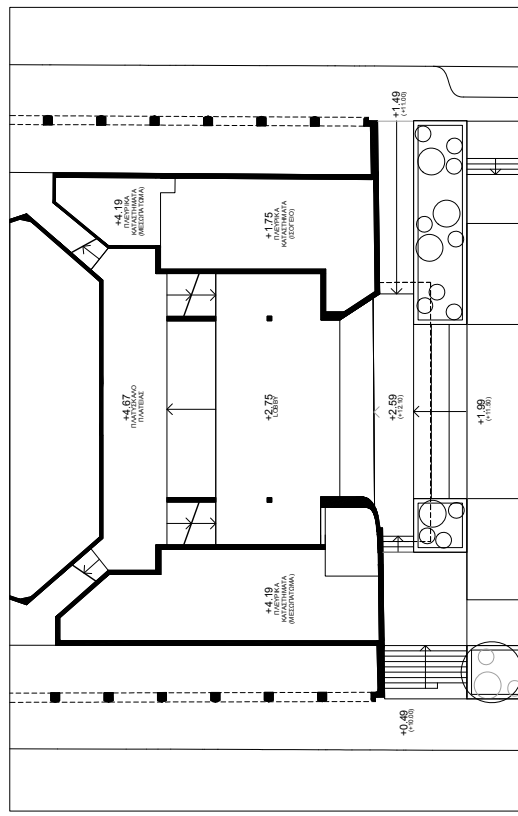
ΣΤΑΘΜΗ FOYER / ΕΙΣΩΣΤΗ

ΣΤΑΘΜΗ ΔΩΜΑΤΟΣ

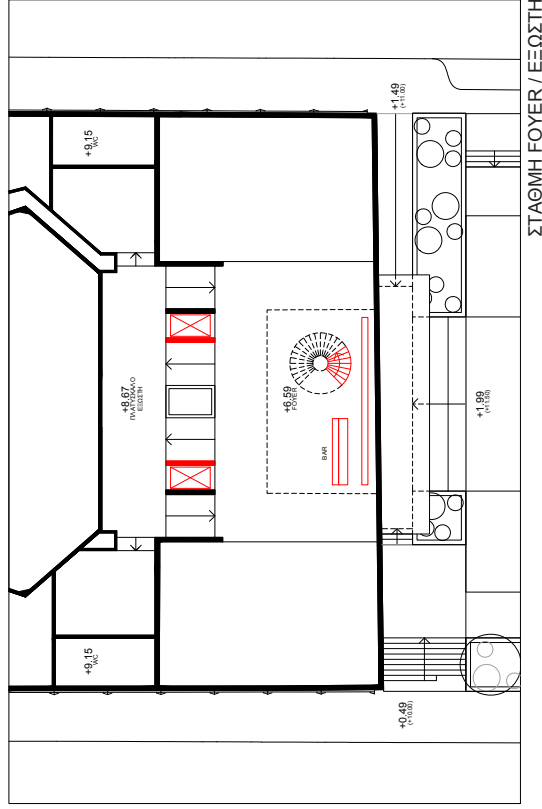

ΣΤΑΘΜΗ LOBBY / BAR-ΒΕΣΤΙΑΡΙΟ

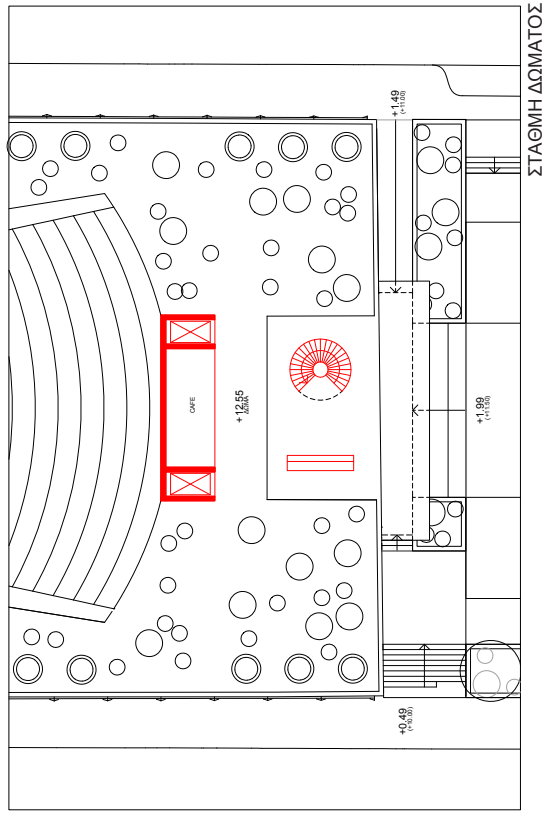

ΣΤΑΘΜΗ LOBBY / ΠΛΑΤΕΙΑΣ

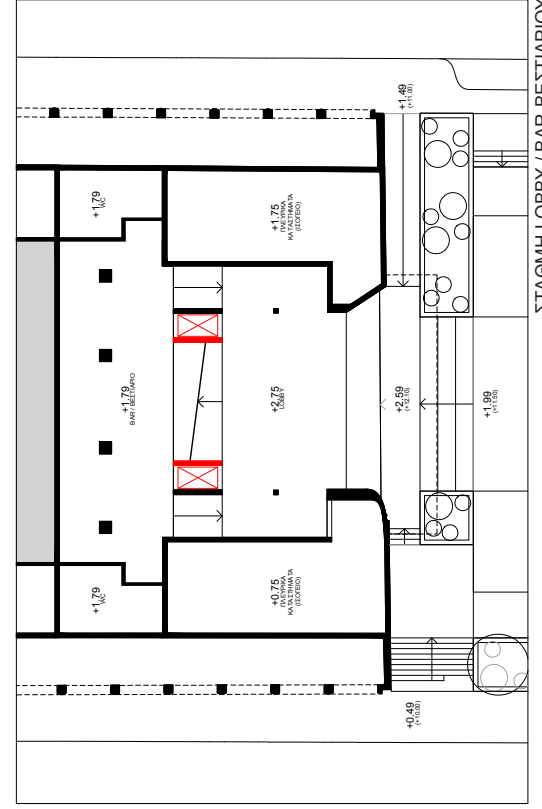
Πίνακας 7: Υφιστάμενη κατάσταση, άρθρωση διαφορετικών επιπέδων κεντρικής ζώνης κυκλοφορίας ΔΘΚ, διαγραμματικές κατόψεις

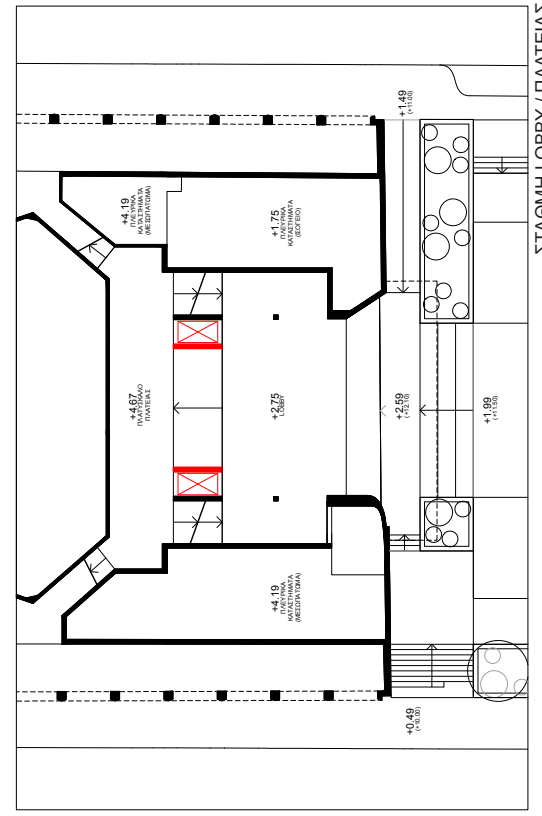
ΣΤΑΘΜΗ FOYER / ΕΞΩΣΤΗ

ΣΤΑΘΜΗ ΔΩΜΑΤΟΣ

ΣΤΑΘΜΗ LOBBY / BAR-ΒΕΣΤΙΑΡΙΟΥ

ΣΤΑΘΜΗ LOBBY / ΠΛΑΤΕΙΑΣ

Πίνακας 8: Πρόταση, νέα άρθρωση διαφορετικών επιπέδων κεντρικής ζώνης κυκλοφορίας ΔΘΚ με τη δημιουργία δυο νέων ανεγκυπτήρων διαγραμματικές κατόψεις

5

**ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΤΗΣ ΣΧΕΔΙΑΖΟΜΕΝΗΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ
ΘΕΑΤΡΟΥ ΚΕΡΚΥΡΑΣ ΣΤΙΣ ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΤΟΥ ΝΕΒ**

5.1. Τεκμηρίωση σκοπιμότητας: Ο ρόλος του Δημοτικού Θεάτρου Κέρκυρας στα πλαίσια του NEB

Το Δημοτικό Θέατρο Κέρκυρας σχεδιάζεται από τον Περικλή Α. Σακελλάριο ως ένα νέο κτίριο θεάτρου υψηλών προδιαγραφών με τη δυνατότητα φιλοξενίας μεγάλης κλίμακας εκδηλώσεων διαφορετικών τύπων. Χαρακτηριστικό στοιχείο του αρχικού σχεδιασμού ήταν επίσης η αλληλεπίδραση του κτιρίου με την πόλη, κυρίως μέσω των ισογείων χώρων που αναπτύσσονται κατά μήκος των πλευρικών εσοχών των οδών Σ. Δεσύλλα και Ν. Μαντζάρου και της παρόδιας στοάς κατά μήκος της οδού Γ. Θεοτόκη αλλά και με τη χωροθέτηση της κεντρικής εισόδου του κτιρίου επί της οδού Σ. Σαμάρα (και όχι επί της πολυσύχναστης οδού Γ. Θεοτόκη) με στόχο τη δυνατότητα δημιουργίας ενός ευμεγέθους δημόσιου χώρου-πλατείας έμπροσθεν του Θεάτρου (κάτι που, μέχρι σήμερα, δεν έχει πραγματοποιηθεί).

Παρά τις αλλοιώσεις και τις διάφορες πρόχειρες αλλαγές που υπέστη κατά το διάστημα των πενήντα περίπου ετών που έχουν μεσολαβήσει από την ολοκλήρωση της κατασκευής του, το Δημοτικό Θέατρο Κέρκυρας αποτελεί τον σημαντικότερο πυλώνα της πολιτιστικής ζωής της πόλης και πόλο υπερτοπικής εμβέλειας για τη νήσο στο σύνολό της, φιλοξενώντας έναν πολύ μεγάλο αριθμό εκδηλώσεων καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου. Για να είναι όμως σε θέση να συνεχίσει να εξυπηρετεί τον ρόλο του αυτόν και στο μέλλον, κρίνεται αναγκαία η **εκτεταμένη αναβάθμισή του και η επικαιροποίηση των ιδιοτήτων του.**

Νέο Ευρωπαϊκό Bauhaus (NEB)

Θεμελιωμένο στην αναγνώριση της αξίας του σχεδιασμού υψηλής ποιότητας, το Νέο Ευρωπαϊκό Bauhaus (NEB), μέσω των τριών αρχών του –βιωσιμότητα, αισθητική/κάλλος και συμπερίληψη–, θέτει το πλαίσιο της προσέγγισης των διαδικασιών για τον μετασχηματισμό και την αναβάθμιση του δομημένου περιβάλλοντος στο σύνολό του. Ειδικότερα, στα πλαίσια του NEB, ο εκσυγχρονισμός των υποδομών για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης, η ελαχιστοποίηση των ορυκτών καυσίμων και η χρήση ΑΠΕ, η διαχείριση των ομβρίων, ο μετασχηματισμός των αποβλήτων, η ενσωμάτωση στοιχείων πρασίνου, η βιώσιμη χρήση κατασκευαστικών υλικών, η ενσωμάτωση ανερχόμενων τεχνολογιών και η υψηλής ποιότητας κατασκευή, η υγιεινή και η ευεξία, η προσβασιμότητα για όλους ανεξαιρέτως σε όλους χώρους, η ανθεκτικότητα και η μεγιστοποίηση της αντοχής και της διάρκειας χρήσης, είναι μεταξύ των βασικών στοιχείων που μια μελέτη για την αποκατάσταση ενός κτιρίου με τη σημασία του ΔΘΚ καλείται να λάβει υπόψη της.

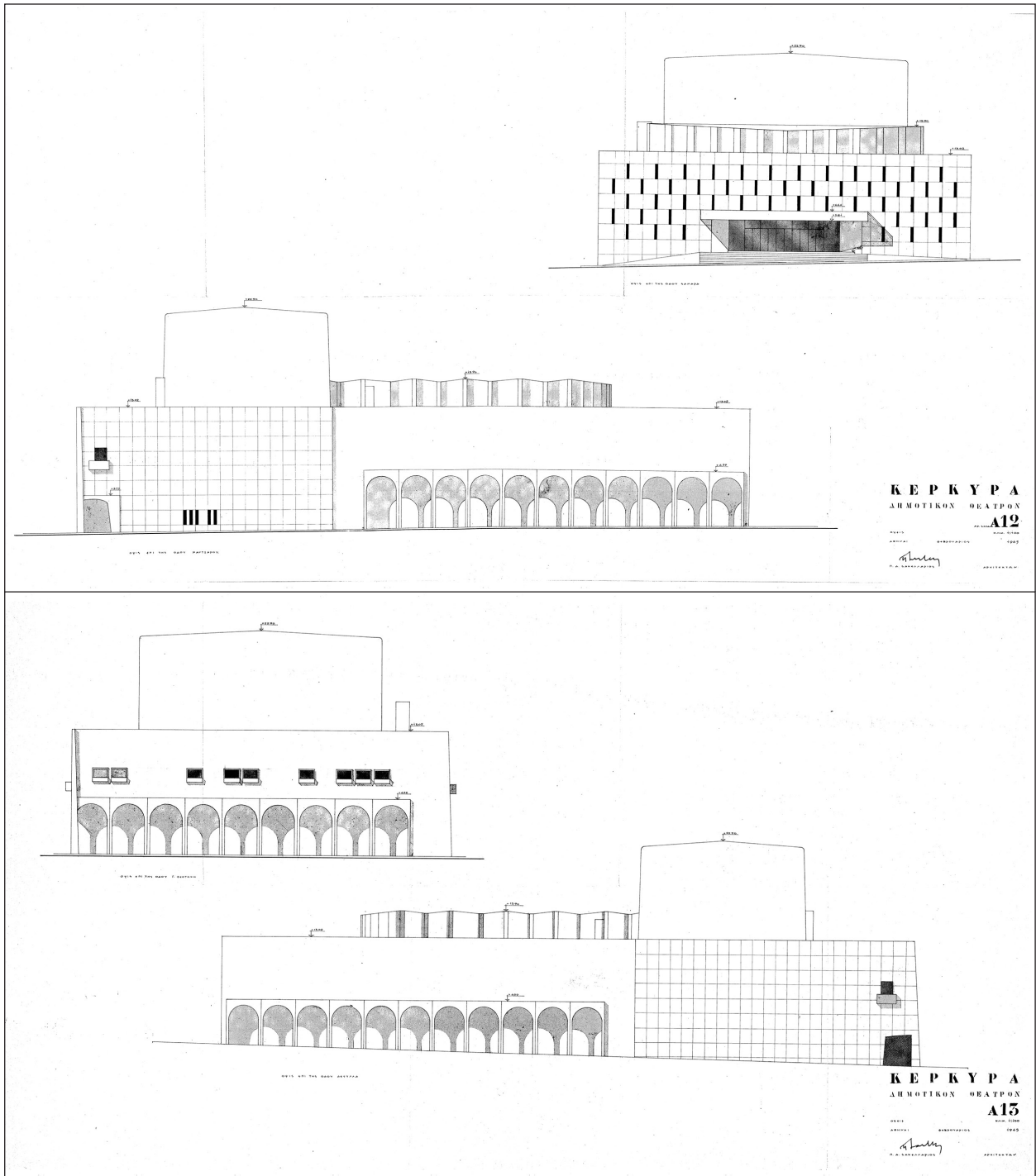
Ταυτόχρονα, ιδιαίτερη βαρύτητα αποκτά η ισχυροποίηση της σχέσης του κτιρίου με την πόλη, το κτίριο δεν πρέπει να γίνεται αντιληπτό ως αυτοαναφορικός, εσωστρεφής οργανισμός με δραστηριότητες στο εσωτερικό του αλλά ως «μαγνήτης» που έλκει τους πολίτες και τους επισκέπτες και ενεργοποιεί τον περιβάλλοντα αστικό χώρο.

Σε πρώτο επίπεδο, η σχέση αυτή αφορά σε στοιχεία όπως η επιλογή των κατάλληλων δημόσιων χρήσεων στην περίμετρο του κτιρίου, η κατάλληλη διαμόρφωση του περιβάλλοντα δημόσιου χώρου και οι συνδέσεις με τον περιμετρικό αστικό ιστό, καθώς και η σχέση με τα δίκτυα των ΜΜΜ και τους χώρους στάθμευσης για την εξυπηρέτηση υπερτοπικών επισκεπτών.

Σε δεύτερο επίπεδο, η σχέση του κτιρίου με την πόλη μετατρέπεται, μέσω της συμπεριληπτικής του διάστασης, σε στοιχείο ενίσχυσης ζητημάτων όπως, μεταξύ άλλων, η κοινωνική συνοχή και η βελτίωση της «αίσθησης του ανήκειν», η ισότητα και η κοινωνική προσβασιμότητα, η κάλυψη των αναγκών ευάλωτων και περιθωριοποιημένων ομάδων, και η συμμετοχή ενδιαφερόμενων φορέων μέσω δημόσιων διαβουλεύσεων στη λήψη αποφάσεων για το μέλλον του και τις κατευθύνσεις που αυτό θα πάρει. Επιπλέον, καθώς, μέσω της μορφής και της παρουσίας του στην πόλη, κάθε σημαντικό δημόσιο κτίριο προβολής συμβάλλει στη συνοχή του αστικού χώρου και, δυναμικά, στη δημιουργία του «αισθήματος του ανήκειν» και στη διατήρηση

του «πνεύματος του τόπου», η διασφάλιση της αποδοχής της αισθητικής του είναι πολύ σημαντική. Στην περίπτωση του Δημοτικού Θεάτρου Κερκύρας αυτό είναι κάτι που θα μπορούσε να επιτευχθεί μέσω της ανάδειξης της αρχιτεκτονικής του αξίας ως αξιόλογου τμήματος της πρόσφατης μοντέρνας πολιτιστικής (αρχιτεκτονικής) κληρονομιάς της πόλης.

Συνεπώς, η ευθυγράμμιση της διαδικασίας αναβάθμισης του Δημοτικού Θεάτρου Κερκύρας, με τις κατευθύνσεις που θέτει το ΝΕΒ, όχι μόνο θα επέτρεπε στο κτίριο να συνεχίσει να εξυπηρετεί, αναβαθμισμένο, τις χρήσεις πολιτισμού της Κέρκυρας, αλλά θα του απέδιδε έναν ακόμα πιο σημαντικό, διπλό ρόλο, εκείνο της «θερμοκοιτίδας πολιτισμού», μέσω ενός πιο διευρυμένου φάσματος πολιτιστικών χρήσεων, και, παράλληλα, εκείνο του «τοποσήμου», ως αποτέλεσμα της ισχυροποιημένης σχέσης του με την πόλη και της μετατροπής του σε σημείο αναφοράς για κατοίκους και επισκέπτες.

32, 33. Π. Α. Σακελλάριος, Μελέτη Δημοτικού Θεάτρου Κερκύρας, 1965, όψεις (από πάνω προς τα κάτω: πρόσοψη, όψη επί της οδού Ν. Μανζάρου, όψη επί της οδού Γ. Θεοτόκη, και όψη επί της οδού Σ. Δεσύλλα)

5.2. Περιγραφή αντικειμένου και γενικότερων στόχων της μελέτης

5.2.1. Ιστορική αναφορά

Το νέο Δημοτικό Θέατρο Κερκύρας αντικατέστησε παλαιότερο κτίριο στο ίδιο σημείο που κατασκευάστηκε το 1903 και καταστράφηκε το 1943 από βομβαρδισμό των Γερμανικών στρατιωτικών δυνάμεων. Είχε σχεδιαστεί από τον Ιταλό αρχιτέκτονα Conrado Pergolesi με πρότυπο τη Σκάλα του Μιλάνου. Συνιστούσε χαρακτηριστικό δείγμα επαρχιακού Λυρικού Θεάτρου, τυπολογία που συναντάται συχνά σε πολλές ευρωπαϊκές πόλεις και περισσότερο στην Ιταλία. Το Θέατρο δεν έζησε πολλά χρόνια. Κτίστηκε την περίοδο 1893 - 1903 για να καλύψει την ανάγκη ενός σύγχρονου Λυρικού Θεάτρου, αφού το Θέατρο S. Giacomo δεν μπορούσε πλέον να ανταποκριθεί στις ανάγκες του λυρικού μελοδράματος που αποτελούσε το λαϊκό θέαμα της εποχής. (Το Θέατρο S. Giacomo ήταν το πρώτο Λυρικό Θέατρο στον Ελλαδικό χώρο και είχε γνωρίσει ευτυχισμένες καλλιτεχνικά ημέρες. Με την κατασκευή του νέου Δημοτικού Θεάτρου το πρώτο μετατράπηκε σε Δημαρχιακό Μέγαρο). Ο σκελετός του κτιρίου παρέμεινε ανέπαφος μέχρι το 1960 όταν, με απόφαση του τότε Δημοτικού Συμβουλίου με Δήμαρχο τον Σταμάτιο Δεσύλλα, αποφασίστηκε η ολοσχερής κατεδάφισή του. Στη θέση του κτίστηκε το νέο Δημοτικό Θέατρο, σε σχέδια του Κερκυραίου αρχιτέκτονα Περικλή Α. Σακελλάριου.

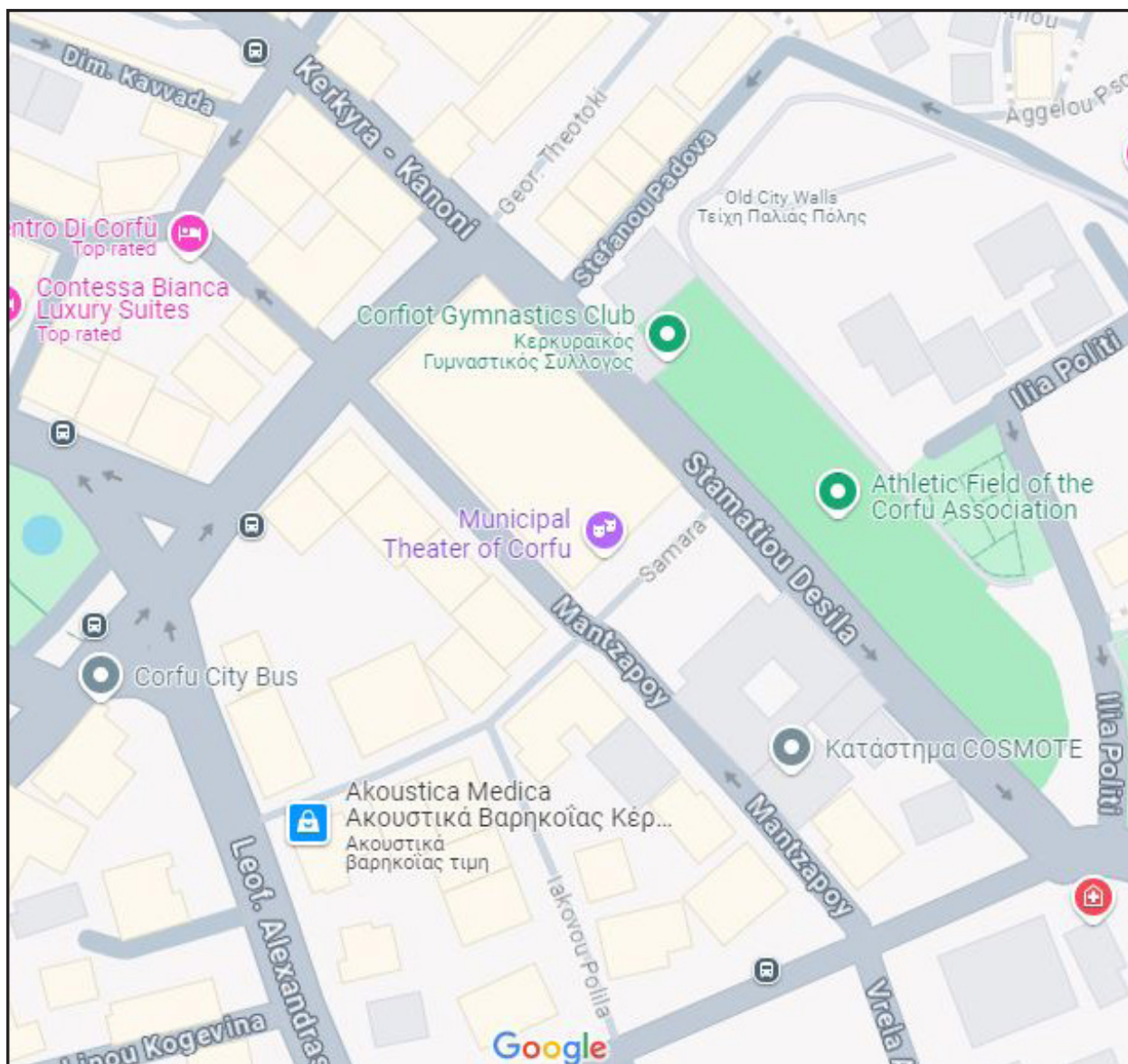

34. Το παλιό Δημοτικό Θέατρο Κερκύρας, σχεδιασμένο από τον αρχιτέκτονα Conrado Pergolesi, 1903-1943

Ο Σακελλάριος αναλαμβάνει τη μελέτη για το νέο Δημοτικό Θέατρο το 1962, την οποία και δωρίζει στον Δήμο Κερκυραίων μαζί με την πολυετή επίβλεψη της κατασκευής του έργου. Ο σχεδιασμός του προβλέπει τη δημιουργία ενός νέου θεατρικού κτιρίου πολλαπλών χρήσεων υψηλών προδιαγραφών.

Θέση του Θεάτρου - Περιοχή παρέμβασης

Το Δημοτικό Θέατρο Κερκύρας βρίσκεται στο οικοδομικά τετράγωνο που περικλείεται από τις οδούς Γεωργίου Θεοτόκη, Νικολάου Μαντζάρου, Σπυριδωνος Σαμάρα και Σταματίου Δεσύλλα στην πόλη της Κέρκυρας. Το κτίριο αποτελείται από Υπόγειο και τέσσερα υπέργεια επίπεδα: Ισόγειο, Εξώστη/Μεσοπάτωμα, 1ο Όροφο και 2ο Όροφο (στην πτέρυγα επί της οδού Γ. Θεοτόκη). Η ακριβής θέση του αποτυπώνεται στο παρακάτω απόσπασμα από το google maps και με ακριβείς συντεταγμένες γεωγραφικό πλάτος και μήκος: 39.621735565646986, 19.91994361424631.

Σύμφωνα με την εγκεκριμένη Μελέτη Πυροπροστασίας, η επιφάνεια κάθε επιπέδου και η συνολική επιφάνεια του Δημοτικού Θεάτρου είναι:

Υπόγειο	1.050,32 μ ²
Ισόγειο -Πλατεία Θεάτρου	1.735,19 μ ²
1ος Όροφος (Φουαγιέ και Θεωρεία)	1.095,79 μ ²
Εξώστης (Υπερκατασκευή Σκηνής)	943,22 μ ²
Συνολική στεγασμένη επιφάνεια	4.824,52 μ ²

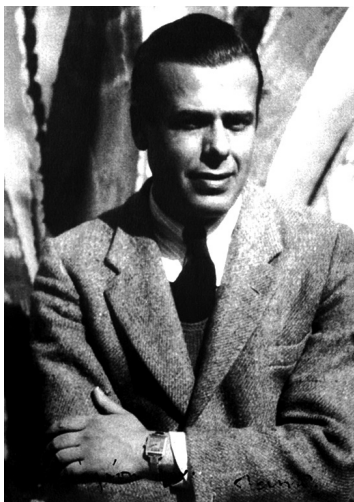
5.2.2. Ο αρχιτέκτων του Δημοτικού Θέατρου Περικλής Α. Σακελλάριος

Παρόλο το ευρύ έργο του Περικλή Σακελλάριου, η βιβλιογραφία εστιάζει σχεδόν αποκλειστικά σε επιλεγμένα έργα του της δεκαετίας του '60, κυρίως στις εμβληματικές ακτές στη Γλυφάδα και τη Βουλιαγμένη της Αττικής. Η ζωή και το σύνολο του εκτεταμένου έργου του παρουσιάζονται στη μοναδική μονογραφία του που συνεπιμελήθηκαν η κόρη του αρχιτέκτονα, αρχιτέκτων Ελισάβετ Σακελλαρίου και η ιστορικός αρχιτεκτονικής, καθηγήτρια Ελένη Φεσσά-Εμμανουήλ, με τίτλο: Ελισάβετ Σακελλαρίου, Ελένη Φεσσά, Π. Α. Σακελλάριος, *Αρχιτέκτων / An Architect's Vision, P. A. Sakellarios*, Ποταμός, Αθήνα 2006. Η έκδοση περιλαμβάνει κείμενα των δύο επιμελητριών, κείμενο του αρχιτέκτονα Κωνσταντίνου Δεκαβάλλα, προσωπικές μαρτυρίες ανθρώπων από το στενό του περιβάλλον, καθώς και συνέντευξη του Σακελλάριου στην Ελένη Φεσσά-Εμμανουήλ. Περιλαμβάνονται επίσης περιγραφικά κείμενα και σχέδια και εικόνες από το αρχείο του αρχιτέκτονα (σήμερα στα ΓΑΚ Κέρκυρας) για επιλεγμένα έργα του. Το παρόν κεφάλαιο βασίστηκε, ως προς τα βιογραφικά στοιχεία, στο βιβλίο αυτό.

Ο Σακελλάριος γεννήθηκε το 1905 στην Κέρκυρα. Παρά τη συχνή αλλαγή τόπου κατοικίας κατά την παιδική του ηλικία, του δόθηκε η ευκαιρία μιας πολύπλευρης μόρφωσης, πράγμα που αποτυπώθηκε και στις υψηλές μαθητικές επιδόσεις του. Το εξωστρεφές οικογενειακό περιβάλλον υψηλής καλλιέργειας μέσα στο οποίο μεγάλωσε, επέτρεψε την εκμάθηση ξένων γλωσσών και την εκτεταμένη έκθεση στη μουσική και τις τέχνες. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, εκδηλώνεται η κλίση του στο σχέδιο. Τα χρόνια της παιδικής του ηλικίας και της εφηβείας του συμπίπτουν με μια περίοδο ραγδαίων πολικών, κοινωνικών και ιδεολογικών αλλαγών σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, ειδικά μετά το τέλος του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου, γεγονός που θα προσδιορίσει, σε καθοριστικό βαθμό, τα ερεθίσματα στα οποία θα εκτεθεί και τη διαμόρφωση των αρχών του αρχιτεκτονικού έργου του.

Το 1923 ο Σακελλάριος αναχωρεί για σπουδές αρχιτεκτονικής στη Βαϊμάρη της Γερμανίας και τη Σχολή του Bauhaus την οποία διευθύνει ο διάσημος αρχιτέκτων Walter Gropius. Η φοίτησή του εκεί θα είναι σύντομη καθώς θα παραμείνει για έναν μόνο χρόνο, μέχρι να εγκατασταθεί το 1924 στην Αυστρία για να σπουδάσει αρχιτεκτονική στο Πολυτεχνείο του Gratz έως το 1930.

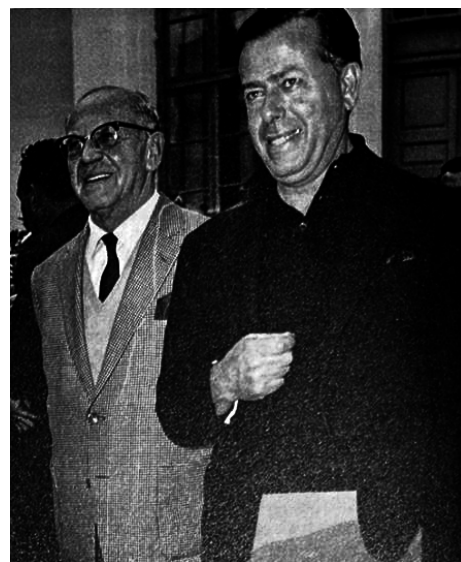
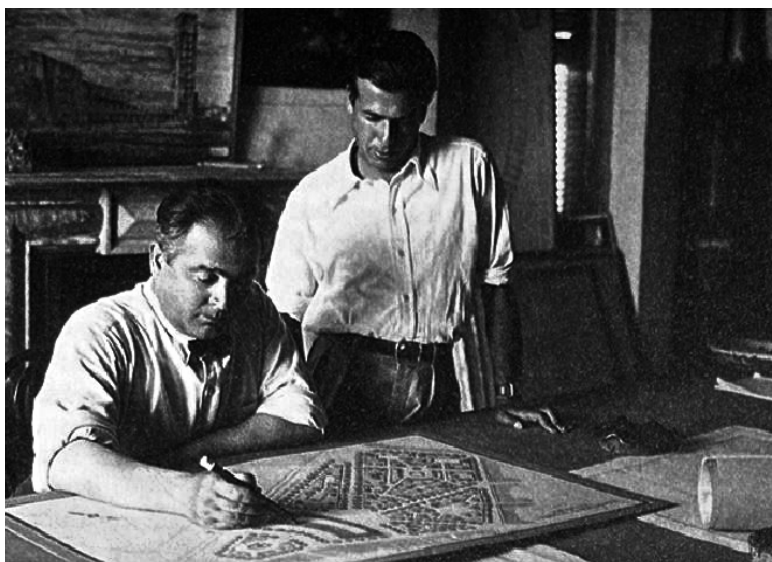
Κατά την περίοδο των σπουδών του, ο Σακελλάριος θα βρεθεί στο επίκεντρο των κύριων ρευμάτων που οδηγούν στην ανάδυση της αρχιτεκτονικής πρωτοπορίας των αρχών του 20ού αιώνα. Η ριζοσπαστική φιλοσοφία του Bauhaus και η φιγούρα του Walter Gropius, του οποίου υπήρξε μαθητής, η αρχιτεκτονική κουλτούρα και η πολιτισμική κληρονομιά της Αυστρίας, της χώρας στην οποία σπούδασε, με φυσιογνωμίες όπως οι αρχιτέκτονες Otto Wagner, Adolf Loos, Joseph Hoffmann, και, αργότερα, οι Rudolph Schindler και Richard Neutra, και το εξαιρετικά επιδραστικό σε όλη την Ευρώπη έργο του Γαλλοελβετού αρχιτέκτονα Le Corbusier αποτελούν τους βασικούς πυλώνες των επιρροών του.

35. Ο Περικλής Α. Σακελλάριος, 36. Ο Σακελλάριος με την κόρη του Ελισάβετ, 1959

Η επιστροφή του στην Ελλάδα και το ξεκίνημα της καριέρας του ως αρχιτέκτων το 1930, γίνεται ξανά σε μια περίοδο πολιτικής και οικονομικής αστάθειας σε διεθνές επίπεδο αλλά και ενδοσκοπησης για τη χώρα, καθώς η Καταστροφή της Σμύρνης, λίγα χρόνια νωρίτερα, έχει οδηγήσει στην εγκατάλειψη της Μεγάλης Ιδέας και την προσπάθεια για την περαιτέρω εδαφική επέκταση της χώρας. Η περίοδος αυτή του Μεσοπολέμου, στην ελληνική αρχιτεκτονική (αλλά και στη λογοτεχνία και την τέχνη γενικότερα), χαρακτηρίζεται από την ανάγκη αναπροσδιορισμού και αναζήτησης ταυτότητας. Στην αρχιτεκτονική αυτή εκφράζεται κυρίως μέσα από τη στροφή προς την παράδοση και την αναβίωση και την ενσωμάτωση στοιχείων της λαϊκής δημιουργίας.

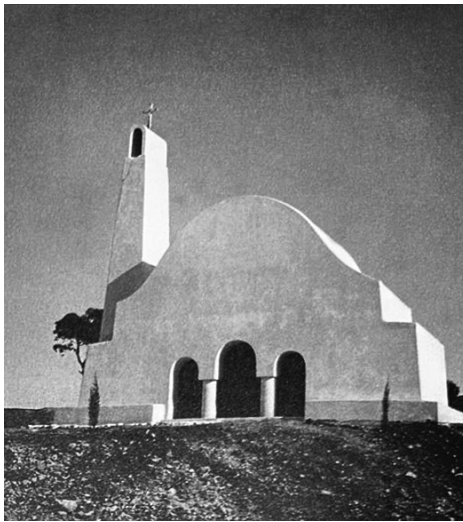
Έπειτα από μια σύντομη παραμονή στην Αθήνα, ο Σακελλάριος εγκαθίσταται στον Βόλο όπου θα διαμείνει για πέντε χρόνια. Η περίοδος αυτή θα αποδειχθεί καθοριστική για τη σταδιοδρομία του. Ως αρχιτέκτων του Δήμου Παγασών, θα ασχοληθεί με έργα ναοδομίας όπου θα έρθει σε επαφή με το έργο του αρχιτέκτονα Αριστοτέλη Ζάχου. Ο Σακελλάριος, ξεχωρίζει τον Ζάχο από τους αρχιτέκτονες της προηγούμενης γενιάς για τη συνέπεια με την οποία εντάσσει στο έργο του στοιχεία και αρχές της αρχιτεκτονικής παράδοσης του τόπου. Για τον Σακελλάριο, η επίδραση του Ζάχου υπήρξε θεμελιώδης για την εξέλιξή του ως αρχιτέκτονα, καθώς, όπως ο ίδιος αναφέρει, προσπάθησε να ακολουθήσει το παράδειγμά του και τις αρχές του σε όλες του τις αρχιτεκτονικές προτάσεις. Παράλληλα, στο Βόλο ξεκίνησε τη σταδιοδρομία του ως ελεύθερος επαγγελματίας, αναλαμβάνοντας τις πρώτες μελέτες για ιδιωτικά έργα, κυρίως κατοικίες, αλλά και έναν θερινό κινηματογράφο.

37. Ο Περικλής Α. Σακελλάριος (όρθιος) κατά τη θητεία του στην Τεχνική Υπηρεσία του Δήμου Παγασών, 38. Ο Περικλής Α. Σακελλάριος (δεξιά) με τον αρχιτέκτονα καθηγητή του ΕΜΠ Κώστα Κιτσίκη, 1950

Το 1936 ο Σακελλάριος εγκαθίσταται εκ νέου στην Αθήνα. Αρχικά, εργάζεται για λογαριασμό της Τεχνικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Κρατικής Υγιεινής και Αντιλήψεως που διευθύνει ο σημαντικός αρχιτέκτων και καθηγητής στο ΕΜΠ Κυπριανός Μπίρης. Κατά τη θητεία του εκεί, θα έχει την ευκαιρία να ασχοληθεί με μελέτες για σημαντικά δημόσια κτίρια υγείας και κοινωνικής πρόνοιας, μέρος του «Προγράμματος Κοριζή». Παράλληλα, θα συνεχίσει τη δραστηριότητά του ως ελεύθερος επαγγελματίας αναλαμβάνοντας μελέτες για μια σειρά επιφανών ιδιωτών. Το σώμα του έργου του, που περιλαμβάνει κυρίως κύριες και εξοχικές κατοικίες στην Αττική και παράγεται μέχρι και το ξέσπασμα του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, είναι ευρύ και αξιόλογο.

Η λήξη του Πολέμου και η νέα παγκόσμια τάξη πραγμάτων βρίσκει την Ελλάδα σε φάση οικονομικής ανασυγκρότησης που χαρακτηρίζεται από μια προσπάθεια ευθυγράμμισης με τις διεθνείς τάσεις στην αρχιτεκτονική. Αυτές, ενώ συντάσσονται με το μοντέρνο κίνημα, και την ύστερη εκδοχή του ως «Διεθνές Στυλ», επιχειρούν να επανεκτιμήσουν κριτικά τις αρχές του, αφομοιώνοντας τοπικά ιδιώματα στον

39. Παρεκκλήσιο Αγίου Γεωργίου των ΛΟΚ, Καβούρι, 1949-50, φωτογραφία εποχής, 40. Κτίριο γραφείων Χ.Α.Ν., 1957-58, άποψη από τη γωνία των οδών Ακαδημίας και Ομήρου, Αθήνα, φωτογραφία εποχής, 41. Οικία Λέανδρου Δραγώνα, Αθήνα, 1961-62

σχεδιασμό. Η εισροή ξένων κεφαλαίων για την τόνωση της ανάπτυξης και την υποστήριξη της μεταπολεμικής ανοικοδόμησης των πόλεων θα οδηγήσει σε ένα έντονο ρεύμα αστικοποίησης. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, υλοποιείται ένας αριθμός έργων προβολής μεγάλης κλίμακας που σχεδιάζει ο Σακελλάριος.

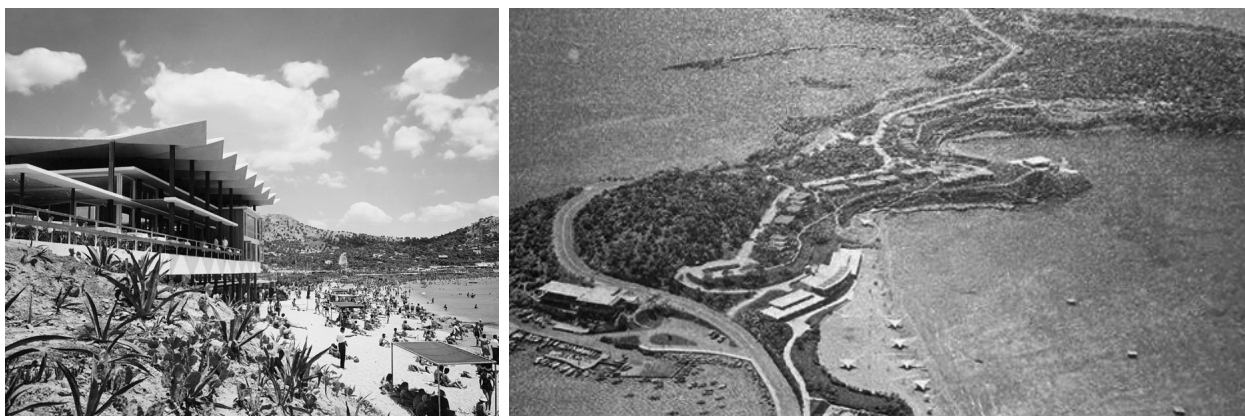
Στο ξεκίνημα της μεταπολεμικής περιόδου, ο αρχιτέκτων εξακολουθεί να εργάζεται στο Υπουργείο Υγιεινής. Η σταδιοδρομία του ως δημόσιος υπάλληλος θα ολοκληρωθεί το 1946, οπότε και θα αποφασίσει να εργαστεί πλέον αποκλειστικά ως ελεύθερος επαγγελματίας.

Το ποιοτικό έργο του Σακελλάριου κατά τα μεταπολεμικά χρόνια, περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, το εξαιρετικό παρεκκλήσιο του Αγίου Γεωργίου Λ.Ο.Κ. στο Καβούρι (1949-50), το Κτίριο της ΧΑΝ (1957-58) και την Οικία Λέανδρου Δραγώνα στην οδό Δ. Αρεοπαγίτου κάτω από την Ακρόπολη (1961-62), μαζί με μια σειρά προαστιακών και εξοχικών κατοικιών στο Ψυχικό, την Πολιτεία, το Καβούρι και την Ανάβυσσο. Το έργο αυτό χαίρει αναγνώρισης και του επιτρέπει να έρθει στο προσκήνιο ως μια από τις πιο σημαντικές μορφές της ελληνικής αρχιτεκτονικής σκηνής. Ακολουθεί η σύναψη στενής συνεργασίας με τους αρχιτέκτονες Εμμανουήλ Βουρέκα και Προκόπη Βασιλειάδη, που, από κοινού, θα αναλάβουν τον σχεδιασμό των εμβληματικών και πολυδημοσιευμένων παράκτιων λουτρικών εγκαταστάσεων στην Αττική: την Ακτή Αστέρα Γλυφάδας (1959-64), τη Μεγάλη Ακτή Βουλιαγμένης, γνωστή και ως Λαϊκή Πλαζ Βουλιαγμένης (1959-62) και την Ακτή Αστέρα Βουλιαγμένης (1962-69). Πρόκειται για έργα που υλοποιούν την επέκταση της Αθήνας προς τις ακτές του Σαρωνικού υποστηρίζοντας τις δραστηριότητες αναψυχής και ελεύθερου χρόνου που αναπτύσσονται ραγδαία την εποχή αυτή, βάζοντας τα θεμέλια για την ανάπτυξη του τουρισμού στην Ελλάδα. Τα έργα αυτά περιλαμβάνουν ξενοδοχεία, μπανγκαλόου,

42. Πρεσβεία των Η.Π.Α. στην Αθήνα, 1959-61, φωτογραφία εποχής, 43. Ακτή Αστέρα Γλυφάδας, 1959-64, αεροφωτογραφία

εστιατόρια, αναψυκτήρια και αποδυτήρια, αλλά και παραθαλάσσιες τοπικές διαμορφώσεις. Συνδυάζουν τις μοντέρνες αφαιρετικές μορφές, υλοποιημένες κυρίως με τη χρήση του οπλισμένου σκυροδέματος, με την αναφορά στον τόπο που αναφέρεται στα υλικά αλλά και τη χωρική οργάνωση με τη χρήση διαφορετικής μορφής ενδιάμεσων, ημιπαιθρίων χώρων. Τα έργα των παράκτιων τουριστικών εγκαταστάσεων καθιερώνουν τον Περικλή Σακελλάριο ως έναν εκ των πρωταγωνιστών του ελληνικού μεταπολεμικού εκμοντερνισμού.

44. Μεγάλη Ακτή (Λαϊκή Πλαζ Ε.Ο.Τ.) Βουλιαγμένης, 1959-62, εστιατόριο Ωκεανός, φωτογραφία εποχής, 45. Ακτή Αστέρα Βουλιαγμένης, 1962-69, αεροφωτογραφία

Στα τέλη της δεκαετίας του '50, ο Walter Gropius αναλαμβάνει να σχεδιάσει την Πρεσβεία των ΗΠΑ στην Αθήνα (1959-61). Καθώς η σχέση του με τον Σακελλάριο παραμένει στενή, ο Gropius θα του προτείνει να συνεργαστούν στο έργο αυτό. Ο Σακελλάριος θα αποτελέσει κύριο συντελεστή της μελέτης και της υλοποίησης ενός εκ των σημαντικότερων έργων της αρχιτεκτονικής του μοντέρνου κινήματος στην Ελλάδα, ένα από τα πιο επιφανή έργα της μεταπολεμικής Αθήνας.

Η δραστηριότητα του γραφείου του Σακελλάριου συνεχίζεται και στο διάστημα που ακολουθεί έως τις αρχές της δεκαετίας του '80. Την περίοδο αυτή, η εργογραφία του, πέρα από νέες κύριες και εξοχικές κατοικίες εντός και εκτός Αττικής, περιλαμβάνει ιδιωτικά και δημόσια έργα μεγαλύτερης κλίμακας και ιδιαίτερης αίγλης όπως δημόσια κτίρια πολιτισμού, κτίρια γραφείων, τουριστικά συγκροτήματα, κτίρια υποδομών, χωροταξικές μελέτες, κ.ά.

Στη διάρκεια της σταδιοδρομίας του, ο Περικλής Σακελλάριος μελετά και υλοποιεί, κυρίως κατά την τελευταία εικοσαετία της καριέρας του, ένα σημαντικό σώμα έργου στον τόπο καταγωγής του, την Κέρκυρα. Πέραν του Δημοτικού Θεάτρου Κερκύρας, το έργο του Σακελλάριου περιλαμβάνει σημαντικά δημόσια και ιδιωτικά κτίρια και έργα υποδομής όπως: ο Διεθνής Αεροσταθμός Κερκύρας (1966-70), το Κτιριακό Συγκρότημα Λιμένα Κερκύρας (1967-69), το Ξενοδοχείο Corfu Palace (1953-58, επέκταση και ανακαίνιση 1961), το Κεντρικό Υποκατάστημα Κερκύρας της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος (1968-69), το Σανατόριο Κερκύρας, το Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Κερκύρας, η χωροταξική μελέτη Ακτής Παλαιοκαστρίτσας κ.ά. Το έργο του στην Κέρκυρα περιλαμβάνει επίσης αριθμό εξοχικών κατοικιών με σημαντικότερη την Εξοχική κατοικία Έλις Σακελλάριου στην Παλαιοκαστρίτσα (1962-63).

46. Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, 1968-69: επανεμφάνιση των παραδοσιακών τοξοστοιχιών στην όψη του καταστήματος 47. Αεροσταθμός Κερκύρας, 1966-70: άποψη του εσωτερικού, 48. Κτιριακό Συγκρότημα Λιμένα Κερκύρας, 1967-69: πανοραμική άποψη

5.2.3. Η αρχιτεκτονική πρόταση για το Δημοτικό Θέατρο Κερκύρας

Όπως ήδη αναφέρθηκε, το νέο Δημοτικό Θέατρο Κερκύρας αντικατέστησε παλαιότερο κτίριο στο ίδιο σημείο που κατασκευάστηκε το 1903 σε σχέδια του Ιταλού αρχιτέκτονα Conrado Pergolesi και καταστράφηκε το 1943 από βομβαρδισμό των Γερμανικών στρατιωτικών δυνάμεων.

Το 1962, ο Σακελλάριος αναλαμβάνει τη μελέτη για το νέο Δημοτικό Θέατρο την οποία και δωρίζει στον Δήμο Κερκυραίων μαζί με την πολυετή επίβλεψη της κατασκευής του έργου. Ο σχεδιασμός του προβλέπει τη δημιουργία ενός νέου θεατρικού κτιρίου πολλαπλών χρήσεων υψηλών προδιαγραφών. Ακολουθώντας τα διεθνή πρότυπα λειτουργίας της εποχής του, το νέο Δημοτικό Θέατρο Κερκύρας ενσωματώνει όλες τις απαραίτητες βοηθητικές χρήσεις και υποδομές για να αποτελέσει έναν μοναδικό χώρο εκδηλώσεων με τη δυνατότητα φιλοξενίας μεγάλης κλίμακας λυρικών (όπερας) και θεατρικών παραστάσεων, όπως η πολύ υψηλή σκηνή που μπορεί να φιλοξενεί ταυτόχρονα πολλαπλά σκηνικά και ο βυθισμένος χώρος της ορχήστρας, απαραίτητος για τη φιλοξενία όπερας.

Η μελέτη του νέου Θεάτρου εισάγει επίσης έναν νέο τρόπο αλληλεπίδρασης με την πόλη. Σε αντίθεση με το παλιό θέατρο του οποίου η κύρια όψη αναφερόταν στην οδό Γ. Θεοτόκη, η κύρια όψη και, κατ' επέκταση, η κύρια είσοδος του νέου Θεάτρου τοποθετείται νοτιοανατολικά επί της οδού Σ. Σαμάρα δημιουργώντας ένα νέο πεδίο αναφοράς, έναν εν δυνάμει νέο δημόσιο χώρο, που όμως, δυστυχώς, έως σήμερα παραμένει αδιαμόρφωτος, κυριαρχούμενος από τον εγκάρσιο δρόμο Σ. Σαμάρα και τα πολλά σταθμευμένα οχήματα. Η αλλαγή προσανατολισμού του κτιρίου, επιτρέπει ακόμη τη δημιουργία στοάς κατά μήκος της οδού Γ. Θεοτόκη και τη στέγαση ισόγειων εμπορικών καταστημάτων, πάνω από τα οποία τοποθετούνται βοηθητικές λειτουργίες του Θεάτρου, όπως γραφεία και καμαρίνια ηθοποιών. Τα εμπορικά καταστήματα επεκτείνονται και κατά μήκος μεγάλων εσοχών, που έχουν τη μορφή αδιέξοδης στοάς, που διαμορφώνονται στις δύο μεγάλες πλαϊνές πλευρές του κτιρίου κατά μήκος των οδών Ν. Μαντζάρου και Σ. Δεσύλλα. Τα συνολικά 30 ενοικιαζόμενα καταστήματα στην περίμετρο του κτιρίου σκοπό έχουν την αποφυγή της δημιουργίας ενός μεγάλης κλίμακας εσωστρεφούς κτιριακού όγκου αποκομμένου από την πόλη. Οι μικρής κλίμακας χώροι στην περίμετρο του κτιρίου το διασυνδέουν με τον αστικό ιστό και συμβάλλουν οικονομικά στην αντιμετώπιση των λειτουργικών του δαπανών.

Το νέο Δημοτικό Θέατρο που σχεδιάζει ο Σακελλάριος διαφοροποιείται δραματικά από το παλιό και ως προς τη μορφολογία του καθώς ανήκει στη μοντέρνα αρχιτεκτονική που δεν φέρει διάκοσμο παρά μόνο επιλεγμένα μορφικά στοιχεία που επιχειρούν να επανεμπνεύσουν την παραδοσιακή αρχιτεκτονική της Κέρκυρας όπως οι τοξοστοιχίες, οι στοές και η συμπαγής κύρια όψη με τα ραδινά κατακόρυφα ανοίγματα με αναφορά στις πολεμίστρες των φρουριακών δομών της πόλης.

49, 50. Απόψεις της όψης επί της οδού Σ. Δεσύλλα και της πρόσοψης του Δημοτικού Θεάτρου, φωτογραφίες εποχής

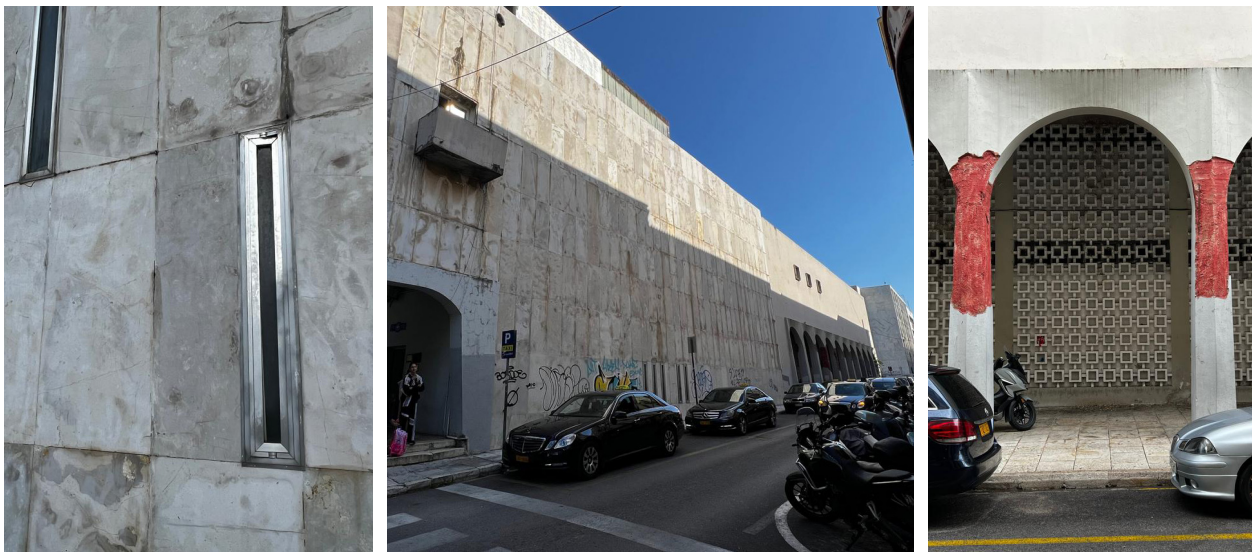
5.2.4. Η υφιστάμενη κατάσταση του Δημοτικού Θεάτρου

Σήμερα, περίπου 50 χρόνια μετά την ολοκλήρωση της κατασκευής του, το Δημοτικό θέατρο έχει υποστεί σειρά αλλαγών και αλλοιώσεων, τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό, και δεν έχει συντηρηθεί στον πρόπονα βαθμό δίνοντας έτσι την εντύπωση ενός σχετικά εγκαταλελειμμένου, ετερόκλητου συνόλου λειτουργιών στο οποίο συνυπάρχουν εμπορικά καταστήματα, δημόσιες υπηρεσίες, πολιτιστικοί φορείς, γραφεία σωματείων, αποθήκες υλικού, χώροι εκθέσεων και εκδηλώσεων και βέβαια η κεντρική λειτουργία που είναι η αίθουσα του Θεάτρου χωρητικότητας 580 θέσεων συνολικά.

(α) Το εξωτερικό του Θεάτρου, το κέλυφος

Σημαντικές αλλοιώσεις έχουν προκληθεί από τη φυσική φθορά και τη γήρανση του κτιρίου του Δημοτικού Θεάτρου αλλά και από την ελλιπή συντήρησή του, όπως, για παράδειγμα, η αποκόλληση των επιχρισμάτων σε διάφορα σημεία των τοξοστοιχιών επί των πλευρικών οδών Ν. Μαντζάρου και Σ. Δεσύλλα, με αποτέλεσμα την τοπική αποκάλυψη και οξείδωση του οπλισμού.

Συνολικά κακή αποτιμάται η κατάσταση των εξωτερικών επενδύσεων από λευκό μάρμαρο και στις τέσσερις όψεις του κτιρίου που παρουσιάζουν σοβαρά προβλήματα στερέωσης για τα οποία θα πρέπει να εξευρεθεί ικανοποιητική λύση. Είναι πολύ σημαντικό, στη λύση που θα προκριθεί να ληφθεί υπόψη ότι η οργάνωση των όψεων του κτιρίου βασίζεται σε ιεραρχημένη συναρμογή των τριών διαφορετικών στοιχείων που τις συγκροτούν, δηλαδή των επιφανειών με επένδυση λευκού μαρμάρου, των επιχρισμένων επιφανειών και των στοιχείων των τοξοστοιχιών. Αυτά τα τρία στοιχεία δεν ενώνονται ποτέ μεταξύ τους συνεπίπεδα αλλά παρουσιάζουν μικρές προεξοχές ή εσοχές στα σημεία επαφής τους.

51, 52. Ορθομαρμαρώσεις πρόσοψης και πλάγιων όψεων χρίζουν επισκευής, 53. Φθορά (αποκόλληση του επιχρίσματος και αποκάλυψη του διαβρωμένου οπλισμού) στα μεπετονένια τόξα κατά μήκος της οδού Ν. Μαντζάρου

Εξαιρετικά προβληματικές κρίνονται οι συνθήκες υγιεινής που έχουν δημιουργηθεί από τα περιπτώματα που αφήνουν πίσω τους πτηνά μετά την παραμονή τους στις οπές των τοίχων με κλωστρά στις πλευρικές παρόδιες εσοχές των οδών Σ. Δεσύλλα και Ν. Μαντζάρου.

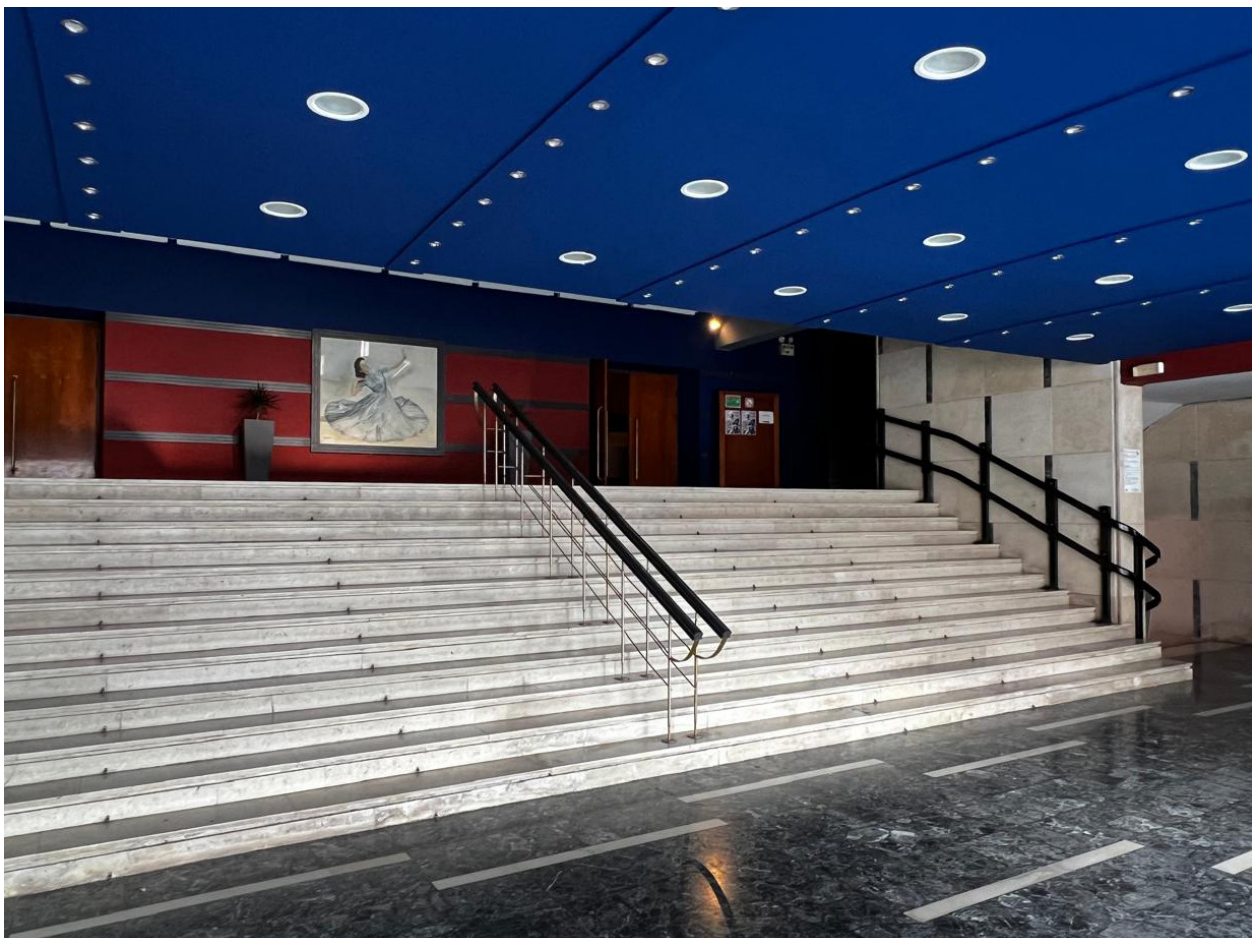
Στις αλλοιώσεις των όψεων ξεχωρίζει η απομείωση του προστεγάσματος/προβόλου της κύριας εισόδου που έγινε σε απροσδιόριστο παρελθόντα χρόνο, καθώς και η διάνοιξη επτά (7) νέων ανοιγμάτων/ παραθύρων στον 2ο όροφο της πτέρυγας επί της οδού Γ. Θεοτόκη καθώς και από τρία (3) σε κάθε πλευρική όψη.

(β) Το εσωτερικό του Θεάτρου

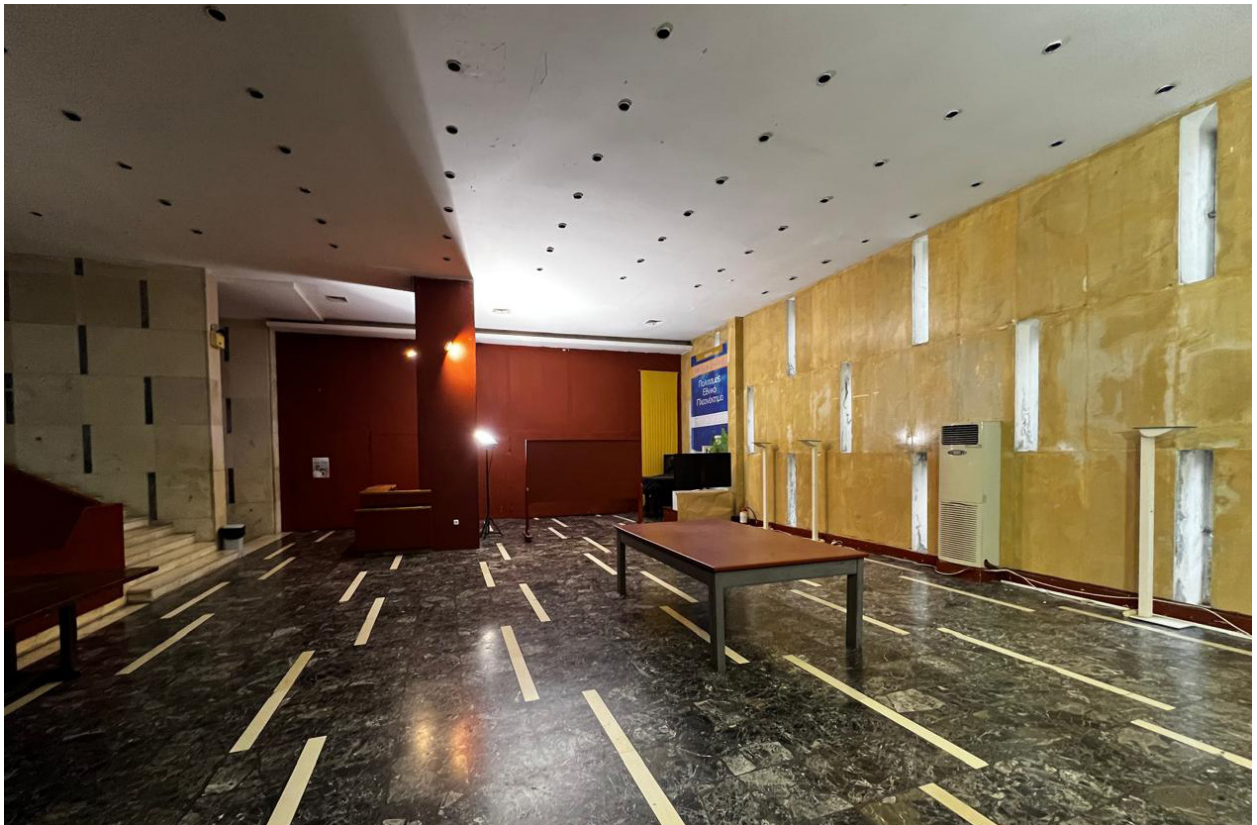
Η κεντρική αίθουσα, παρότι ασυντήρητη ως προς τον εξοπλισμό της, καλύπτει με τρόπο ικανοποιητικό τις ανάγκες των περισσότερων εκδηλώσεων, παραστάσεων ή συναυλιών. Έχει μεγάλη σκηνή, άπλετο χώρο παρασκηνίων, καμαρίνια, τάφρο συμφωνικής ορχήστρας, μηχανισμούς σκηνής κλπ.

Όμως, η Η/Μ εγκατάσταση του Θεάτρου για τη θέρμανση, την ψύξη και τον εξαερισμό της κύριας αίθουσας και των υπολοίπων χώρων του κτιρίου είναι ξεπερασμένη και μη λειτουργική με αποτέλεσμα να μην προσφέρονται οι κατάλληλες συνθήκες άνεσης για την παρακολούθηση των εκδηλώσεων από τους θεατές. Το κτίριο δεν εμφανίζει θερμομόνωση σε κανένα σημείο του ενώ τα αλουμινένια κουφώματα μονών υαλοπινάκων που τοποθετήθηκαν στις αρχές της δεκαετίας του '70 είναι ενεργειακά απαρχαιωμένα. Ζητήματα υπάρχουν και με την ακουστική ποιότητα της αίθουσας.

Το lobby εισόδου του Θεάτρου παρουσιάζεται εγκαταλειμμένο, σε καμία περίπτωση δεν προδιαθέτει τον επισκέπτη για την είσοδό του σε έναν ποιοτικό χώρο πολιτισμού, τον σημαντικότερο της πόλης της Κέρκυρας. Δεν υπάρχει οργανωμένο/ποιοτικά σχεδιασμένο γκισέ πληροφοριών ή χώρος αγοράς εισιτηρίων ούτε μικρό κατάστημα/πωλητήριο με εκδόσεις για θεατρικές, μουσικές ή άλλες εκδηλώσεις που παρουσιάστηκαν στο Θέατρο ή άλλα αντικείμενα. Οι συνδέσεις του lobby με τους χώρους αριστερά και δεξιά της εισόδου (που οδηγούν σε χώρους με εξωτερική πρόσβαση από τις περιμετρικές παρόδιες εσοχές) έχουν αδρανοποιηθεί. Οι παρακείμενοι χώροι αναψυκτηρίου/μπαρ και βεστιάριου δεν λειτουργούν. Οι χώροι υγιεινής (τουαλέτες) έχουν εγκαταλειφθεί και βρίσκονται σε κακή κατάσταση ενώ η μεταγενέστερα τοποθετημένη ψευδοροφή βαθιάς μπλε απόχρωσης με λευκά φωτιστικά σποτ δύο μεγεθών δεν προσφέρει ικανοποιητικό αισθητικό αποτέλεσμα. Το ίδιο και ο χρωματισμός της όψης της κύριας αίθουσας με κεραμιδί χρώμα.

54. Μεταγενέστερες επεμβάσεις στην οροφή και τον χρωματισμό του lobby εισόδου έχουν αλλοιώσει τη φυσιογνωμία της

55. Φουαγιέ του Θεάτρου: στο βάθος διακρίνεται το διαχωριστικό της βόρειας νεότερης μικρής αίθουσας

Το φουαγιέ του Θεάτρου στον όροφο κρίνεται λειτουργικό, η επιφάνειά του όμως έχει απομειωθεί σημαντικά προς όφελος δύο μικρότερων θεατρικών σκηνών στα δύο άκρα του, η μία επίπεδη και η άλλη με αμφιθεατρική διάταξη με τη χρήση λυόμενων, μεταλλικών βαθμίδων, χωρητικότητας περίπου 100 ατόμων η κάθε μία, που κατασκευάστηκαν σε μεταγενέστερο χρόνο και φιλοξενούν εκδηλώσεις μικρότερης κλίμακας. Οι σχετικά πρόχειρες κατασκευές—χωρίσματα που διαχωρίζουν τις δύο μικρές αίθουσες από το φουαγιέ υποβάθμισαν συνολικά την αισθητική του χώρου. Στην αισθητική υποβάθμιση του φουαγιέ έχουν επί πλέον συμβάλει ο επιχρωματισμός με απόχρωση ώχρας της εσωτερικής επιφάνειας του επενδεδυμένου με μάρμαρο τοίχου της πρόσοψης και η τοποθέτηση νέας ψευδοροφής λευκού χρώματος με πολύ μεγάλο αριθμό ίδιου μεγέθους φωτιστικών σποτ. Ο φεγγίτης στο μέσο της οροφής του φουαγιέ, που εμφανίζεται στα σχέδια της αρχικής μελέτης του Σακελλάριου, δεν υλοποιήθηκε ποτέ ή, ενδεχομένως, κλείστηκε σε μεταγενέστερο χρόνο.

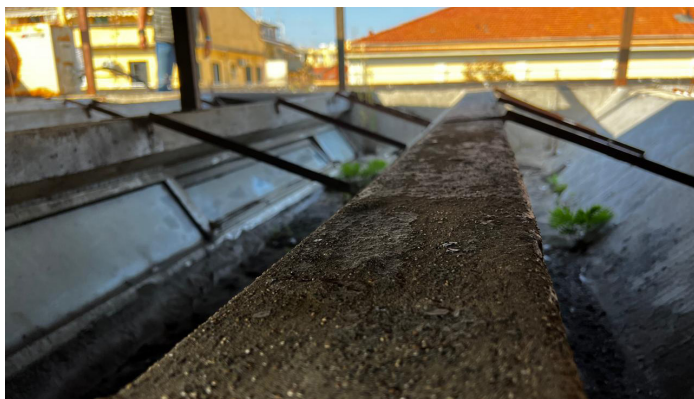
56, 57. Απόψεις του φουαγιέ όπου διακρίνεται το πρόχειρο χώρισμα της νότιας νεότερης μικρής αίθουσας (αριστερά) και η επιχρωματισμένη εσωτερική επιφάνεια του τοίχου της πρόσοψης με ορθομαρμάρωση (δεξιά)

Ορισμένοι χώροι πλευρικά της κεντρικής αίθουσας, που στο παρελθόν φιλοξενούσαν βοηθητικές χρήσεις του Θεάτρου, όπως χώροι κοστούμιών (που παρουσιάζουν εξαιρετικούς κυλινδρικούς μπετονένιους κατακόρυφους φεγγίτες (skylights)), σήμερα καταλαμβάνονται από ανενεργές Η/Μ εγκαταστάσεις, ενώ άλλοι χώροι, όπως το αναψυκτήριο/μπαρ και το βεστιάριο, που έχουν πρόσβαση από το lobby της εισόδου, είναι πλέον εκτός λειτουργίας.

58, 59. Πρώην χώροι κοστούμιών με κατακόρυφους φεγγίτες έχουν καταληφθεί από εγκαταστάσεις Η/Μ

Στην πτέρυγα βοηθητικών χρήσεων του Θεάτρου επί της οδού Γ. Θεοτόκη διάφοροι χώροι φιλοξενούν πολιτιστικούς συλλόγους, ενώ άλλοι παραμένουν κενοί. Ο τελευταίος όροφος της πτέρυγας του κτιρίου επί της οδού Γ. Θεοτόκη, όπου σήμερα φιλοξενείται η Δημοτική Χορωδία, χρήζει ριζικής ανακατασκευής λόγω εκτεταμένων φθορών. Η πλάκα επικάλυψης από οπλισμένο σκυρόδεμα έχει διαβρωθεί και ρηγματωθεί επικίνδυνα και θα πρέπει να θεωρηθεί ως μη υπάρχουσα. Ομοίως και το σύστημα εξαερισμού και φωτισμού. Τα υπάρχοντα κουφώματα αλουμινίου που συγκροτούν τους κεκλιμένους φεγγίτες δεν παρέχουν την παραμικρή προστασία και μόνωση.

60, 61. Αχρηστευμένοι κεκλιμένοι φεγγίτες (skylights) που φώτιζαν τα καμαρίνια των ηθοποιών, στην πτέρυγα επί της Γ. Θεοτόκη έχουν καλυφθεί από μεταγενέστερο στέγαστρο

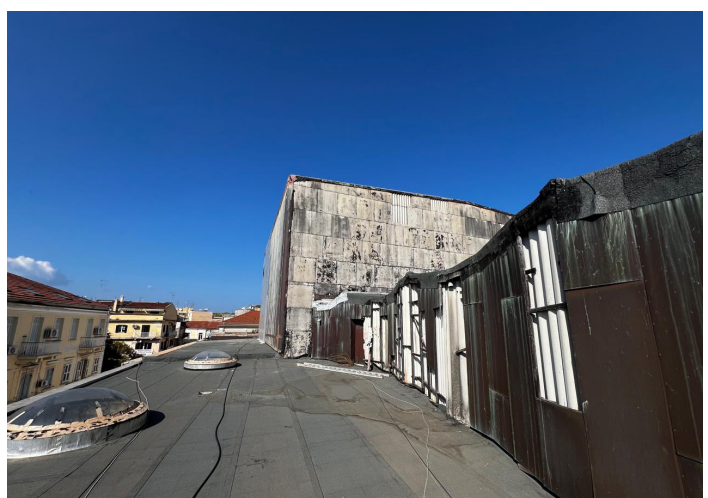
(γ) Προσβασιμότητα

Σήμερα, στο Δημοτικό Θέατρο δεν υπάρχει η δυνατότητα πρόσβασης στα διαφορετικά επίπεδα του κτιρίου μέσω ανελκυστήρα για τα ΑΜΕΑ και τα άτομα με δυσκολίες κίνησης. Η μόνη δυνατότητα ανόδου και καθόδου στα διαφορετικά επίπεδα είναι με τη χρήση αναβατορίου σκάλας για αμαξίδια που έχει τοποθετηθεί κατά μήκος της κεντρικής σκάλας του κτιρίου. Επίσης δεν υπάρχει η δυνατότητα πρόσβασης στο δώμα του κτιρίου μέσω ανελκυστήρα. Στην αποκατάσταση του Θεάτρου θα πρέπει να προβλεφθεί η πρόσβαση μέσω ανελκυστήρα σε όλα ανεξαιρέτως τα επίπεδα του κτιρίου.

(δ) Το δώμα του Θεάτρου και οι απολήξεις των όγκων σκηνής και αίθουσας

Σήμερα όμως, τα μεγαλύτερα προβλήματα εντοπίζονται στην οροφή της κεντρικής αίθουσας, στην άνω απόληξη του κελύφους όπου βρίσκονται οι μηχανισμοί σκηνής και γενικότερα σε όλη την επιφάνεια του δώματος. Οι κατασκευές αυτές αποτελούνται από φέροντα μεταλλικό σκελετό. Σε ορισμένες θέσεις συνυπάρχουν με φέροντα στοιχεία οπλισμένου σκυροδέματος. Η πλήρωση και οι επικαλύψεις ποικίλουν. Στις πλαγιοκαλύψεις της οροφής της κεντρικής αίθουσας έχει χρησιμοποιηθεί διάταξη οπτοπλινθοδομής, ξύλινου σκελετού, κυματοειδών φύλλων αμιαντοτσιμέντου και η τελική επικάλυψη είναι με φύλλα χαλκού. Τα φύλλα χαλκού έχουν πάχος 3,0 mm και διαστάσεις 0,60 x 2,00 μ. Υπάρχουν τοποθετημένα 128 τέτοια φύλλα. Τα ίδια φύλλα συναντώνται και σε διαφορετικές διαστάσεις.

Η επικάλυψη της στέγης, τόσο της κεντρικής αίθουσας όσο και όλων των επιφανειών του όγκου μηχανισμού σκηνής, αποτελείται από αλληπάλληλες στρώσεις ετερόκλητων μεμβρανών που έχουν τοποθετηθεί διαδοχικά και άναρχα, κάθε φορά που υπήρξε πρόβλημα διαρροής όμβριων. Όλες αυτές οι επικαλύψεις θα πρέπει να θεωρηθούν ως μη υπάρχουσες.

62, 63. Η απόληξη του όγκου της σκηνής και της κεντρικής αίθουσας του Θεάτρου καθώς και η οριζόντια επιφάνεια του δώματος χρίζουν καθολικής επισκευής

Μια άλλη ιδιαιτερότητα που πρέπει να ληφθεί υπόψη είναι ο τρόπος κατασκευής του δώματος, χαρακτηριστικός της εποχής που αυτό κατασκευάσθηκε. Το δώμα ουσιαστικά αποτελείται από δύο πλάκες. Η πρώτη πλάκα από οπλισμένο σκυρόδεμα που φέρει και τα προβλεπόμενα φορτία είναι η κανονική. Ανάμεσα από την πρώτη και τη δεύτερη παρεμβάλλεται διάστημα ύψους περίπου 20-25 εκατοστών και ακολουθεί η δεύτερη από ελαφρά οπλισμένο σκυρόδεμα. Το διάστημα των 20-25 εκατοστών που παρεμβάλλεται είναι γεμάτο με μπάζα και διάφορα ετερόκλητα οικοδομικά υλικά που σκοπό είχαν να λειτουργούν ως θερμομόνωση (σύμφωνα με την «εργολαβική» προσέγγιση της εποχής). Μετά την ψευδόπλακα ακολουθεί επικάλυψη με μαλτεζόπλακες. Η παραπάνω κατασκευή δημιούργησε και δημιουργεί ακόμη πολλά προβλήματα υγρασιμότητας. Με δεδομένο ότι η ψευδόπλακα εδράζεται επάνω σε μπάζα κάποια στιγμή ήταν επόμενο αυτή να ρηγματωθεί. Με τη ρηγμάτωση, τα όμβρια εισέρχονται στο μεσοδιάστημα μεταξύ των δύο πλακών όπου και παραμένουν στάσιμα, σχηματίζοντας θύλακες και, στη συνέχεια, διαπερνούν την κανονική πλάκα από οπλισμένο σκυρόδεμα. Έτσι, παρατηρείται το φαινόμενο να στάζει εσωτερικά η οροφή για πολλές ημέρες ακόμη αν και η βροχόπτωση έχει σταματήσει. Για να αντιμετωπισθεί το πρόβλημα αυτό έχουν εφαρμοσθεί εξωτερικά χωρίς ιδιαίτερη επιτυχία επάλληλα στρώματα μεμβρανών. Οι μεμβράνες ομοίως αποτυγχάνουν με τη σειρά τους από τη στιγμή που θα παρουσιασθούν οι πρώτες αστοχίες και το νερό εισέρχεται σχηματίζοντας εσωτερικούς θύλακες και, στη συνέχεια, ακολουθείται η γνωστή διαδικασία. Για τους παραπάνω λόγους, εφόσον κριθεί σκόπιμο, να θεωρηθεί ως μη υπάρχουσα η όλη διάταξη στον σχεδιασμό της ανάπλασης του Δημοτικού Θεάτρου, να παραμείνει μόνο η φέρουσα πλάκα και να θεωρηθεί ως τελική η στάθμη αυτή, προστιθέμενου του πάχους υγρασιμότητας και θερμομόνωσης με σύγχρονα υλικά.

(ε) Χρήσεις & Δημόσιος χώρος

(ε1) Πτέρυγα Γ. Θεοτόκη

Η πτέρυγα της οδού Γ. Θεοτόκη αναπτύσσεται σε τέσσερις (4) υπέργειες στάθμες, με τις χρήσεις που φιλοξενούνται σήμερα να παρουσιάζονται εν μέρει διαφοροποιημένες σε σχέση με τη μελέτη του Περικλή Σακελλάριου.

Αρχικά, οι χώροι του υπογείου προορίζονταν για τη φιλοξενία ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων. Η μερική, αν όχι ολοκληρωτική, κατάσταση ακρήστευσης στην οποία βαθμιαία περιήλθαν οι αρχικές εγκαταστάσεις με το πέρασμα των δεκαετιών, πέραν του ότι οδήγησε στη δέσμευση άλλων χρηστικών χώρων του κτιρίου για την τοποθέτηση νέων εγκαταστάσεων, σήμανε ταυτόχρονα την αδρανοποίηση του υπογείου της πτέρυγας.

64. Όψη του Δημοτικού Θεάτρου επί της οδού Γ. Θεοτόκη

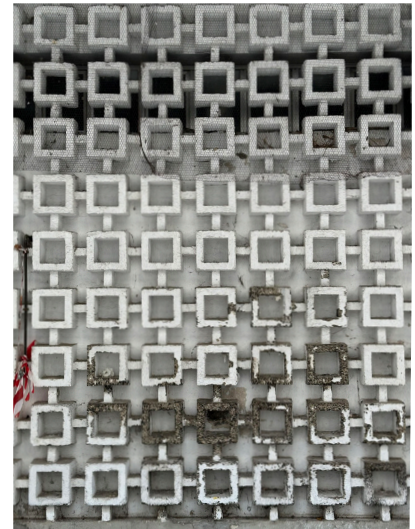
Εν συνεχεία, στο επίπεδο της πόλης, κατά μήκος της διαμπερούς παρόδιας στοάς κατά μήκος της οδού Γ. Θεοτόκη, μεταξύ του γωνιακού κλιμακοστασίου, χωροθετημένου στη γωνία με την οδό Μαντζάρου, και της αντιδιαμετρικής εισόδου γκαράζ, για πρόσβαση στο υπόγειο, στη γωνία με την οδό Δεσύλλα, αναπτύσσονται οκτώ (8) ισόγειοι χώροι καταστημάτων ίσου πλάτους. Η χρήση αυτή έχει διατηρηθεί, αποτελώντας χαρακτηριστικό γνώρισμα του κτιρίου. Αντίστοιχα, οι χώροι των ορόφων αρχικά προορίζονταν αποκλειστικά για τη φιλοξενία χρήσεων εξυπηρέτησης του Δημοτικού Θεάτρου, αποτελώντας άμεση λειτουργική προέκτασή του. Πιο συγκεκριμένα, ο ημιώροφος προοριζόταν για χρήση από ηθοποιούς, περιλαμβάνοντας, μεταξύ άλλων, χώρους καμαρινιών, ο πρώτος όροφος για τη διοίκηση του Θεάτρου, περιλαμβάνοντας, μεταξύ άλλων, χώρους γραφείων, και ο δεύτερος όροφος για τα αποδυτήρια του μπαλέτου.

65. Στοά και καταστήματα της οδού Γ. Θεοτόκη, 66, 67. Είσοδος και φεγγίτες οροφής κλιμακοστασίου στη γωνία με την οδό Ν. Μαντζάρου, 68. Είσοδος γκαράζ για πρόσβαση στο υπόγειο στη γωνία με την οδό Σ. Δεσύλλα

Σήμερα, οι χώροι των ηθοποιών στον ημιώροφο παραμένουν. Αντίθετα, οι χώροι των δύο ορόφων έχουν πάψει να απευθύνονται στο Θέατρο, με τον πρώτο όροφο να φιλοξενεί «φορείς πολιτισμού», και τον δεύτερο όροφο να φιλοξενεί τη Δημοτική Χορωδία (στην πραγματικότητα ο χώρος παραμένει μη χρηστικός λόγω της κακής κατάστασης της προιονωτής στέγης του με τους κεκλιμένους φεγγίτες). Η πρόσβαση στις δύο ανώτερες στάθμες γίνεται αποκλειστικά μέσω του κλιμακοστασίου στη γωνία με την οδό Μαντζάρου.

(ε2) Πλευρικές οδοί Ν. Μαντζάρου και Σ. Δεσύλλα

69, 70. Εκτεταμένες ζώνες στάθμευσης κατά μήκος των πλευρικών οδών Ν. Μαντζάρου (αριστερά) και Σ. Δεσύλλα (μέση) περιορίζουν δραστικά τον χώρο κίνησης πεζών, 71. Φθορά στα τσιμεντένια προκατασκευασμένα κλωστρά και κατάληψη από πηνά στην στοά της οδού Ν. Μαντζάρου (δεξιά)

Σε αντίθεση με την κύρια όψη του Θεάτρου επί της οδού Σ. Σαμάρα και την πίσω όψη επί της οδού Γ. Θεοτόκη, οι πλαϊνές/πλευρικές όψεις επί των οδών Σ. Δεσύλλα και Ν. Μαντζάρου αναφέρονται σε δρόμους σχετικά μικρού πλάτους και η απόστασή τους από τα απέναντι μέτωπα είναι μικρή, γεγονός που, σε συνδυασμό με το μεγάλο μήκος τους, καθιστά τη συνολική αντίληψή τους από το επίπεδο της πόλης περιορισμένη. Οι δύο αυτές, όμοια διαμορφωμένες, όψεις είναι, σε μεγάλο βαθμό, τυφλές, και ξεχωρίζουν για τις παρόδιες τοξοστοιχίες τους που ορίζουν εσοχές και αποτελούν χαρακτηριστικά μορφολογικά στοιχεία της αρχιτεκτονικής του κτιρίου και στοιχεία που αναφέρονται στην παραδοσιακή αρχιτεκτονική της Κέρκυρας με τις χαρακτηριστικές παρόδιες στοές.

72, 73. Πλευρικές στοές στεγάζουν υποβαθμισμένα καταστήματα και χώρους του Δήμου. Αριστερά η εσοχή επί της οδού Σ. Δεσύλλα και δεξιά η εσοχή επί της Ν. Μαντζάρου

Οι παράδιες εσοχές που σχηματίζονται ως ενδιάμεσοι χώροι στάσης πίσω από τις τοξοστοιχίες, είναι κομβικές για την αλληλεπίδραση του κτιρίου με την πόλη. Στο ένα τους άκρο (προς την οδό Γ. Θεοτόκη), όπου καταλήγουν τα δύο πλευρικά κλιμακοστάσια (και αντιστοιχούν στο κατώτερο επίπεδο της πλατείας του Θεάτρου), βρίσκονται έξοδοι του κτιρίου. Στο μέσον τους εμφανίζονται επιφάνειες κλωστρά που λειτουργούν ως φίλτρο μεταξύ βοηθητικών χώρων του Θεάτρου και του δημόσιου χώρου, ενώ, στο άλλο άκρο τους (εκεί όπου το κτίριο συναντά την οδό Σ. Σαμάρα) υπάρχουν χώροι με χρήσεις που απευθύνονται στην πόλη. Και σε αυτή την περίπτωση, οι χρήσεις στα δύο άκρα εμφανίζονται εν μέρει διαφοροποιημένες σε σχέση με την αρχική μελέτη του Π. Α. Σακελλάριου.

(ε3) Η οδός Σ. Σαμάρα και η κεντρική είσοδος του Δημοτικού Θεάτρου

Όπως έχει ήδη αναφερθεί, σε αντίθεση με το παλιό Θέατρο, που αναφερόταν στην οδό Γ. Θεοτόκη, η κύρια όψη του νέου Δημοτικού Θεάτρου είναι στραμμένη νοτιοανατολικά και αναφέρεται στην οδό Σ. Σαμάρα, και, κατ' επέκταση, στην κύρια όψη του κτιρίου της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων με την οποία και μοιράζεται τον ίδιο άξονα.

74, 75. Ο εγκάρσιος δρόμος Σ. Σαμάρα μεταξύ του Δημοτικού Θεάτρου και του κτιρίου Περιφέρειας Ιονίων Νήσων λειτουργεί ως χώρος στάθμευσης και διακόπτει τη συνέχεια του χώρου

Όπως και στις πλευρικές οδούς Μαντζάρου και Δεσύλλα, και στον χώρο ανάμεσα στο Θέατρο και το κτίριο της Περιφέρειας παρατηρούνται πολλές από τις χαρακτηριστικές παθογένειες του δημόσιου χώρου της σύγχρονης ελληνικής πόλης: η κυριαρχία των σταθμευμένων οχημάτων, η απουσία επιμέλειας και η ελλιπής συντήρηση.

76. Άποψη του οδού Σ. Σαμάρα με φόντο την πρόσοψη του Δημοτικού Θεάτρου

Άλλο ένα χαρακτηριστικό του τμήματος αυτού της πόλης είναι το έντονο ανάγλυφο του που κατέστησε σχεδιαστικό πρόβλημα την πρόσβαση στο κτίριο και την κεντρική είσοδό του. Ο Σακελλάριος απάντησε διαμορφώνοντας κατάλληλα επίπεδα στη ζώνη μεταξύ του κτιρίου και της οδού Σαμάρα για την επίλυση των υψομετρικών διαφορών. Η σημερινή όμως κατάσταση δεν είναι παρά το αποτέλεσμα μιας πρόχειρης υλοποίησης της αρχικής μελέτης, που, σε συνδυασμό με τη φθορά των υλικών και την εκτεταμένη και μόνιμη παρουσία σταθμευμένων οχημάτων στο σημείο, συγκροτούν ένα αποθαρρυντικό περιβάλλον για τον κάτοικο και τον επισκέπτη. Για τους παραπάνω λόγους, ο χώρος μεταξύ του κτιρίου της Περιφέρειας και του Δημοτικού Θεάτρου έχει τα χαρακτηριστικά ενός υποβαθμισμένου αστικού κενού, ενός ενδιάμεσου δημόσιου χώρου που αναζητεί ταυτότητα και χρήζει ανάπλασης.

(στ) Συμπεράσματα

Η αρνητική εικόνα που έχει διαμορφώσει η κοινή γνώμη για το κτίριο και η απουσία εκτίμησης των πολιτών για το Θέατρο έχει εν πολλοίς να κάνει και με την υφιστάμενη κατάσταση εγκατάλειψης και παρακμής στην οποία αυτό έχει περιέλθει. Η αναβάθμιση και επικαιροποίηση των ιδιοτήτων του για την εξυπηρέτηση των ολοένα και αυξανόμενων λειτουργικών του αναγκών, σε συνδυασμό με την αναγνώριση της αρχιτεκτονικής του αξίας και η ανάγκη διαφύλαξής του ως τμήμα της σύγχρονης μοντέρνας πολιτιστικής κληρονομιάς της Κέρκυρας, οφείλουν να αποτελέσουν τη βάση για τον προσδιορισμό του μέλλοντος του νέου Δημοτικού Θεάτρου της Κερκύρας.

Ακολουθούν τα συμπεράσματα που προέκυψαν από τα δημόσια εργαστήρια διαβούλευσης με τους φορείς διοίκησης και τους φορείς πολιτισμού της πόλης και οι απαντήσεις στα ερωτηματολόγια που η τρέχουσα μελέτη μοίρασε στους συμμετέχοντες. Σε αυτά παρουσιάζονται περισσότερες προτάσεις που υπερβαίνουν την απλή επισκευή και τον εκσυγχρονισμό των δομικών στοιχείων του κτιρίου και του εξοπλισμού του και παρουσιάζουν μια πιο οραματική προσέγγιση για τις μελλοντικές χρήσεις που αυτό θα φιλοξενήσει στο εσωτερικό του, στους περιμετρικούς χώρους του αλλά και στο δώμα του καθώς και τη σύνδεσή του με την περιβάλλουσα πόλη μέσω της ανάπλασης του δημοσίου χώρου.

Λαμβάνοντας υπόψη τα συμπεράσματα από τα εργαστήρια διαβούλευσης διατυπώνονται στη συνέχεια, στο κεφάλαιο 5.2.6, οι προτάσεις για την ανάπλαση του Θεάτρου και του περιβάλλοντος χώρου του.

5.2.5. Συμπεράσματα Εργαστηρίων Διαβούλευσης

Η τρίτη αρχή του ΝΕΒ «Συμπερίληψη» περιλαμβάνεται και τη «Συμμετοχικότητα», τη συμμετοχή των τοπικών κοινωνιών, πολιτών και ενδιαφερόμενων φορέων (stakeholders) στη διαμόρφωση του έργου μέσω της συμμετοχής τους σε Εργαστήρια Διαβούλευσης στον τόπο του έργου.

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, διοργανώθηκαν 2 Εργαστήρια Διαβούλευσης με στόχο τη διάδραση με τους ενδιαφερόμενους φορείς (stakeholders) τους οποίους η ανάδειξη του Δημοτικού Θεάτρου Κερκύρας μπορεί να επηρεάσει και, αντίστοιχα, εκείνοι να συμβάλλουν στη «συγκρότηση» του Θεάτρου σε «τοπόσημο».

Διοργανώθηκαν 2 Εργαστήρια Διαβούλευσης: το πρώτο εργαστήριο με τη συμμετοχή φορέων της διοίκησης και το δεύτερο με τη συμμετοχή φορέων του πολιτισμού.

Και στα δύο εργαστήρια, η διαδικασία ξεκίνησε με την τοποθέτηση του Δημάρχου Κεντρικής Κερκύρας & Διαποντίων Νήσων κ. Στέφανου Πουλημένου, που είχε τον ρόλο του συντονιστή των Εργαστηρίων, ο οποίος τόνισε την καθοριστική σημασία και τον πρωτεύοντα ρόλο του Δημοτικού Θεάτρου στην πολιτιστική ζωή της πόλης και την ανάγκη παρουσίασης από τους φορείς ρεαλιστικών προτάσεων που θα συμβάλουν θετικά στην ανάδειξη του Δημοτικού Θεάτρου και στην ταχύτερη δυνατή αποκατάστασή του ώστε αυτό να αναλάβει, αναβαθμισμένο πια, τον κεντρικό του ρόλο. Ο Δήμαρχος τόνισε πως οι αναφορές στο κατεστραμμένο θέατρο, που υπήρχε στην ίδια θέση μέχρι το 1943, και τα οράματα αναβίωσής του, αποπροσανατολίζουν από τον στόχο της αποκατάστασης του υφιστάμενου κτιρίου και δεν θα οδηγήσουν πάρα σε ατελέσφορες διαδικασίες σε ό,τι αφορά στην ολοκλήρωση του έργου.

Ακολούθησε η αναλυτική παρουσίαση του εμπειρογνώμονα Καθηγητή Αρχιτεκτονικού και Αστικού Σχεδιασμού του Πανεπιστημίου Πατρών Γιάννη Αίσωπου για τις αρχές του Νέου Ευρωπαϊκού Μπάουχαους (NEB), τις οποίες θα πρέπει να ενσωματώσει η νέα μελέτη αποκατάστασης του Θεάτρου, την αρχιτεκτονική του Δημοτικού Θεάτρου αλλά και τον αρχιτέκτονά του κερκυραίο Περικλή Σακελλάριο. Ο κ. Αίσωπος ανέφερε ότι ο Σακελλάριος αποτελεί μια από τις σημαντικότερες μορφές της μεταπολεμικής ελληνικής αρχιτεκτονικής, συντελώντας καθοριστικά στον μεταπολεμικό εκμοντερνισμό της χώρας. Τα πιο γνωστά και πολυδημοσιευμένα έργα του είναι οι λουτρικές εγκαταστάσεις στην Αττική, στη Γλυφάδα και τη Βουλιαγμένη, υλοποιημένα τη δεκαετία του '60. Σημαντικό είναι και το σώμα του έργου που ο Σακελλάριος υλοποίησε στη γενέτειρά του, την Κέρκυρα, με μια σειρά μεγάλης κλίμακας δημόσια έργα, αλλά και εξοχικές κατοικίες. Ο κ. Αίσωπος τόνισε τη σημασία της εξοικείωσης των πολιτών της Κέρκυρας με το έργο του Σακελλάριου, συμφωνώντας με την ιδέα διοργάνωσης, σε συνεργασία με τον Σύλλογο Αρχιτεκτόνων και άλλους φορείς της πόλης, έκθεσης του έργου του στην Κέρκυρα, ενδεχομένως στο χώρο του Δημοτικού Θεάτρου. Ανέφερε πως το νέο Δημοτικό Θέατρο διαφοροποιείται δραματικά από το προϋπάρχον κτίριο καθώς ανήκει στη μοντέρνα αρχιτεκτονική και δεν φέρει διάκοσμο παρά μόνο συγκεκριμένα επιλεγμένα μορφικά στοιχεία που επανερμηνεύουν την παραδοσιακή αρχιτεκτονική της Κέρκυρας. Ο Καθ. Αίσωπος διατύπωσε την άποψη ότι η απουσία εκτίμησης των πολιτών για το νέο Θέατρο οφείλεται εν πολλοίς στην κατάσταση εγκατάλειψης και παρακμής στην οποία αυτό έχει περιέλθει – κάτι που αναμφίβολα θα θεραπευθεί με την αποκατάστασή του. Ακόμη τόνισε πως η ανάδειξη του Θεάτρου θα επιτρέψει τη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς, σημαντική παράμετρο του ΝΕΒ, καθώς το Θέατρο θα αποτελέσει σημείο αναφοράς της μοντέρνας αρχιτεκτονικής της πόλης.

Οι εισηγήσεις ολοκληρώθηκαν με τις τοποθετήσεις των κκ. Βαγγέλη Πίτσα, Προϊσταμένου της Δ/σης Προγραμματισμού, Οργάνωσης & Πληροφορικής του Δήμου, και Θανάση Σπίγγου, Προϊσταμένου της Μονάδας Α' του ΕΥΔ Προγράμματος «Ιόνια Νησιά» σε σχέση με την εν εξελίξει διαδικασία ενσωμάτωσης των αρχών του ΝΕΒ και τα βήματα που θα ακολουθήσουν για την εκπόνηση της μελέτης αποκατάστασης. Ακολούθησε γόνιμη συζήτηση με τις τοποθετήσεις των εκπροσώπων των διαφόρων φορέων που συμμετείχαν στα Εργαστήρια οι οποίοι διατύπωσαν ποικίλες ενδιαφέρουσες προτάσεις.

Ανάλυση απαντήσεων στα Ερωτηματολόγια που μοιράστηκαν στους συμμετέχοντες

ΜΕΡΟΣ Α

Περιλάμβανε ερωτήσεις σχετικά με τα προσωπικά στοιχεία των συμμετεχόντων, όπως η ηλικία, ο τόπος διαμονής και εργασίας, το φύλο, η ύπαρξη ανήλικων τέκνων και ζώου συντροφιάς.

Τα ερωτηματολόγια απάντησαν συνολικά 14 άνδρες (12 από το 1ο Εργαστήριο και 2 από το 2ο Εργαστήριο) και 20 γυναίκες (12 από το 1ο Εργαστήριο και 8 από το 2ο Εργαστήριο).

Οι 2 συμμετέχοντες ήταν ηλικίας 25-34 (2 από το 1ο Εργαστήριο και 0 από το 2ο Εργαστήριο), οι 3 ηλικίας 35-44 (3 από το 1ο Εργαστήριο και 0 από το 2ο Εργαστήριο), οι 20 ηλικίας 45-59 (12 από το 1ο Εργαστήριο και 8 από το 2ο Εργαστήριο) και οι 9 ηλικίας 60-79 (7 από το 1ο Εργαστήριο και 2 από το 2ο Εργαστήριο).

Όλοι διέμεναν στον Δήμο Κεντρικής Κερκύρας.

Τα υπόλοιπα δεδομένα παραμένουν στη διάθεση των διοργανωτών.

ΜΕΡΟΣ Β

Γενικές ερωτήσεις 1-3

Στην 1η ερώτηση «Πόσο σημαντική θεωρείτε την εύκολη πρόσβασή σας στο Δημοτικό Θέατρο πεζή;» «Πολύ» και «Πάρα πολύ» απάντησε σχεδόν το σύνολο των ερωτηθέντων, δηλ. 32 στους 34 (22 από το 1ο Εργαστήριο και 10 από το 2ο Εργαστήριο).

Στην 2η ερώτηση «Πόσο σημαντική θεωρείτε την εύκολη πρόσβασή σας στο Δημοτικό Θέατρο με ποδήλατο;» «Πολύ» και «Πάρα πολύ» απάντησαν περισσότεροι από τα 2/3 των ερωτηθέντων, δηλ. 27 στους 34 (20 από το 1ο Εργαστήριο και 7 από το 2ο Εργαστήριο).

Στην 3η ερώτηση «Πόσο σημαντική θεωρείτε την εύκολη πρόσβασή σας στο Δημοτικό Θέατρο με δημόσια συγκοινωνία;» «Πολύ» και «Πάρα πολύ» απάντησε σχεδόν το σύνολο των ερωτηθέντων, δηλ. 30 στους 34 (22 από το 1ο Εργαστήριο και 8 από το 2ο Εργαστήριο).

Προτάσεις εμπλουτισμού της αποκατάστασης του Δημοτικού Θεάτρου, ερωτήσεις 4-14

Στην 4η ερώτηση «Θα σας ενδιέφερε η δυνατότητα φιλοξενίας εντός του Δημοτικού Θεάτρου εκθέσεων ή άλλων εκδηλώσεων πολιτισμού;» «Πολύ» και «Πάρα πολύ» απάντησε το σύνολο των ερωτηθέντων, δηλ. 34 στους 34 (24 από το 1ο Εργαστήριο και 10 από το 2ο Εργαστήριο).

Στην 5η ερώτηση «Θα σας ενδιέφερε η ύπαρξη ενός κέντρου ενημέρωσης εντός του Θεάτρου (σχετικά με θέματα πολιτισμού, περιβαλλοντικά θέματα, θέματα ανακύκλωσης κ.ά.);» «Πολύ» και «Πάρα πολύ» απάντησε σχεδόν το σύνολο των ερωτηθέντων, δηλ. 30 στους 34 (21 από το 1ο Εργαστήριο και 9 από το 2ο Εργαστήριο).

Στην 6η ερώτηση «Θα σας ενδιέφερε η δυνατότητα παραχώρησης χώρων περιμετρικά του κτιρίου του Δημοτικού Θεάτρου σε πολιτιστικούς φορείς της πόλης;» «Πολύ» και «Πάρα πολύ» απάντησαν περισσότερα από τα 2/3 των ερωτηθέντων, δηλ. 27 στους 34 (17 από το 1ο Εργαστήριο και 10 από το 2ο Εργαστήριο).

Στην 7η ερώτηση «Θα σας ενδιέφερε η δυνατότητα παραχώρησης χώρων περιμετρικά του κτιρίου του Δημοτικού Θεάτρου για χρήσεις από οργανώσεις πολιτών (π.χ. περιβαλλοντικές οργανώσεις, φιλανθρωπικές οργανώσεις, κ.ά.);» «Πολύ» και «Πάρα πολύ» απάντησαν περίπου τα 2/3 των ερωτηθέντων, δηλ. 20 στους 34 (13 από το 1ο Εργαστήριο και 7 από το 2ο Εργαστήριο).

Στην 8η ερώτηση «Θα σας ενδιέφερε η δυνατότητα παραχώρησης χώρων περιμετρικά του κτιρίου του Δημοτικού Θεάτρου για χρήση από επιχείρηση εστίασης (καφέ-αναψυκτήριο) με ανάπτυξη τραπεζοκαθισμάτων στον υπαίθριο χώρο πλευρικά ή/και έμπροσθεν του Θεάτρου.»;» «Πολύ» και «Πάρα πολύ» απάντησαν λίγοι, περίπου το 1/3 των ερωτηθέντων, δηλ. 13 στους 34 (8 από το 1ο Εργαστήριο και 5 από το 2ο Εργαστήριο).

Στην 9η ερώτηση «Θα συμφωνούσατε με την πεζοδρόμηση του ενδιάμεσου δρόμου Σ. Σαμάρα μεταξύ του Δημοτικού Θεάτρου και του Κτίριου Περιφέρειας Ιονίων Νήσων με στόχο τη δημιουργία μιας νέας μεγάλης πλατείας - δημόσιου χώρου;» «Πολύ» και «Πάρα πολύ» απάντησε σχεδόν το σύνολο των ερωτηθέντων, δηλ. 32 στους 34 (23 από το 1ο Εργαστήριο και 9 από το 2ο Εργαστήριο).

Στη 10η ερώτηση «Θα σας ενδιέφερε η δυνατότητα πρόσβασης στο δώμα του Δημοτικού Θεάτρου με στόχο την οπτική σύνδεση με την ευρύτερη πόλη και τη δημιουργία ενός νέου πεδίου δραστηριοτήτων;» «Πολύ» και «Πάρα πολύ» απάντησε σχεδόν το σύνολο των ερωτηθέντων, δηλ. 31 στους 34 (23 από το 1ο Εργαστήριο και 8 από το 2ο Εργαστήριο).

Στην 11η ερώτηση «Θα συμφωνούσατε με τη μείωση των λωρίδων στάθμευσης της πλευρικής του Θεάτρου οδού Σ. Δεσύλλα με στόχο τη δημιουργία ευρύτερου πεζοδρομίου κατά μήκος του κτιρίου και την αμεσότερη σύνδεση με τον Γυμναστικό Σύλλογο Κερκύρας;» «Πολύ» και «Πάρα πολύ» απάντησαν περισσότερα από τα 2/3 των ερωτηθέντων, δηλ. 29 στους 34 (20 από το 1ο Εργαστήριο και 9 από το 2ο Εργαστήριο).

Στη 12η ερώτηση «Θα συμφωνούσατε με τη μείωση των λωρίδων στάθμευσης της πλευρικής του Θεάτρου οδού Ν. Μαντζάρου με στόχο τη δημιουργία ευρύτερου πεζοδρομίου κατά μήκος του κτιρίου και την αμεσότερη σύνδεση με το υπάρχον νοτιο-δυτικά του Θεάτρου δίκτυο πεζοδρόμων της πόλης;» «Πολύ» και «Πάρα πολύ» απάντησαν περισσότερα από τα 2/3 των ερωτηθέντων, δηλ. 26 στους 34 (18 από το 1ο Εργαστήριο και 8 από το 2ο Εργαστήριο).

Στη 13η ερώτηση «Θα συμφωνούσατε οι ισόγειοι χώροι κατά μήκος της οδού Γ. Θεοτόκη (σήμερα εμπορικά καταστήματα) να μετατραπούν σε χώρους πολιτισμού, όπως: χώροι εκθέσεων εικαστικών τεχνών, αρχιτεκτονικής, φωτογραφίας ή άλλο;» «Πολύ» και «Πάρα πολύ» απάντησε σχεδόν το σύνολο των ερωτηθέντων, δηλ. 31 στους 34 (21 από το 1ο Εργαστήριο και 10 από το 2ο Εργαστήριο).

Στην τελευταία, 14η ερώτηση «Θα συμφωνούσατε οι χώροι στους ορόφους του κτιρίου κατά μήκος της οδού Γ. Θεοτόκη να αποδοθούν αποκλειστικά σε φορείς/συλλόγους πολιτισμού της πόλης;» «Πολύ» και «Πάρα πολύ» απάντησαν περισσότερα από τα 2/3 των ερωτηθέντων, δηλ. 25 στους 34 (17 από το 1ο Εργαστήριο και 8 από το 2ο Εργαστήριο).

ΜΕΡΟΣ Γ

Επιπλέον προτάσεις και ιδέες εμπλουτισμού του Δημοτικού Θεάτρου (ελεύθερο κείμενο)

Στο σημείο των ερωτηματολογίων στο οποίο μπορούσαν οι συμμετέχοντες να προτείνουν δικές τους προτάσεις, διατυπώθηκαν ποικίλες ενδιαφέρουσες ιδέες. Ακολουθεί η παράθεση των πιο αξιόλογων:

1. Η σύνδεση του Θεάτρου να μην περιοριστεί σε αυτή με το απέναντι Κτίριο της Περιφέρειας, μέσω της δημιουργίας μιας νέα πλατείας, αλλά να επεκταθεί μέχρι το υπό αποκατάσταση παρακείμενο Θέατρο Φοίνικα.

2. Οι νέες διαμορφώσεις του δημόσιου χώρου περιμετρικά του Θεάτρου να το καταστήσουν «είσοδο» προς την παλαιά πόλη.

3. Η πεζοδρόμηση της οδού Σ. Σαμάρα ανάμεσα στο Θέατρο και το Κτίριο Περιφέρειας θα μπορούσε να έχει ως αναφορά την ριάτσα έμπροσθεν του Κέντρου Πολιτισμού G. Rompidou στο Παρίσι.

4. Το νέο προσβάσιμο δώμα του Θεάτρου να φυτευτεί (πράσινο δώμα).

5. Στο νέο προσβάσιμο δώμα θα μπορούσε να χωροθετηθεί καφέ.

6. Οι πλευρικές στοές/εσοχές κατά μήκος των μεγάλων πλευρών του Θεάτρου θα μπορούσαν να κλειστούν με υαλοπετάσματα.

7. Στο Θέατρο να προβλεφθεί χώρος-μουσείο του ίδιου του Θεάτρου και του δημιουργού του, αρχιτέκτονα Π. Σακελλάριου.

8. Στους χώρους πολιτισμού του Θεάτρου να προβλεφθούν χώροι για την ανάπτυξη της ζωγραφικής, της λογοτεχνίας και της ποίησης.

9. Να προβλεφθεί χρήση κινηματογράφου στο Θέατρο.

10. Να ενεργοποιηθούν εκ νέου χώροι του Θεάτρου (όπως οι χώροι κοστουμιών, το αναψυκτήριο/μπαρ, το βεστιάριο) που είτε δεν χρησιμοποιούνται πλέον είτε έχουν καταληφθεί από άλλες χρήσεις (π.χ. ΗΜ εγκαταστάσεις).

11. Να συμπεριληφθεί στη μελέτη, μελέτη φωτισμού του Θεάτρου ώστε να ελεγχθεί η εικόνα του κατά τις νυχτερινές ώρες.

Οι ενδιαφέρουσες προτάσεις και οι πιο πάνω απαντήσεις με διευρυμένη αποδοχή στα ερωτήματα που τέθηκαν, θα αποτελέσουν καθοριστικό στοιχείο στη διατύπωση προτάσεων στα επόμενα παραδοτέα 4 και 5.

5.2.6. Προτάσεις για την αποκατάσταση του Δημοτικού Θεάτρου και του περιβάλλοντος δημόσιου χώρου

(α) Το εξωτερικό του Θεάτρου, το κέλυφος

Και στις τέσσερις όψεις του Θεάτρου, θα πρέπει οι επενδύσεις από λευκό μάρμαρο να αντικατασταθούν από νέες μέσω της τεχνικής της μηχανικής στερέωσης της ορθομαρμάρωσης, λαμβάνοντας υπόψη όμως το αποτέλεσμα που αυτή θα έχει στην προς τα έξω μετακίνηση των επιφανειών των όψεων. Ο αρχιτεκτονικός σχεδιασμός του κτιρίου ως προς την οργάνωση των όψεών του βασίζεται σε **ιεραρχημένη συναρμογή των τριών διαφορετικών στοιχείων που τις συγκροτούν, δηλαδή των επιφανειών με επένδυση λευκού μαρμάρου, των επιχρισμένων επιφανειών και των στοιχείων των τοξοστοιχιών**. Αυτά τα τρία στοιχεία δεν ενώνονται ποτέ μεταξύ τους συνεπίπεδα αλλά παρουσιάζουν μικρές προεξοχές ή εσοχές στα σημεία επαφής τους. Επομένως, η προς τα έξω μετακίνηση της επιφάνειας των ορθομαρμαρώσεων, στην περίπτωση μηχανικής στήριξης, θα πρέπει να είναι τέτοια που αυτή να παραμείνει διακριτή από την επιχρισμένη επιφάνεια και τα στοιχεία τοξοστοιχιών. Η ίδια πρόνοια θα πρέπει να ληφθεί και στην περίπτωση που επιλεγεί η λύση της τοποθέτησης εξωτερικής θερμοπρόσοψης στις επιχρισμένες επιφάνειες.

Ακόμη, σε ό,τι αφορά στα σημεία των τοξοστοιχιών στα οποία έχει αποκαλυφθεί ο οπλισμός, αυτά θα πρέπει να επισκευασθούν σύμφωνα με τις κατάλληλες τεχνικές.

(β) Το εσωτερικό του Θεάτρου

Μια νέα Η/Μ μελέτη θα πρέπει να προβλέψει τον βέλτιστο τρόπο θερμομόνωσης των κατακόρυφων επιφανειών και θερμομόνωσης και υγρασιμόνωσης του δώματος και την ορθή διαχείριση των ομβρίων. Θα πρέπει να ληφθεί ειδική μέριμνα για τους απαγωγούς σωλήνες των όμβριων που διέρχονται εσωτερικά του κτιρίου από θέσεις με εξαιρετικά δύσκολη πρόσβαση. Μια πιθανή λύση θα ήταν η εξωτερική τοποθέτηση με παράλληλη ενσωμάτωσή τους στις όψεις του κτιρίου. **Η μελέτη θερμομόνωσης, σε συνδυασμό με μια νέα ακουστική μελέτη**, θα αποτελέσουν τη βάση για τη μετάβαση του Θεάτρου σε μια νέα εποχή στην οποία ικανοποιητικά επίπεδα άνεσης και ακουστικής ποιότητας θα προσφέρονται για τους θεατές των διαφόρων εκδηλώσεων.

Το lobby εισόδου του Θεάτρου χρήζει συνολικής λειτουργικής και αισθητικής αναβάθμισης στην οποία περιλαμβάνεται και νέα μελέτη φωτισμού. Προτείνεται η επανενεργοποίηση των αχρηστευμένων αδρανών σήμερα χώρων του βεστιαρίου και του μπαρ-αναψυκτήριου που βρίσκονται σε επίπεδο κατώτερο από το lobby εισόδου και έχουν πρόσβαση από αυτό. Οι δύο αυτοί χώροι κρίνονται απαραίτητοι για την προσωρινή αποθήκευση των πανωφοριών των επισκεπτών πριν τις διάφορες εκδηλώσεις αλλά και για την αγορά αναψυκτικών, ποτών, καφέ ή μικρών σνακ από τους θεατές στα διαλείμματα των παραστάσεων.

Σε ό,τι αφορά στις **δύο μικρές αίθουσες εκδηλώσεων μικρής κλίμακας που κατασκευάστηκαν στις δυο άκρες του φουαγιέ του ορόφου, στη διάρκεια των περασμένων ετών, προτείνεται η διατήρησή τους** καθώς συμβάλουν καταλυτικά στην ποικιλία εκδηλώσεων που το Δημοτικό Θέατρο υποστηρίζει. Προϋπόθεση αποτελεί ο επανασχεδιασμός των κατακόρυφων χωρισμάτων τους και του εξοπλισμού του εσωτερικού τους ώστε να αναβαθμιστούν αισθητικά και λειτουργικά. Η αίθουσα προς την οδό Δεσύλλα θα πρέπει να έχει **πρόβλεψη μηχανισμού προβολών** ώστε να μπορεί να λειτουργήσει και ως μικρής κλίμακας κινηματογράφος για την προβολή ποιοτικών ταινιών.

Τέλος, σε ό,τι αφορά στους **πρώην χώρους κοστούμιών**, που φωτίζονται με ιδιαίτερα καινοτόμους, γλυπτικής διάστασης και κυλινδρικής διατομής μπετονένιους φωταγωγούς (skylights), μετά την απομάκρυνση των υφιστάμενων Η/Μ εγκαταστάσεων που θα καταστούν άχρηστες από τη νέα Η/Μ μελέτη, προτείνεται η απόδοσή τους ώστε να **στεγάσουν μικρούς εκθεσιακούς χώρους** με πρόσβαση από τα πλευρικά κλιμακοστάσια.

(γ) Προσβασιμότητα στα διαφορετικά επίπεδα του Θεάτρου

Για την επίλυση του προβλήματος της μη προσβασιμότητας στα διαφορετικά επίπεδα του Θεάτρου προτείνεται η δημιουργία δύο νέων ανελκυστήρων στην κεντρική ζώνη κυκλοφορίας του κτιρίου, στις δύο άκρες της κεντρικής σκάλας που οδηγεί από το lobby εισόδου στην πλατεία. Προτείνεται κάθε ένας από τους δύο νέους ανελκυστήρες να τοποθετηθεί σε νέο φρέαρ που θα κατασκευαστεί, βλέπε πίνακες 7 και 8 (υφιστάμενη κατάσταση και πρόταση). Τα φρεάτια των δύο νέων ανελκυστήρων θα χρησιμοποιήσουν τους δύο υφιστάμενους επενδυμένους με μάρμαρο τοίχους στις δύο άκρες της κεντρικής σκάλας και θα συμπληρωθούν με δύο νέα, παράλληλα στους τοίχους, τοιχεία, επενδυμένα και αυτά με το ίδιο μάρμαρο. Οι δύο μικρές πλευρές των φρεατίων δεν θα είναι συμπαγείς αλλά διάφανες και θα πληρωθούν με τη γυάλινη κατασκευή των θυρών της καμπίνας των ανελκυστήρων.

Η προσθήκη αυτή θα επιτρέψει την πρόσβαση των ΑΜΕΑ και των ατόμων με δυσκολίες κίνησης σε όλα τα επίπεδα του Θεάτρου: επίπεδο αναψυκτηρίου/βεστιαρίου, επίπεδο lobby εισόδου, επίπεδο πλατείας, επίπεδο φουαγιέ, επίπεδο εξώστη και επίπεδο δώματος.

Σε ότι αφορά στην πρόσβαση από τον εξωτερικό χώρο προς το lobby εισόδου του Θεάτρου, αυτή θα γίνεται μέσω ράμπας που θα ξεκινά από το πεζοδρόμιο της οδού Σ. Δεσύλλα.

(δ) Το δώμα του Θεάτρου και οι απολήξεις των όγκων σκηνής και κεντρικής αίθουσας

Μεταξύ των προτάσεων που διατυπώθηκαν κατά τη διάρκεια των εργαστηρίων διαβούλευσης ήταν και η ενεργοποίηση του δώματος του κτιρίου του Δημοτικού Θεάτρου. Η μετατροπή ενός αδρανούς χώρου, όπως είναι το υφιστάμενο δώμα, σε ενεργό κοινόχρηστο χώρο, θα αποτελέσει μια ενέργεια με πολλαπλά οφέλη κοινωνικής, αισθητικής και περιβαλλοντικής διάστασης.

Ως έργο αναφοράς (που παρουσιάστηκε σε προηγούμενο στάδιο της μελέτης αυτής) μπορούμε να αναφέρουμε το «Xifré's Rooftop: 'Floating' Wild Garden» στη Βαρκελώνη, 2021, που απέσπασε βραβείο έργου NEB στην κατηγορία «Preserved and Transformed Cultural Heritage». Πρόκειται για διατηρητέο κτίριο του 19ου αιώνα, που, παράλληλα με τις διαμορφώσεις και τις νέες υποδομές για τη μείωση του ενεργειακού του αποτυπώματος, και την επίτευξη του στόχου της αυτάρκειας (μεταξύ άλλων με τη χρήση ΑΠΕ και τη διαχείριση των ομβρίων), η ενεργοποίηση του εγκαταλελειμμένου δωματός του προσέφερε έναν νέο συλλογικό χώρο για όλους τους ενοίκους και, ταυτόχρονα, ανέδειξε το κτίριο σε σημείο αναφοράς για την ευρύτερη περιοχή.

Ακολουθώντας το παράδειγμα αυτό, αντίστοιχοι στόχοι μπορούν να τεθούν και στην περίπτωση του Δημοτικού Θεάτρου Κέρκυρας για τη δημιουργία ενός νέου «υπερυψωμένου πράσινου κήπου» με πολλούς διαφορετικούς θάμνους και δέντρα της τοπικής χλωρίδας, ένα πεδίο αναφοράς για την πόλη. Αποτέλεσμα θα είναι ένας νέος δημόσιος χώρος, συμπληρωματικός της νέας «Πλατείας Θεάτρου» και σε οπτική συνομιλία με το υπερυψωμένο πλατώ του Γυμναστικού Συλλόγου Κερκύρας και άλλα τμήματα της πόλης, που θα αποτελέσει πόλο έλξης για τους κατοίκους και τους επισκέπτες.

Για την πρόσβαση στο δώμα του Δημοτικού Θεάτρου έχει ήδη προταθεί (βλέπε 5.2.6 γ) η δημιουργία δύο νέων ανελκυστήρων στην κεντρική ζώνη κυκλοφορίας του κτιρίου που θα απολήγουν στο δώμα. Ο χώρος ανάμεσα στους όγκους απόληξης των δύο ανελκυστήρων στο δώμα μπορεί να αποτελέσει τον κλειστό χώρο του αναψυκτηρίου/καφέ του δώματος (βλέπε Πίνακες 5 και 6).

Επί πλέον της πρόσβασης στο δώμα μέσω των δύο νέων ανελκυστήρων, προτείνεται η διάνοιξη του προβλεφθέντος από τη μελέτη του Π. Α. Σακελλάριου οριζόντιου φεγγίτη στην περιοχή του φουαγιέ του ορόφου και η προσθήκη μιας νέας, μεγάλης, ιδιαίτερης μορφής, κλίμακας ανόδου στο δώμα. Πρόκειται

για μια σημαντική χειρονομία, γεγονός που καθιστά τη μορφή της νέας κλίμακας και του όγκου απόληξης της στο δώμα καθοριστική. Ενδεικτική αναφορά στην ιδιαίτερη μορφή κλίμακα μπορεί να αποτελέσει η κυκλική κλίμακα ανόδου από το ισόγειο στον όροφο στο κατάστημα της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος στην Πλατεία Τριών Συμμάχων στην Πάτρα της αρχιτέκτονος Αναστασίας Τζάκου (1966), εξαιρετικό δείγμα μοντέρνας αρχιτεκτονικής της ίδιας περιόδου με το Δημοτικό Θέατρο. Η νέα μεγάλη κλίμακα προτείνεται να απολήγει σε γυάλινο παραλληλεπίπεδο πρισματικό όγκο με μεταλλικό σκελετό, ίσου πλάτους με τον απέναντί του όγκο που θα περιλαμβάνει τις απολήξεις των δύο νέων ανελκυστήρων και τον μεταξύ τους χώρο αναψυκτηρίου/καφέ. Το δάπεδο του γυάλινου με μεταλλικό σκελετό παραλληλεπίπεδου πρισματικού όγκου μπορεί να είναι και αυτό γυάλινο ώστε να φωτίζει τον υποκείμενο χώρο του φουαγιέ, όπου προτείνεται να χωροθετηθεί το μπαρ (βλέπε Πίνακα 8).

77, 78. Αναστασία Τζάκου, Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, Πάτρα, 1966, εσωτερικό, κλίμακα προς όροφο

Συμπληρωματικά, για την πρόσβαση στο δώμα προτείνεται η επέκταση των δύο πλευρικών κλιμακοστασιών του κτιρίου, που ενώνουν το επίπεδο του δρόμου με το δώμα. Αυτά θα προσφέρουν και εξόδους διαφυγής από το δώμα.

Λαμβάνοντας υπόψη τα συμπεράσματα των εργαστηρίων διαβούλευσης, η χρήση υπαίθριου κινηματογράφου που προτείνεται, μπορεί να υλοποιηθεί μέσω της κατάλληλης τροποποίησης της ογκοπλασίας των δύο υφιστάμενων όγκων του δώματος: εκείνον που φιλοξενεί τον μηχανισμό της σκηνής και εκείνον της κεντρικής αίθουσας. Έτσι, προτείνεται η μετατροπή της απόληξης του όγκου της κεντρικής αίθουσας σε «κερκίδα», με τον όγκο της απόληξης της σκηνής να αποτελεί την επιφάνεια/οθόνη των προβολών. Συγκεκριμένα, με στόχο τη βελτίωση της εικόνας του κτιρίου, κρίνεται απαραίτητος ο επανασχεδιασμός του όγκου της σκηνής με γλυπτική μορφή που προσεγγίζει (χωρίς απαραίτητα να ταυτίζεται) αυτή της μελέτης του Π. Α. Σακελλάριου και αποτυπώνεται στην αρχική μακέτα του κτιρίου. Στον επανασχεδιασμό θα πρέπει να διερευνηθεί το νέο ύψος του πύργου όπου βρίσκονται οι μηχανισμοί σκηνής μετά την αντικατάστασή τους (με τη χρήση νέων, πιο εξελιγμένων και εύχρηστων) όπως και η νέα γεωμετρία του πύργου μηχανισμών σκηνής με όποιο τρόπο η μελέτη κρίνει σκόπιμο και λειτουργικό. Συμπληρωματικά θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι παρατηρείται το φαινόμενο ο ήχος να «χάνεται» από τον μεγάλο όγκο του πύργου που φιλοξενεί τους μηχανισμούς σκηνής. Ο φυσικός ήχος δεν μπορεί να περάσει στην κεντρική αίθουσα με τρόπο ευκρινή και χωρίς σοβαρές απώλειες.

Επιπλέον, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη η ανάγκη εκσυγχρονισμού των λειτουργικών ιδιοτήτων του μηχανισμού της σκηνής, καθώς και η ενδεχόμενη ενσωμάτωση στον όγκο της σκηνής νέων Η/Μ εγκαταστάσεων (μονάδων ψύξης και θέρμανσης).

Στην επιμέλεια και τον τελικό σχεδιασμό της νέας ογκοπλασίας των δύο κύριων υφιστάμενων όγκων ενσωματώνονται και οι προσβάσεις μέσω ραμπών στην «κερκίδα», καθώς και οι απολήξεις των δύο πλευρικών πυρήνων κατακόρυφων κινήσεων. Οι δύο αυτές απολήξεις οριοθετούν το προσβάσιμο δώμα και τον κήπο, καθώς τα τμήματα του δώματος παραπλεύρως του όγκου της σκηνής αλλά και εκείνο πάνω από την πτέρυγα της οδού Γ. Θεοτόκη κρίνεται σκόπιμο να μην είναι επισκέψιμα από το κοινό.

Κατά τον επανασχεδιασμό του δώματος θα προβλεφθούν και χώροι εγκατάστασης συστημάτων ΑΠΕ για την μέγιστη δυνατή ενεργειακή αυτονομία του κτιρίου. Ενδεικτικά, προτείνεται η τοποθέτηση φωτοβολταϊκών πανέλων στα κεκλιμένα τυφλά τμήματα της ανακατασκευασμένης προιονωτής στέγης της πτέρυγας της οδού Γ. Θεοτόκη.

Σημειώνεται τέλος πως προϋπόθεση για την υλοποίηση όλων των παραπάνω προτάσεων για το δώμα, είναι να προηγηθούν όλες οι απαραίτητες στατικές μελέτες για την κατάλληλη ενίσχυση του φορέα και την ανάληψη των νέων φορτίων.

(ε) Χρήσεις & Δημόσιος χώρος

(ε1) Πτέρυγα Γ. Θεοτόκη

Με βάση και τα συμπεράσματα που προέκυψαν από τις δημόσιες διαβουλεύσεις που πραγματοποιήθηκαν στα πλαίσια του τρέχοντος έργου και τη συμπλήρωση των ερωτηματολογίων που μοιράστηκαν στους συμμετέχοντες φορείς της διοίκησης και του πολιτισμού, προέκυψε η πρόθεση για τη διατήρηση του εξωστρεφούς χαρακτήρα της «πτέρυγας πολιτισμού» που απευθύνεται στην πόλη και δημιουργήθηκε στη διάρκεια των χρόνων. Επομένως, οι προτάσεις για τον εντοπισμό των κατάλληλων χρήσεων για την επιτυχημένη επικαιροποίηση της πτέρυγας της πολυσύχναστης οδού Γ. Θεοτόκη κινούνται προς αυτήν την κατεύθυνση.

Συγκεκριμένα, στο ισόγειο, προτείνεται η μετατροπή των οκτώ (8) εν σειρά καταστημάτων σε δύο έως τρεις (2-3) χώρους για τη φιλοξενία εκθέσεων εικαστικών τεχνών και αρχιτεκτονικής. Στους χώρους του πρώτου ορόφου προτείνεται η παραμονή των διαφόρων φορέων πολιτισμού, οι οποίοι, με την κατάλληλη νέα διαμερισματοποίηση του ορόφου, μπορούν να αυξηθούν. Στη στάθμη του δεύτερου ορόφου, προτεραιότητα έχει η ανάγκη επισκευής της προιονωτής στέγης με τους κεκλιμένους φεγγίτες ώστε να ξαναγίνει ο όροφος χρηστικός. Σε συνδυασμό με την προτεινομένη κατάργηση (κλείσιμο) των επτά (7) αυθαίρετων μεταγενέστερων ανοιγμάτων της όψης στον όροφο αυτόν, και, αντίστοιχα, με την υφιστάμενη ή την κατάλληλη νέα διαμερισματοποίηση, προκύπτουν χώροι φωτιζόμενοι αποκλειστικά από πάνω με διάχυτο βόρειο φως μέσω φεγγιτών, μια χωρική ποιότητα που τους καθιστά ιδανικούς για χρήσεις εργαστηρίων εικαστικών τεχνών (ζωγραφική, γλυπτική, χαρακτική, κεραμική κ.ά.) οι οποίοι δύνανται να πλαισιώσουν μια, μικρότερη πλέον, αίθουσα χορωδίας. Συμπληρωματικά, θα μπορούσε να προβλεφθεί μια αίθουσα χορού καθώς και μια ακόμα λογοτεχνίας και ποίησης. Σημειώνεται πως η πρόσβαση στους δύο ανώτερους ορόφους θα εξακολουθήσει να πραγματοποιείται μέσω του κλιμακοστασίου στη γωνία με την οδό Μαντζάρου.

Στον αντίποδα, ο ημιώροφος κρίνεται σκόπιμο να παραμένει λειτουργική προέκταση του Θεάτρου (καμαρίνια, γραφεία, κλπ.) μαζί με το υπόγειο, το οποίο, εφόσον χωροθετηθούν σε άλλο σημείο οι Η/Μ εγκαταστάσεις, μπορεί, με τις κατάλληλες υποδομές, να αναλάβει βοηθητικές χρήσεις του Θεάτρου, όπως αρχείο, βοηθητικοί χώροι των εκθεσιακών χώρων και των εργαστηρίων, κ.ά.

(ε2) Πλευρικές οδοί Ν. Μαντζάρου και Σ. Δεσύλλα

Με βάση και τα συμπεράσματα που προέκυψαν από τις δημόσιες διαβουλεύσεις και τη συμπλήρωση των ερωτηματολογίων, κρίνεται αναγκαίος ο επαναπροσδιορισμός των πλευρικών χρήσεων για την περαιτέρω τόνωση της εξωστρέφειας του κτιρίου και την ενδυνάμωση του πολιτιστικού του ρόλου.

Στη γωνία της οδού Ν. Μαντζάρου σήμερα αναπτύσσονται τέσσερα (4) καταστήματα, ανάλογα εκείνων της οδού Γ. Θεοτόκη, τα οποία σήμερα φιλοξενούν διάφορες ετερόκλητες και αλληλοσυγκρουόμενες

χρήσεις (εμπορικό κατάστημα, καφέ, κέντρο υγείας, πολιτιστικός οργανισμός). Το γωνιακό κατάστημα προτείνεται να επανέλθει στη χρήση του εκδοτηρίου εισιτηρίων για πολιτιστικές εκδηλώσεις, όχι μόνο του Δημοτικού Θεάτρου αλλά και της πόλης ευρύτερα, εκμεταλλευόμενο και την άμεση εσωτερική σύνδεσή του με το γκισέ του lobby του Θεάτρου.

Τα δύο κεντρικά καταστήματα προτείνεται να συνενωθούν για τη φιλοξενία ενός σύγχρονου κέντρου ενημέρωσης επισκεπτών (visitors info center) για την πόλη της Κέρκυρας, και, ευρύτερα, της νήσου, που θα περιλαμβάνει βιβλιοπωλείο με εκδόσεις, σε διάφορες γλώσσες, για την τοπική ιστορία και τον πολιτισμό.

Τέλος, λειτουργώντας συμπληρωματικά ως προς τις άλλες δύο χρήσεις, το τέταρτο κατάστημα προτείνεται να αναλάβει τη χρήση ενός μικρού καφέ χωρίς τραπεζοκαθίσματα στον χώρο της εσοχής (το μεσοπάτωμα του θα λειτουργεί ως αποθηκευτικός χώρος). Στο σύνολό τους, **οι τρεις αυτές χρήσεις καλούνται να λειτουργήσουν ως στοιχεία «σήμανσης» της εισόδου προς την παλιά πόλη της Κέρκυρας.**

Αντιδιαμετρικά, για τον γωνιακό ενιαίο χώρο με μεσοπάτωμα στην εσοχή **επί της οδού Σ. Δεσύλλα**, ο οποίος αρχικά φιλοξενούσε εστιατόριο και σήμερα μια δημοτική υπηρεσία, **προτείνεται η χρήση ενός Μουσείου αφιερωμένου στην ιστορία της αρχιτεκτονικής της πόλης της Κέρκυρας και την ιστορία του κτιρίου του νέου Δημοτικού Θεάτρου.** Στόχος του Μουσείου, που προσεγγίζει το κτίριο ως σύγχρονο μνημείο (αρχιτεκτονικό μνημείο της «μοντέρνας» περιόδου της πόλης), θα είναι η ανάδειξη της αρχιτεκτονικής του αξίας ως τμήματος της πρόσφατης μοντέρνας πολιτιστικής κληρονομιάς της Κέρκυρας. Επιπρόσθετα, με την κατάλληλη διαμόρφωση του χώρου, προτείνεται ένα τμήμα του Μουσείου να αφιερωθεί στον δημιουργό του Δημοτικού Θεάτρου αρχιτέκτονα Π. Α. Σακελλάριο, περιλαμβάνοντας μόνιμη έκθεση με επιλεγμένα έργα του. Η έκθεση αυτή θα εστιάζει, αφενός, στην ανάδειξη του Σακελλάριου ως ενός εκ των σημαντικότερων Ελλήνων αρχιτεκτόνων του δεύτερου μισού του 20ού αιώνα, και, αφετέρου, σε σημαντικά έργα του στην Κέρκυρα, τόπο καταγωγής του, παρουσιάζοντας δημόσια κτίρια, μεγάλης κλίμακας έργα υποδομής, ιδιωτικά τουριστικά συγκροτήματα και εξοχικές κατοικίες, εντάσσοντας με τον τρόπο αυτό το Θέατρο σε μια γενεαλογία εμβληματικών έργων (όπως το Κτιριακό Συγκρότημα Λιμένα Κερκύρας, 1967-69, ο Διεθνής Αεροσταθμός Κερκύρας, 1966-70, το Κεντρικό Υποκατάστημα Κερκύρας της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος, 1968-69, το Ξενοδοχείο Corfu Palace, 1953-58 και 1961, κ.ά.) που, στο σύνολό τους, έχουν συμβάλλει καταλυτικά στη συγκρότηση της σύγχρονης ταυτότητας της πόλης. Παρά το γεγονός ότι το Μουσείο θα είναι επισκέψιμο κυρίως από την πλευρά της πόλης, κρίνεται σημαντική η δυνατότητα πρόσβασης στον χώρο του και μέσω του lobby εισόδου του Θεάτρου.

Πέρα από τις προβλεπόμενες εργασίες συντήρησης και αποκατάστασης, που θα αποκαθιστούσαν την εικόνα φθοράς και παρακμής που σήμερα χαρακτηρίζουν το κτίριο του Δημοτικού Θεάτρου, εκτιμάται πως η δημιουργία του Μουσείου θα είναι επίσης καθοριστική. Η αναγνώριση της αρχιτεκτονικής αξίας του κτιρίου, σε συνδυασμό με τη γνώριμία με τον δημιουργό του, αναμένεται να συμβάλλουν στην αποκατάσταση της εικόνας του στη συλλογική συνείδηση των κατοίκων και την μεταβολή της στάσης της κερκυραϊκής κοινωνίας απέναντί του.

Για την πιο ολοκληρωμένη αναβάθμιση των οδών Μαντζάρου και Δεσύλλα, προτείνεται η αλλαγή χρήσεων στους ισόγειους χώρους κατά μήκος των παρόδιων εσοχών να συνοδευθεί από την αντίστοιχη βελτίωση της εικόνας του δημόσιου χώρου. Σήμερα, ο δημόσιος χώρος που περιβάλλει το Θέατρο χαρακτηρίζεται από τις γνωστές παθογένειες του δημόσιου χώρου της σύγχρονης ελληνικής πόλης: μικρού πλάτους πεζοδρόμια (απόρροια των εκτεταμένων ζωνών στάθμευσης), κατάληψη των πεζοδρομίων από δίκυκλα, απουσία επιμέλειας και ελλιπής συντήρηση. Σημαντικό στοιχείο είναι επίσης οι προβληματικές συνθήκες υγιεινής που έχουν δημιουργηθεί με την παραμονή πτηνών στις οπές των κλωστρά και τα περιττώματα που αφήνουν πίσω τους. Πρόκειται για στοιχεία που περιγράφουν έναν δημόσιο χώρο σε παρακμή, με την εμπειρία για διερχόμενους πεζούς και επισκέπτες του κτιρίου να είναι δυσάρεστη.

Για τη βελτίωση της συνθήκης αυτής, προτείνεται καταρχήν η διαπλάτυση των πεζοδρομίων των δύο πλευρικών οδών του Θεάτρου Ν. Μαντζάρου και Σ. Δεσύλλα εις βάρος των ζωνών στάθμευσης οχημάτων, σε συνδυασμό με την απαγόρευση στάθμευσης δίκυκλων. Συγκεκριμένα, προτείνεται η αφαίρεση και των δύο λωρίδων στάθμευσης σε κάθε μία από τις δύο πλευρικές οδούς και η απόδοση της ανακτημένης επιφάνειάς τους κατά τα 2/3 στο νέο πλατύτερο πεζοδρόμιο που δημιουργείται εφαιπτόμενο του Θεάτρου και κατά το 1/3 στο νέο πλατύτερο πεζοδρόμιο που δημιουργείται στο απέναντι άκρο της οδού. Με τον τρόπο αυτό, θα δημιουργηθούν οι συνθήκες για την ανεμπόδιστη κίνηση των πεζών πλευρικά του κτιρίου, διευκολύνοντας και την πρόσβασή τους στην είσοδο του Δημοτικού Θεάτρου.

Προτείνεται τέλος ο ανασχεδιασμός των υποβαθμισμένων κλωστρά με την αντικατάστασή τους από μια νέα επιφάνεια αντίστοιχου χρώματος και υφής με την υφιστάμενη που αναπαράγει διασδιάστατα τις γεωμετρικές χαράξεις της υφιστάμενης δομής.

[ε3] Η νέα «Πλατεία Θεάτρου»

Λαμβάνοντας υπόψη τα συμπεράσματα των εργαστηρίων διαβούλευσης για την αποκατάσταση της αρνητικής εικόνας του συγκεκριμένου τμήματος της πόλης, προτείνεται η πεζοδρόμηση της οδού Σ. Σαμάρα και η ενοποίηση του χώρου που μεσολαβεί μεταξύ του Δημοτικού Θεάτρου και του κτιρίου της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων για τη δημιουργία μιας νέας πλατείας, της «Πλατείας Θεάτρου». Με αναφορά και στον δημόσιο χώρο-πλατεία που μεσολαβεί άμεσα στο Μουσείο Σύγχρονου Design & Εφαρμοσμένων Τεχνών και το Μουσείο Φωτογραφίας στη Λωζάνη (που παρουσιάστηκε ως ένα από τα έργα αναφοράς σε προηγούμενο στάδιο της μελέτης αυτής), τίθεται η πρόκληση για τη διαμόρφωση ενός ανοικτού δημόσιου χώρου με τα τυπολογικά χαρακτηριστικά της πλατείας. Αυτή θα πρέπει να ενεργοποιεί τη σχέση των δύο αντικριστών δημοσίων κτιρίων με την πόλη, συνδέοντάς τα με αυτήν, και, την ίδια στιγμή, λειτουργώντας ως χώρος εκτόνωσης και αναφοράς τους. Στο πλαίσιο της σύγχρονης ελληνικής αστικής συνθήκης, όπου ο δημόσιος χώρος συνήθως προκύπτει ως υπόλειμμα του δομημένου χώρου, η πρόταση διαμόρφωσης της νέας πλατείας αποκτά ακόμα μεγαλύτερη αξία δεδομένου του θεσμικού χαρακτήρα των δύο κτιρίων προβολής που αναφέρονται σε αυτήν, και της εν δυνάμει αναγωγής της σε χώρο με πολιτειακή διάσταση, χώρο αναφοράς για την πόλη και τους πολίτες της, με σχεδιασμό εφάμιλλο της σημασίας της.

Πριν το σχεδιασμό της πλατείας και των επιπέδων της, προτείνονται συγκεκριμένες επεμβάσεις στις προσόψεις των δύο κτιρίων που την ορίζουν και συνομιλούν μέσω αυτής. Έτσι προτείνεται η αποκατάσταση της οπτικής ισορροπίας της όψης του Δημοτικού Θεάτρου μέσω της επαναφοράς/ανακατασκευής του αρχικού, μεγαλύτερου σε πλάτος, προστεγασματος/προβόλου της κύριας εισόδου του κτιρίου, σύμφωνα με τη μελέτη του Περικλή Σακελλάριου. Κατ' επέκταση, κρίνεται αντίστοιχα σημαντική η επιμέλεια της όψης του κτιρίου της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων με την αφαίρεση όλων ανεξαιρέτως των κλιματιστικών μηχανημάτων που έχουν αναρτηθεί στην όψη του και την αντικατάσταση των κουφωμάτων αλουμινίου με νέα, σύγχρονα κατάλληλης ενεργειακής κλάσης που διατηρούν την ίδια βαφή ανοδίωσης με τα υφιστάμενα. Προτείνεται ακόμη η αποξήλωση του στεγάστρου στο δώμα με τετράριχτη κάλυψη από κεραμίδια και η αντικατάστασή του από νέο, σύγχρονο, λιτού σχεδιασμού με κάλυψη από υαλοπίνακες που αισθητικά συνάδει με την αφαιρετική μοντέρνα αρχιτεκτονική του κτιρίου.

Ως γενική σχεδιαστική στρατηγική προκρίνεται η αντιμετώπιση της πλατείας ως «βάθρου», για τη δημιουργία ενός σαφούς, λιτού, αφαιρετικού, συνεκτικού, μη κατακερματισμένου δημόσιου χώρου. Η επιλογή της κατάλληλης κύριας στάθμης στο +11,50 προκύπτει μετά τη συνεκτίμηση των σταθμών των εισόδων των δύο κτιρίων (Δημοτικού Θεάτρου και Περιφέρειας) και των προσβάσεων από τις δύο πλευρικές οδούς Δεσύλλα και Μαντζάρου. Θα πρέπει να προβλεφθούν όλες οι απαραίτητες επιμέρους διαμορφώσεις (κλίμακες και ράμπες) για την εύκολη πρόσβαση πεζών και ατόμων με κινητικά προβλήματα τόσο στην πλατεία, όσο και στα δύο δημόσια κτίρια, με γνώμονα τον σαφή διαχωρισμό των χώρων στάσης από τις διάφορες κινήσεις, αλλά και τη μη ανταγωνιστική σχέση των στοιχείων κίνησης με τις όψεις των δύο κτιρίων.

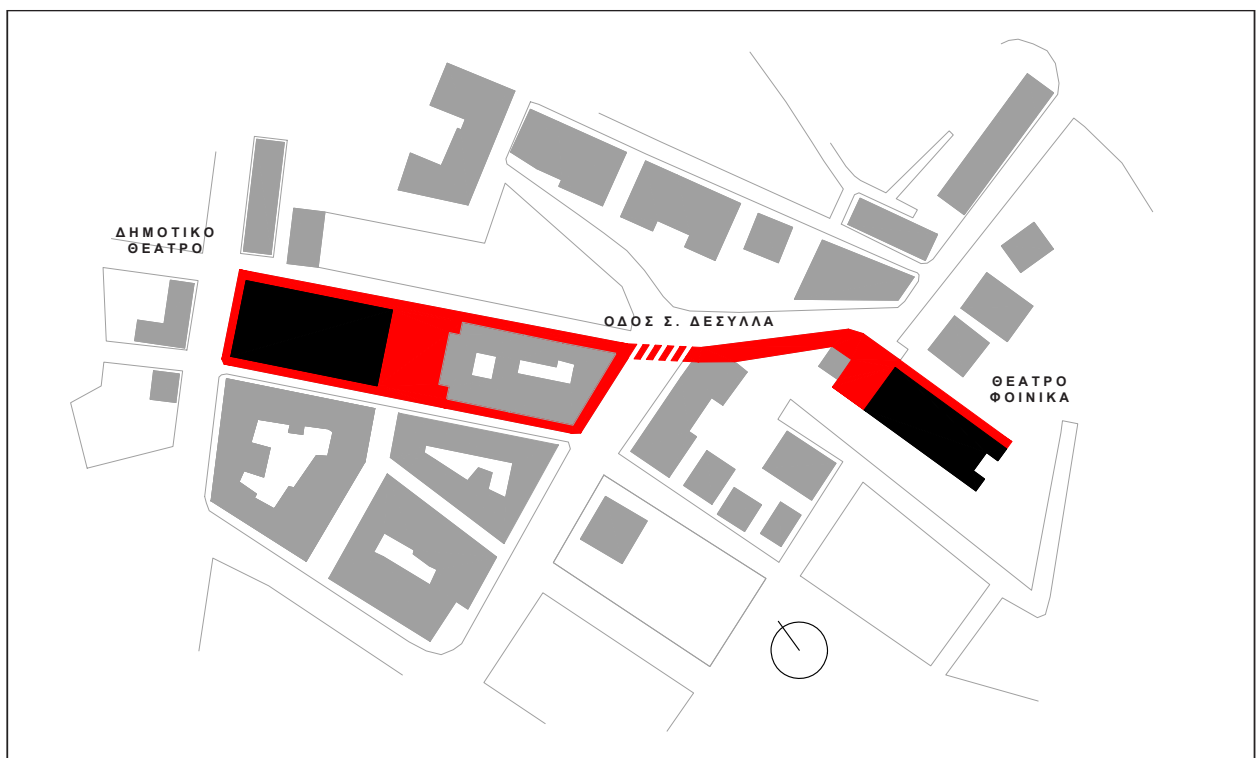
Η ανταπόκριση στα ζητούμενα βιοκλιματικής συμπεριφοράς επιχειρείται κυρίως μέσω της χρήσης των κατάλληλων υλικών δαπέδου και της διακριτικής ενσωμάτωσης στοιχείων πρασίνου της τοπικής κλωρίδας, ψηλού, με φυλλοβόλα δέντρα, και χαμηλού, με θάμνους, όλα φυτεμένα σε ζαρντινιέρες, στοιχεία που συμβάλουν στη δημιουργία ευχάριστου μικροκλίματος και καθιστούν την πλατεία βιώσιμη καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου. Στην περαιτέρω επεξεργασία της σχεδιαστικής πρότασης της πλατείας, μπορούν να αναζητηθούν επιπρόσθετα διαφορετικών μορφών, στοιχεία νερού.

Στα νέα διευρυμένα πεζοδρόμια των οδών Σ. Δεσύλλα και Ν. Μαντζάρου προβλέπεται η δημιουργία εσοχής επί της οδού Σ. Δεσύλλα, στη μέση της πλατείας, για την αποβίβαση ή την επιβίβαση ατόμων που επισκέπτονται το Θέατρο ή την Περιφέρεια (drop-off) και δύο (2) ακόμη εσοχές, μία επί της Δεσύλλα και μία επί της Μαντζάρου, που δημιουργούνται στο πλάι του κριρίου της Περιφέρειας (και όχι στο τμήμα της πλατείας) για την παρόδια στάθμευση τριών σε κάθε δρόμο, έξι (6) συνολικά, υπηρεσιακών οχημάτων της Περιφέρειας.

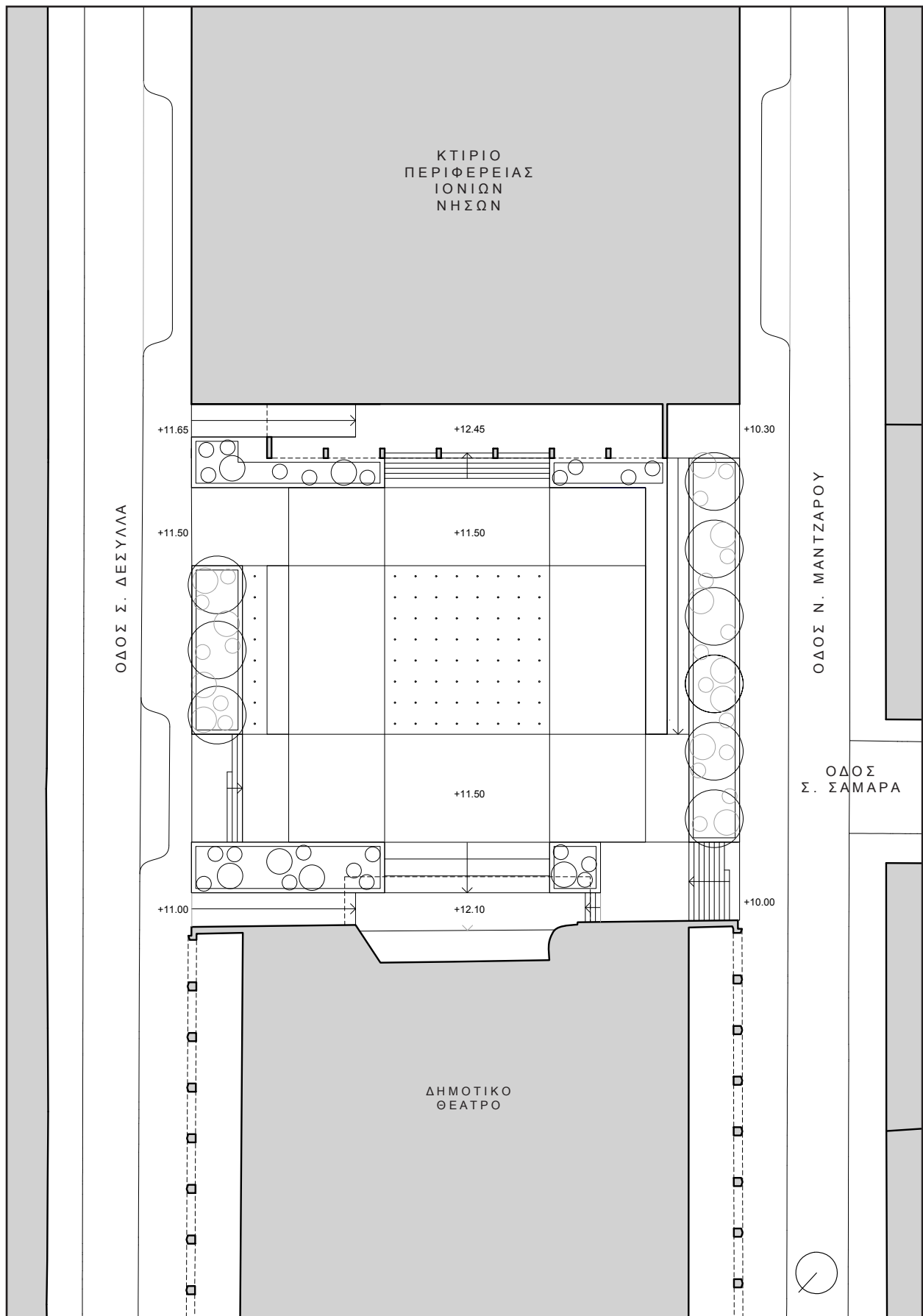
Τέλος, ως επέκταση των συγκεκριμένων διαμορφώσεων, προτείνεται και η σύνδεση, μέσω του διευρυμένου πεζοδρομίου της οδού Σ. Δεσύλλα, με το υπό αποκατάσταση Θέατρο Φοίνικα – πρόκειται για μια από τις πιο ενδιαφέρουσες προτάσεις που διατυπώθηκαν κατά τη διάρκεια των εργαστηρίων διαβούλευσης. Η σύνδεση αυτή θα οδηγούσε στη δημιουργία ενός πολιτιστικού «δίπολου», με το θέατρο του Φοίνικα να λειτουργεί συμπληρωματικά σε σχέση το Δημοτικό Θέατρο, τόσο προγραμματικά όσο και μορφολογικά και τυπολογικά, ως νοτική αντιπαραβολή του νέου έναντι του παλιού (βλέπε Πίνακα 1).

(στ) Επίλογος

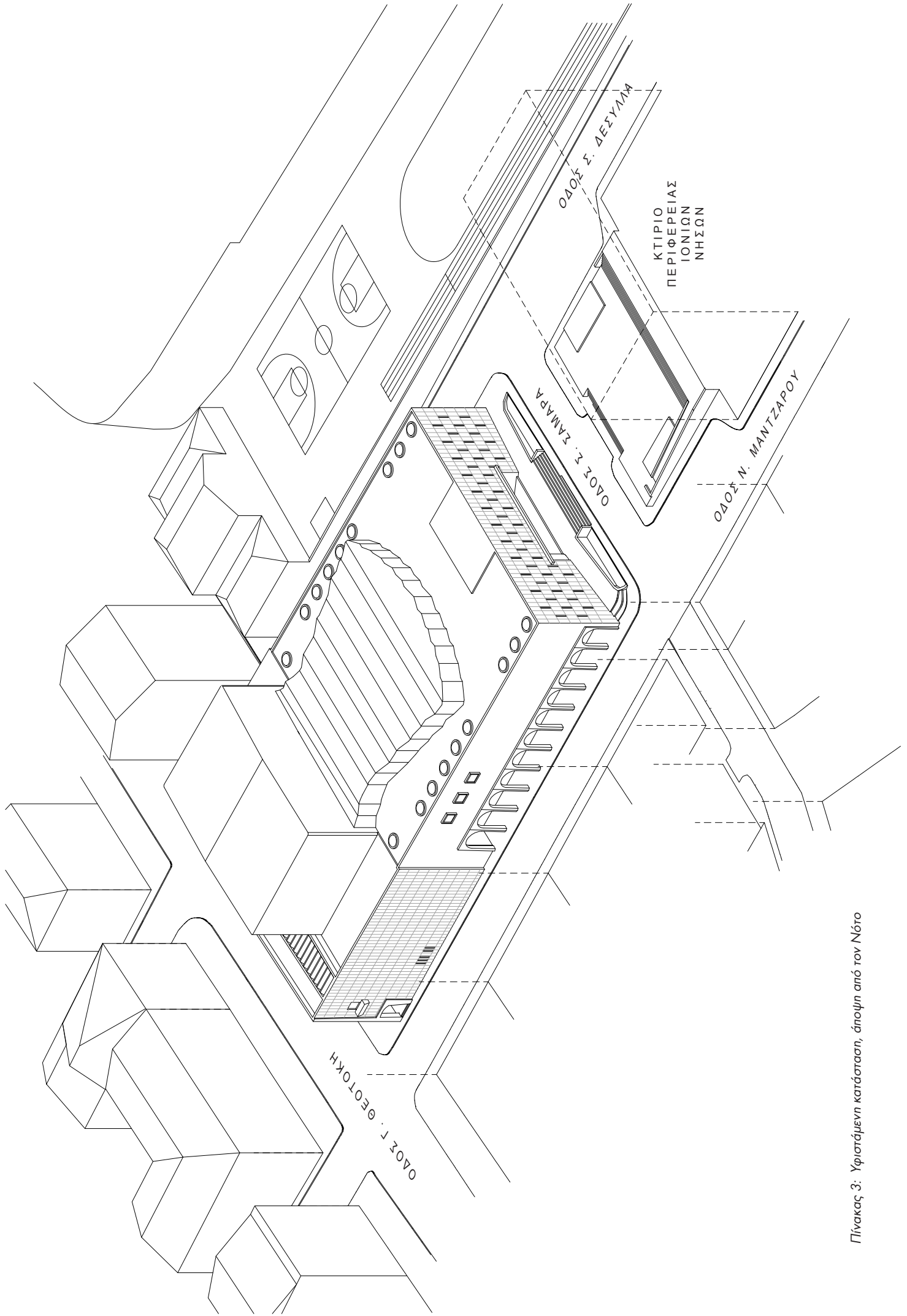
Το παρόν Παραδοτέο 5 θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί ως αναπόσπαστο τμήμα των Τευχών Δημοπράτησης καθώς παρουσιάζει κείμενο τεκμηρίωσης σκοπιμότητας μελέτης και κείμενο τεχνικών δεδομένων (που περιλαμβάνει ιστορική αναδρομή, αναφορά στην περιοχή επέμβασης, αναφορά στη ζωή και το έργο του αρχιτέκτονα Π. Α. Σακελλάριου καθώς και περιγραφή του αντικειμένου και των γενικών στόχων της μελέτης).

Πίνακας 1: Επέκταση διαμορφώσεων και σύνδεση του Δημοτικού Θεάτρου με το υπό αποκατάσταση Θέατρο Φοίνικα, μέσω της προέκτασης του άξονα της οδού Σ. Δεσύλλα

Πίνακας 2: Πρόταση για τη διαμόρφωση της νέας «Πλατείας Θεάτρου», γενική κάτοψη

Πίνακας 3: Υφιστάμενη κατάσταση, άποψη από τον Νότο

ΚΤΙΡΙΟ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ
ΙΟΝΙΩΝ
ΝΗΣΩΝ

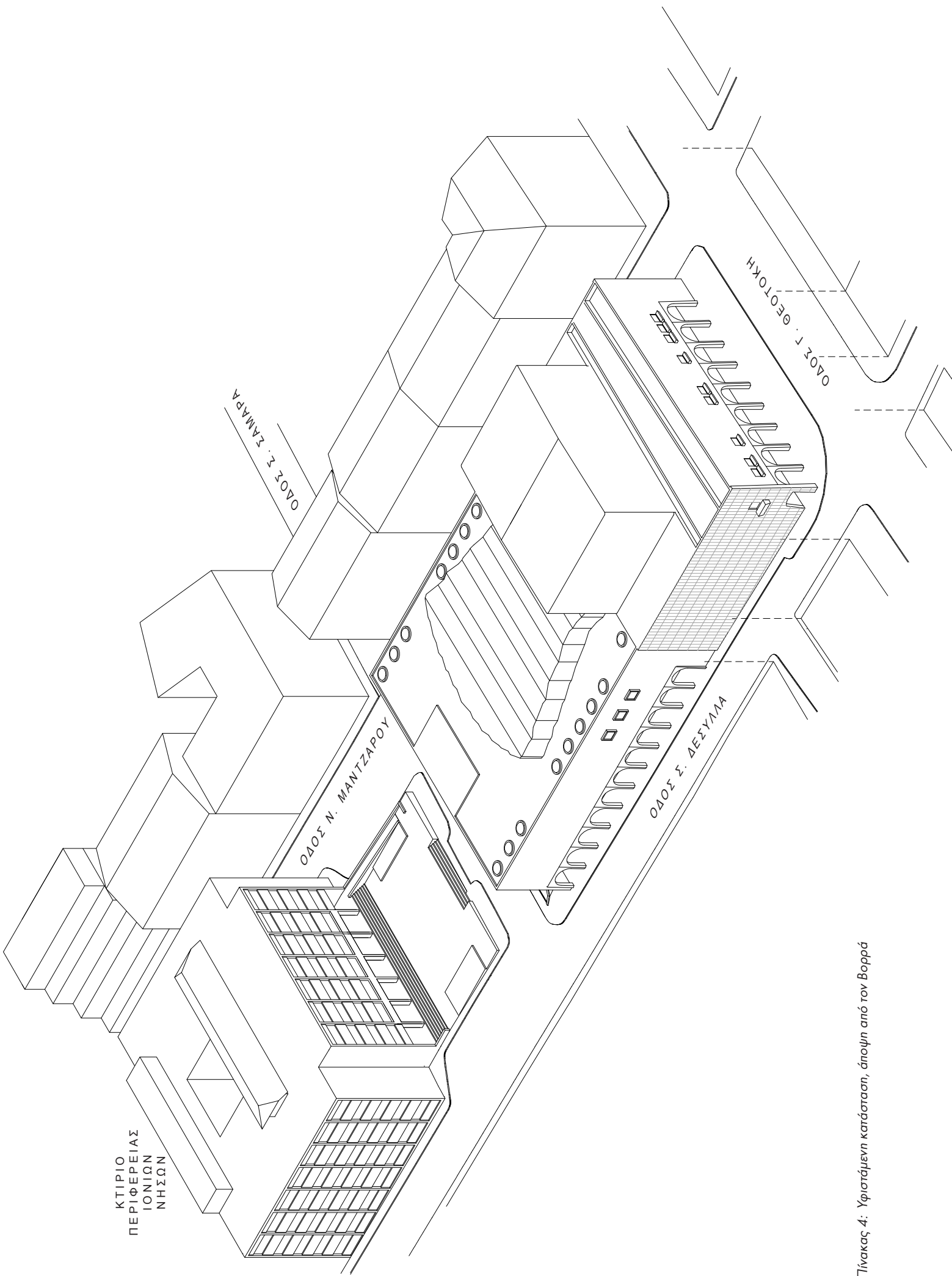
ΟΔΟΣ Σ. ΖΑΜΠΑ

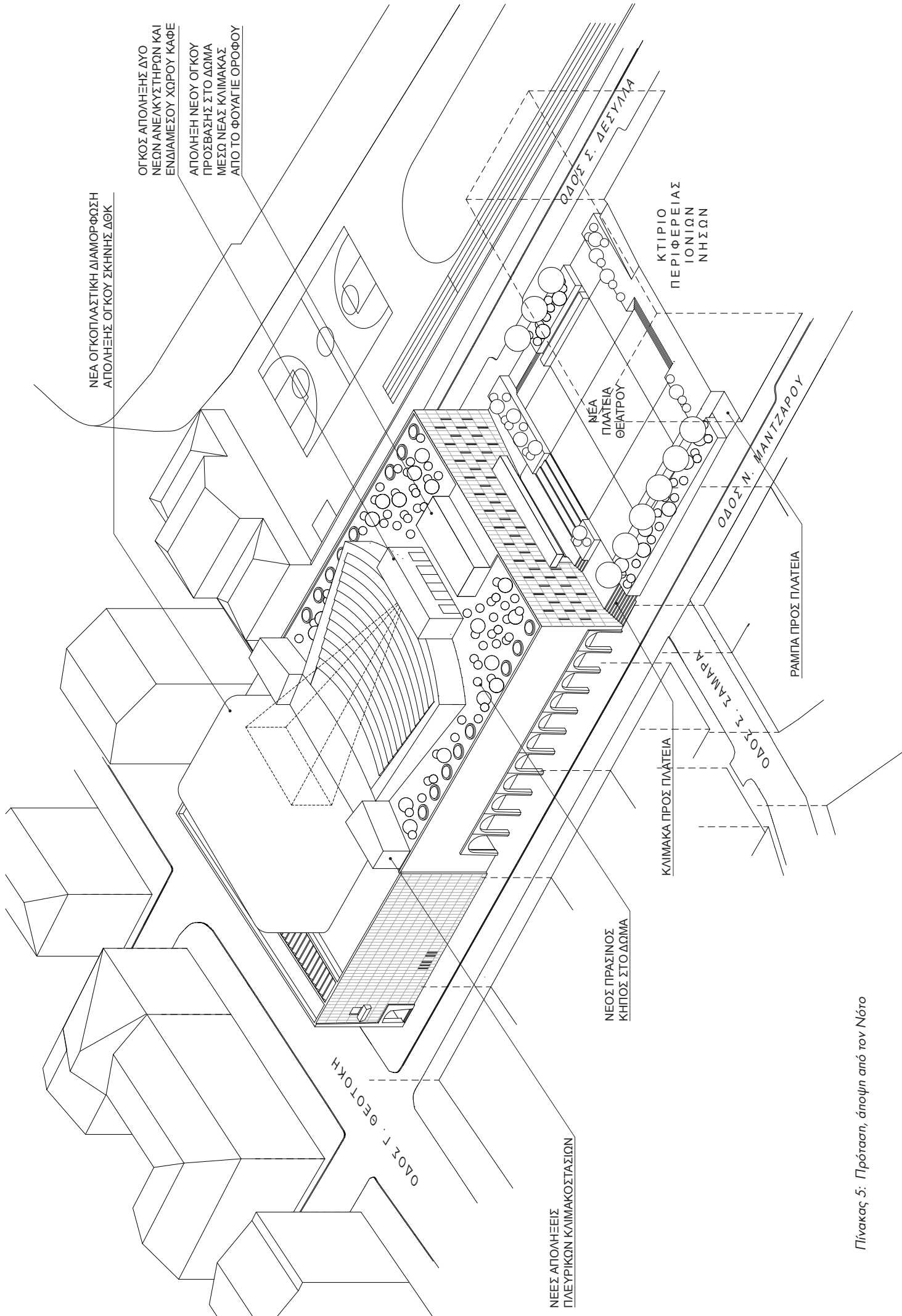
ΟΔΟΣ Ν. ΜΑΝΤΖΑΡΟΥ

ΟΔΟΣ Σ. ΔΕΣΥΛΛΑ

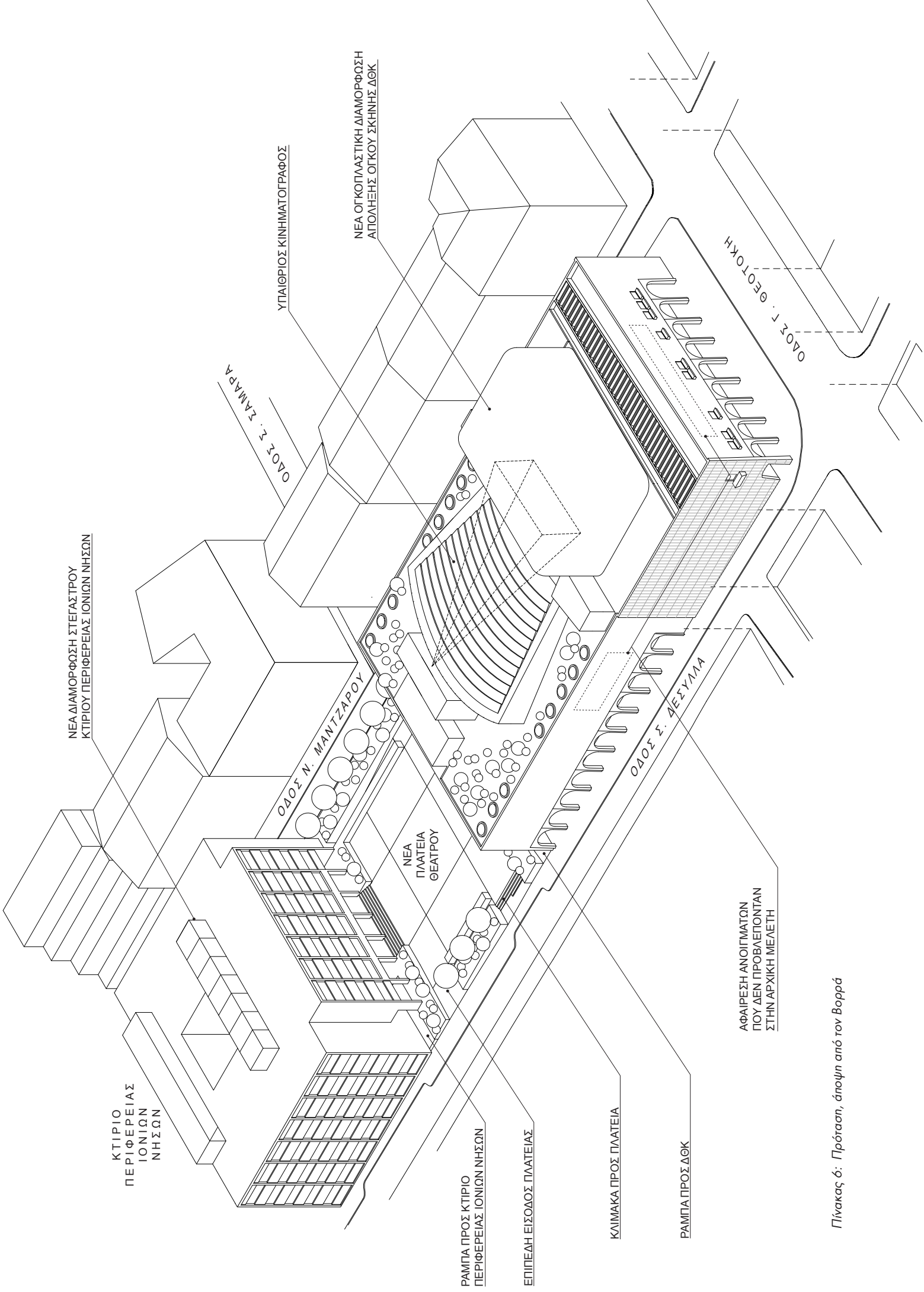
ΟΔΟΣ Γ. ΓΕΩΤΟΚΗ

Πίνακας 4: Υφιστάμενη κατάσταση, άποψη από τον Βορρά

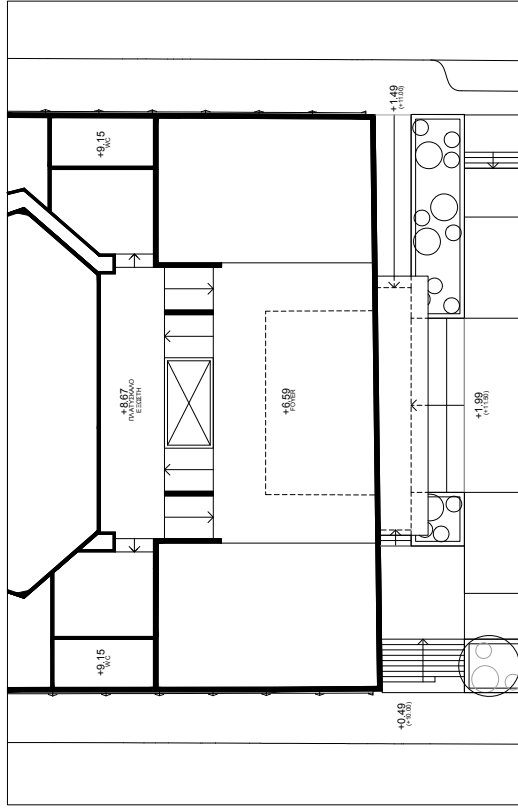

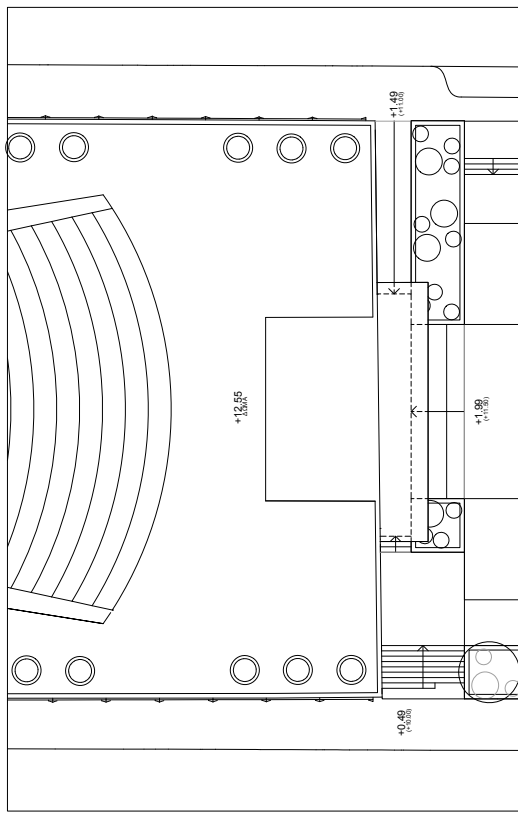
Πίνακας 5: Πρόταση, άποψη από τον Νότο

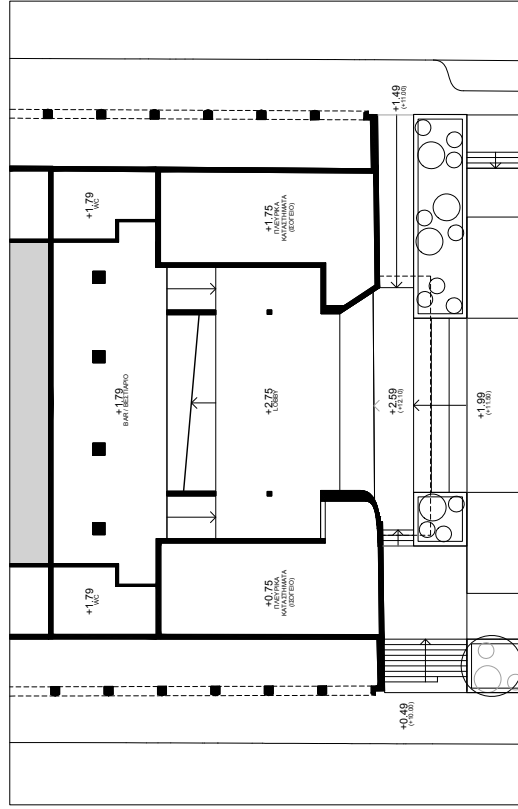
Πίνακας 6: Πρόταση, άποψη από τον Βορρά

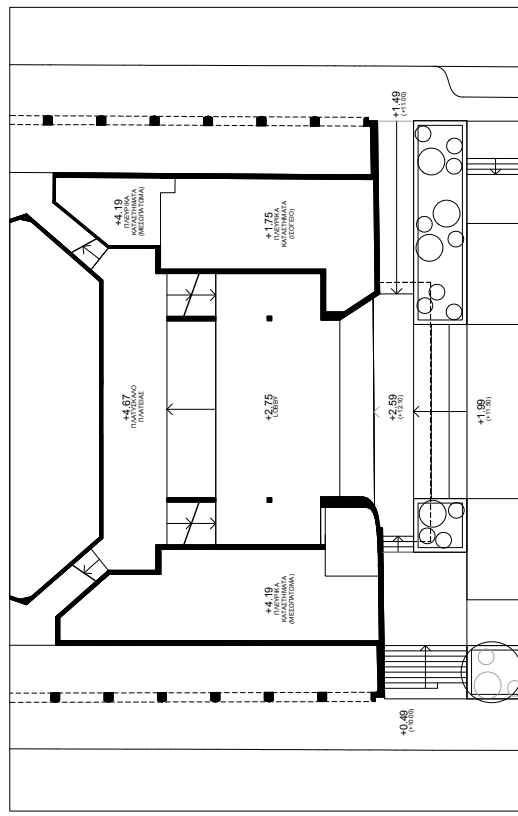
ΣΤΑΘΜΗ FOYER / ΕΙΣΩΣΤΗ

ΣΤΑΘΜΗ ΔΩΜΑΤΟΣ

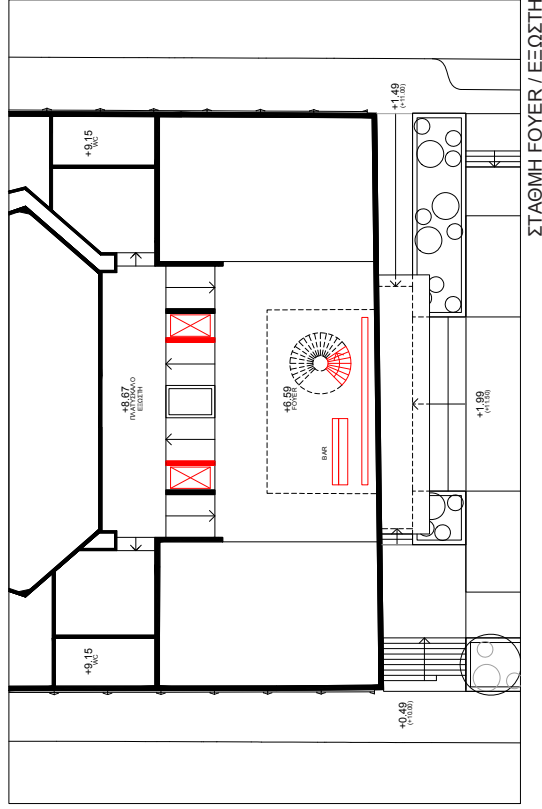

ΣΤΑΘΜΗ LOBBY / BAR-ΒΕΣΤΙΑΡΙΟΥ

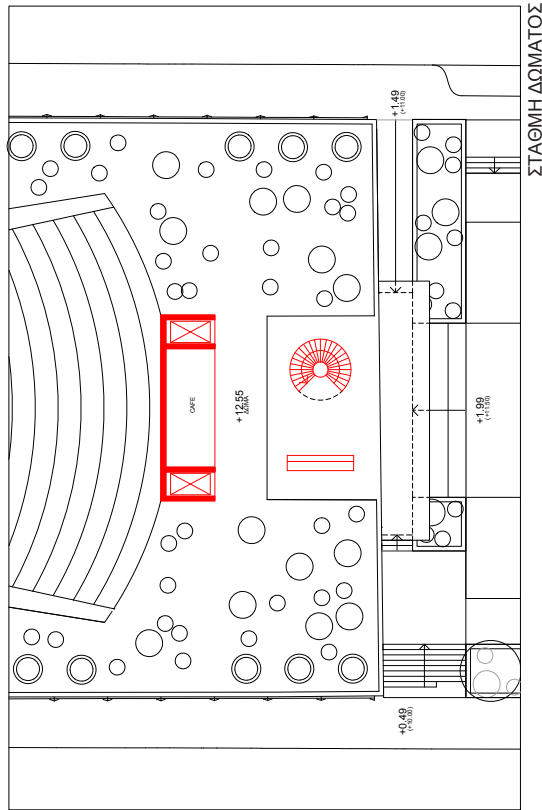

ΣΤΑΘΜΗ LOBBY / ΠΛΑΤΕΙΑΣ

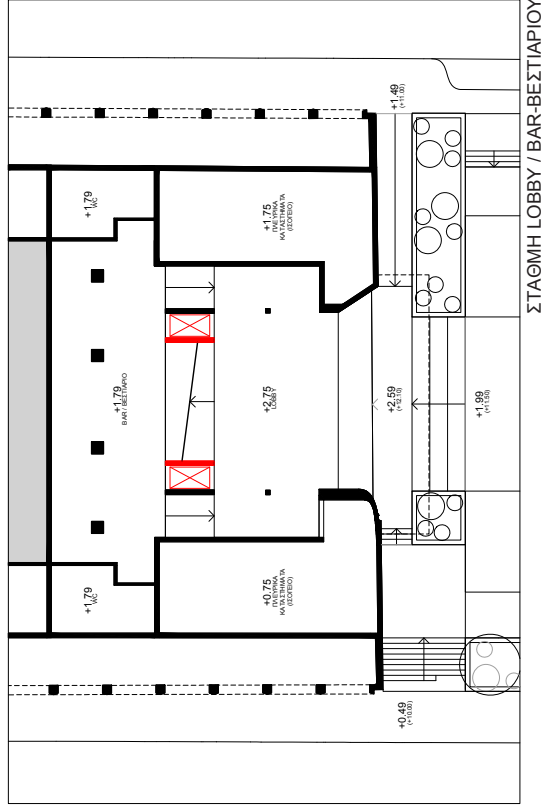
Πίνακας 7: Υφιστάμενη κατάσταση, άρθρωση διαφορετικών επιπέδων κεντρικής ζώνης κυκλοφορίας ΔΘΚ, διαγραμματικές κατόψεις

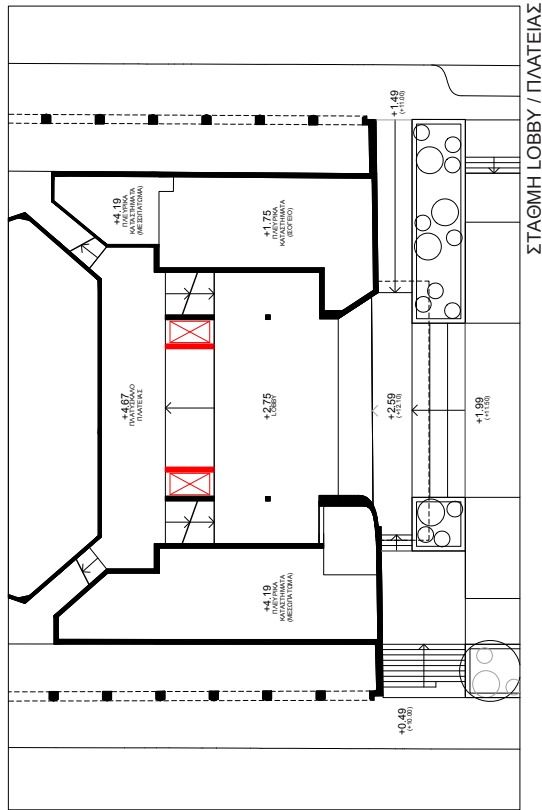
ΣΤΑΘΜΗ FOYER / ΕΞΩΣΤΗ

ΣΤΑΘΜΗ ΔΩΜΑΤΟΣ

ΣΤΑΘΜΗ LOBBY / BAR-ΒΕΣΤΙΑΡΙΟΥ

ΣΤΑΘΜΗ LOBBY / ΠΛΑΤΕΙΑΣ

Πίνακας 8: Πρόταση, νέα άρθρωση διαφορετικών επιπέδων κεντρικής ζώνης κυκλοφορίας ΔΘΚ με τη δημιουργία δυο νέων ανεγκυπτήρων διαγραμματικές κατόψεις

ΠΗΓΕΣ ΕΙΚΟΝΩΝ

- 1-16. Φωτογραφικό αρχείο Γιάννη Αίσωπου
17. Υπηρεσία Δόμησης Δήμου Κεντρικής Κερκύρας και Διαποντίων Νήσων
- 18-26. Φωτογραφικό αρχείο Γιάννη Αίσωπου
- 27-28. https://new-european-bauhaus.europa.eu/get-inspired/inspiring-projects-and-ideas/xifres-roof-top-floating-wild-garden_en
- 29-30. Yannis Aesopos, Yorgos Simeoforidis (eds), *Landscapes of Modernisation: Greek Architecture 1960s and 1990s*, Metropolis Press, Αθήνα, 1999, σσ. 142-143
- 31-33. Υπηρεσία Δόμησης Δήμου Κεντρικής Κερκύρας και Διαποντίων Νήσων
34. <https://diprthek.gr/to-theatro-stin-kerkyra/>
35. Ελισάβετ Σακελλαρίου, Ελένη Φεσσά-Εμμανουήλ (επιμ.), Π. Α. Σακελλάριος, *Αρχιτέκτων / An Architect's Vision*, P. A. Sakellarios, Ποταμός, Αθήνα, 2006, σελ. 14
36. Ό.π., σελ. 10
- 37-38. Ό.π., σελ. 28
39. Ό.π., σελ. 128
40. Ό.π., σελ. 171
41. Ό.π., σελ. 205
42. Αρχιτεκτονική, έτος Α', τ. 6, 1957, σελ. 27
43. Γιάννης Αίσωπος (επιμ.), *Τοπία τουρισμού: Ανακατασκευάζοντας την Ελλάδα*, Δομές, Αθήνα, 2015, σελ. 394
44. Ό.π., σελ. 414
45. Ό.π., σελ. 417
46. Ελισάβετ Σακελλαρίου, Ελένη Φεσσά-Εμμανουήλ (επιμ.), Π. Α. Σακελλάριος, *Αρχιτέκτων / An Architect's Vision*, P. A. Sakellarios, σελ. 265
47. Ό.π., σελ. 256
48. Ό.π., σελ. 201
49. Ό.π., σελ. 241
50. Ό.π., σελ. 239
- 51-76. Φωτογραφικό αρχείο Γιάννη Αίσωπου
- 77-78. Yannis Aesopos, Yorgos Simeoforidis (eds), *Landscapes of Modernisation: Greek Architecture 1960s and 1990s*, σσ. 142-143